The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKĀ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

WEDNESDAY, FEBRUARY 10, 1960. 12./942. n-rs. TREŠDIEN, 1960. GADA 10. FEBRUĀRĪ 10. gads.

PĀRMAIŅAS PADOMJU SAVIENĪBĀ VAR NOTIKT ĀTRĀK — NEKĀ RIETUMOS TO SAGAIDA

BRĪVĪBAS BALSS NO LIELĀS VERGU VALSTS LIECINĀJUMS

Londonas laikr. „Times" publicējis kāda padomju cilvēka plašu vēstuli par īstenajiem apstākļiem tagadējā Krievijā. Šī vēstule, kas brīvajā pasaulē nonākusi pa slepeniem ceļiem, visplašākajās rietumnieku aprindās izraisījusi ārkārtīgu interesi un pārrunas.

Redakcija pie vēstules piezīmējusi, ka tai ir pamats ticēt tajā teiktajam. Tās autors, kurā vārds nav publicēts, piederot pie padomju privilēģētās šķiras, daudz darījis režīma labā, dzimis pēc boļševiku revolūcijas 1917. gadā.

Vēstules saīsinātu saturu sniedzam LA lasītājiem.

Padomju Savienībā valdošo kliķi apzīmējot ar vārdu Hidra, nezināmais autors raksta: ‚Kaut gan Hidra mūs nemitīgi novēro un ir pārliecināta, ka tai ir zināmas visas mūsu domas, īstenībā mēs par viņu zinām vairāk nekā tā par mums . . . Hidra slēpjas zem dažādām maskām, vārdiem un partijas nosaukumiem, bet vai tā valkā žandarma kokardi, vai ģenerāļa uzplečus, vienmēr paliek tā pati Hidra.

Šīs Hidras dēļ tikai nelieši var brīvi staigāt un rīkoties, kamēr pārējie spiesti slēpties pa kaktiem; tikai nelieši ne no kā nebaidās, kamēr visus pārējos pārņēmušas bailes; tikai nelieši un nodevēji var sagaidīt uzslavu, bet visiem pārējiem jābūt pateicīgiem par to, ka neatrodas cietumos.

Padomju Savienībā valda Hidra. Tā diktē cilvēkiem kā dzīvot un ko darīt. Ar savu netīro ķetnu tā aizmet katru, kas grib kaut ko darīt pēc sava prāta. Pašreizējā padomju iekārtā godīgiem cilvēkiem grūti sacensties ar neliešiem, kuri, lai mūs iebiedētu un piespiestu dzīvot pēc viņu norādījumiem, lieto visriebīgākos paņēmienus un līdzekļus. Tā beigu beigās cilvēks nogurst un kļūst padevīgs Hidrai."

Pašreizējā Krievija, norāda autors, uztrauc visu pasauli. Rietumos jautā: kāpēc krievi nedzīvo tā kā mēs un kāpēc tie grib, lai visi dzīvo tā kā viņi?

Ārzemju žurnālisti un tūristi var aprakstīt vienīgi viņiem parādīto dzīvi. Iebraucējus ārzemniekus te uzjautrina ar izrādēm Boļšoj teātrī, ar rautiem un braucieniem uz Jaltu un Sočiem, bet intelliģentu ceļotāju vēlēšanās uzzināt, ko domā tauta — ir veltīga. Viņi aizbrauc pārliecībā, ka krievu cilvēki ir noslēpumaini un neuzticīgi.

Ārzemnieki, paskaidro autors padomju dzīvi varēs saprast tikai tad, ja viņi ievēros faktu, ka **visā mūsu sabiedriskajā dzīvē valda vispārēja nelietība.** Bezgalīga, ciniska un viltīga nelietība — tāda ir tagadējā Krievija. Ja ārzemnieki to sapratīs, tad viss kļūs skaidrs.

Skandalozo Chruščeva runu par Staļina noziegumiem un Berijas netiklās dzīves atmaskošanu autors nosauc par visaugstāko nelietību, jo Chruščevs visu laiku bijis Staļina līdzgaitnieks un Beriju cildinājis par tautas kalpu, ļeņinieti un svēto. . .

Visas atmaskošanas Padomju Savienībā, visi aicinājumi tautai, saimnieciskās reformas, septiņgades, stepju uzplēšana, Augstākās padomes un ministru rezolūcijas nav domātas dzīves uzlabošanai, bet galvenokārt — valdošās šķiras stratēģijai, ar kuru šī kliķe cenšas nostiprināt savu varu, iznīcināt sāncenšus, ieņemt svarīgākas pozicijas.

Chruščevs negodīgi rīkojās atmaskojot Staļina noziegumus. Staļins atstāja plašu birokratisko aparātu, kam bija liels spēks, kā arī nodrošināja pēcnācēja resp. mantinieka tiesības. Paralēli CK aparātam, ko vadīja Chruščevs, viņam ievajadzējās nolikvidēt sev naidīgu aparātu. Taču drīz vien abi aparāti saprātās un kopīgi iznīcināja Beriju. Rajonu saimnieciskās padomes tautai nekā nedeva, bet tās bija vajadzīgas Chruščevam, lai iedzītu pēdējo mietu valdošās oligarchijas kapā.

Tie ir dabiski notikumi padomju dzīvē: viena neliešu banda aizstāj otru. Un tieši ar to izskaidrojami dažādie uzsaukumi, paziņojumi tautai un arī atmaskojumi, bet tauta pret visu to ir vienaldzīga,

Hidra visu tur savās rokās, un pat tic, ka vienkāršais pilsonis to mīl un aizstāv; tā pārliecināta, ka tautai grūti iedomāties citu dzīvi, ka tai jānostājas miera stāvoklī neliešu priekšā. Bet ir Rietumu pasaule, uz kuru Hidra vērš savu trulo skatu un nonāk nesaprašanā; jo tur cilvēki nestiepjas valdības priekšā, bet rīkojas kā patīk, izsaka savas domas, spriež, brīvi raksta grāmatas, izdod filmas, ceļo pa ārzemēm, dara ļaunus un labus darbus, pie tam tas viss notiek nevis neliešu uzraudzībā, bet brīvības apstākļos.

Padomju valdnieki redz, ka pasaulē ir arī cita dzīve, gaismā. Un Rietumi negrib pazust, kāpēc Hidra mēģina ar tiem saprasties.

Griežoties pie Rietumiem, autors lūdz nepārvērtēt Krievijas vadošo neliešu spēkus. Mūsu zemē viņi iebaidījuši visus un tāpēc arī paši baidās no visa kā. Viltu viņi piesavinājušies kopš savas dzimšanas un labi zina, kā tikt galā ar citiem neliešiem, bet viņi nesaprot brīvu ļaužu psīcholoģiju un tāpēc baidās no viņiem.

Nelieši instinktīvi saprot, ka visa cilvēce nekad Hidrai nepakļausies; ka brīvības ideoloģija, ko radījuši helēņi, angļi, franči, krievi un amerikāņi — nav iznīcināma. Tāpēc arī šie nelieši cenšas pielabināties Rietumiem.

Nezināmais autors — šī brīvības balss no lielās vergu valsts — aicina neticēt padomju propagandai un nepakļauties rakstnieku līdzskrējēju ietekmei, ka dzīve Padomju Savienībā ir pievilcīga un eksotiska. No rīta līdz vakaram padomju cilvēkam seko Hidras melīgās un zemiskās acis. Darbā viņi piespiež ļaudis aplaudēt nekaunīgu melu runām, bet ja kāds dodas ceļojumā uz Rietumiem, tad tam nākas noklausīties trula un sadrūmuša idiota norādījumos.

Pašlaik padomju valdībai tautā nav nekādas autoritātes. Anekdoti par Chruščevu, Furcevu u. c. kļuvuši par labā toņa pazīmi visplašākajās tautas masās. No Staļina baidījās, bet daudzi viņu arī cienīja, taču Chruščevu neviens neieredz — viņu nav iespējams cienīt. Tautas masās pret visu ir liela vienaldzība. Visi pilda tiem uzspiestos pienākumus, bet visi arī kaut ko gaida. Un šī neglābjamā apātija sākusi satraukt varas vīrus augšgalā.

Karš nav iespējams tāpēc vien, ka tauta to nepieļaus. Ja Hidra izšķirsies par šādu mežonīgu avantūru, tad tauta to samīs. Valdības kliķe sākusi saprast, ka savā cinismā un nelietībās tā nogājusi par tālu.

Autors ar cerībām raugās Krievijas nākotnē. „Mēs krievi," viņš raksta, „nepazīstam īstas dzīves, bet aizvien vairāk sākam to saprast. Brīvības sēkla, ko šinī milzīgajā tautā iemetusi saujiņa tās brīvo pārstāvju, izklīdusi plaši un tālu. Tautas skepticismā, tās neticībā vārdiem un laikrakstu meliem, naidā pret Hidru, ticībā pašas spēkiem un apziņā, ka tai pienākas labāka, brīva dzīve — šī sēkla dzīvo un nobriest.

Autors atgādina Rietumiem Napoleona vārdus: „Pasaulē ir tikai divi spēki — šķēps un gars, pie kam gala iznākumā gars vienmēr pieveic šķēpu." Šī svarīgā liecinājuma autors nezina, kad un kādā ceļā Krievijā nāks pārmaiņas, bet viņš ir pārliecināts, ka tās ir neizbēgamas un, iespējams, nāks ātrāk nekā Rietumos tos paredz. „Un tad jūs Rietumos redzēsit tādu Krieviju, kas nes jums nevis briesmas, bet gaismu", nobeidz nezināmais optimists savu vēstījumu.

PIEMIN ĶĪNAS UN KOREJAS BRĪVĪBAS DIENU

Apspiesto Eiropas Nāciju Asambleja atzīmēja Ķīnas un Korejas brīvības dienu, pieminot gūstekņu atbrīvošanu Korejā 1953. g.

Latviešu delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns savā runā pieminēja 22.000 ķīniešu un korejiešu karavīrus, kurus saņēma gūstā Apvienoto Nāciju karaspēks. Šie gūstekņi atteicās atgriezties savās zemēs zem komūnistu varas un izvēlējās brīvību. Komūnistu valdība bija viņus mobilizējusi un sūtīja tos cīņā pret saviem brāļiem. Māsēns tālāk teica: „Man nav ne mazāko šaubu, ka līdzīgos apstākļos latvieši rīkotos tāpat, kā viņi to darījuši pagātnē, kad vien viņiem radās šāda iespēja. Man bija izdevība ceļojumā pa Tāliem Austrumiem pārliecināties par korejiešu un ķīniešu stingro apņēmību aizstāvēt savu brīvību."

ARABI GATAVOJAS KOPĪGAI AKCIJAI

APVIENOTĀ ARABU REPUBLIKA APVAINO IZRAĒLU PAMIERA NEIEVĒROŠANĀ.

D a m a s k ā. Lai gan pagājušās nedēļas nogalē pagāja bez tiešas arabu un izraēļu apšaudīšanās, saspīlējuma samazināšanai ar to vēl nav palīdzēts. Kā žīdu, tā arabu armijas stāv kaujas gatavībā, un pašreiz liekas, ka nevajadzētu daudz, lai nemierīgais pamiers izvērstos atklātā karā. Kā viena, tā otra puse ar to jau ir paspējušas piedraudēt. Arabi pat gatavojas uz pilnīgu militāru apvienošanos, lai vienreiz par visām reizēm atbrīvotos no Izraēlas draudiem Vidējos Austrumos.

Šī gada 7. februārī Apvienotā Arabu Republika kārtējo reizi apvainoja Izraēlu Palestīnas pamiera noteikumu neievērošanā un deklarēja, ka nākotnē Izraēlas pārkāpumi sadursies ar arabu bruņotu pretestību.

Izraēlas armijas štāba priekšnieks ģen. Laskovs nesen kādā intervijā uzsvēra, ka trīs demilitārizētās joslas ir daļa no Izraēlas territorijas. Pēc Sīrijas versijas spriežot, 1949. gada 20. jūlijā parakstītajā pamiera līgumā paredzēts, ka nedz Izraēla, nedz arabu valstis nemēģinās uzkundzēties demilitārizētajās joslās. Kaŗa nobeiguma posmā minētās joslas atradušās Sīrijas spēku rokās, un tikai uz augšminētā līguma pamata tā izvākusi savu armiju. Ja Izraēla demilitarizētās joslas gar savu austrumu robežu tagad ieskata par daļu no savas territorijas, tad tas tikai pierāda tās ekspansīvo politiku, mēģinot iedzīvoties uz arabu lēses.

Redzēdami nepārtraukto Izraēlas dzīvā spēka pieaugumu, arabi ar bažām un uztraukumu gaida to dienu, kad Izraēla vairs nespēs jaunpienācējus novietot un pabarot. Eventuāls Izraēlas mēģinājums izlauzties no savām robežām ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ plašās arabu aprindās valda uzskats, ka vienīgās zāles Vidējos Austrumos ir pilnīga Izraēlas iznīcināšana; ka tas arabiem jādara kopīgiem spēkiem un pirms vēl izraēļi sākuši kustēties.

MIKOJANS KUBĀ

Pretkomūnistiskas demonstrācijas un tekstilstrādnieku ovācijas Chruščeva pirmā vietnieka Mikojana viesošanās laikā Havanā.

Pagājušās nedēļas nogalē Kubas galvaspilsētā atklāja padomju kultūras un technoloģijas izstādi. Tāpat kā Meksikas pilsētā, arī Havanā, padomju skati atklāt bija ieradies Chruščeva pirmais vietnieks Mikojans (Nujorkā izstādi, kā zināms, atklāja otrs Chruščeva vietnieks Frols Kozlovs).

H a v a n ā. Padomju izstādes atklāšanu iztraucēja vairāki starpgadījumi. Vispirms jau, tiklīdz Mikojans bija nolicis vainagu pie Kubas brīvības apustuļa Marti pieminekļa Havanas centrālparkā, tur ar savu vainagu un pretkomūnistiskiem saukļiem ieradās kādā studentu grupa. To gan policija ātri likvidēja, apcietinot 17 studentu. (Pēdējās ziņas liecina, ka pēc vairāku dienu pavadīšanas apcietinājumā policija visus pretkomūnistisko demonstrāciju dalībniekus atbrīvojusi.)

Drīzi pēc starpgadījuma centrālparkā Mikojans stājās uz platformas Havanas mākslas pils priekšā, lai atklātu padomju izstādi. Bet oficiālā daļa vēl nebija ne lāgā iesākusies, kad tuvumā sāka atskanēt šāvieni, klausītāju pūlis lika kājām vaļu un drošības sardze ieņēma pozicijas, gatavodamās uz lielāku kaušanos. Apšaudīšanās tomēr drīzi vien apstājās, un padomju izstādes atklāšana turpinājās bez tālākiem traucējumiem.

Nesalīdzināmi interesantāka par Mikojana runu, atklājot izstādi, izrādījās viņa „negaidītā" parādīšanās Kubas tekstilstrādnieku federācijas sapulcē. Havanā paskaidro, ka konferences apmeklējums neesot bijis Mikojana plānos paredzēts. Kad pēdējais parādījies sapulcē, strādnieki viņu saņēmuši ovācijām un „piespiedusi" runāt.

Runas laikā Mikojans vareni lielījās ar krievu raķetēm, tomēr uzsverot, ka Padomju Savienība negrib neko citu kā tikai mjeru, mieru, mierīgu mieru. Tiem, kam būtu prātā citas domas, Mikojans izteica šādu brīdinājumu: „Kaŗa kūdītājiem ir labi zināms: ja mēs varam uzšaut raķeti līdz mēnesim ar tādu precizitāti, kā mēs to jau esam pierādījuši, mēs ar tādu pašu prezizitāti varam nogādāt savu raķeti katrā vistālākajā zemes lodes stūrī."

Neskaitot izstādes atklāšanu un parādīšanos tekstilstrādnieku federācijas sanāksmē, Mikojana gaitas Kubā ir pilnīgas noslēpums, vismaz vēl pašreiz. Ir zināms, ka viņš sastapies privātsarunās ar Fīdelu Kastro, brāli Raulu, kreiso nacionālās bankas prezidentu Guevaru un saimniecības ministru Bonillu. Pēdējais kādā runā slavēja Padomju Savienību kā visuzticamāko Kubas cukura iepircēju. Par pārējiem Mikojana misijas mērķiem minējumu netrūkst. Viens no ticamākiem ir, ka Mikojans nolīdzinās ceļu abu valstu diplomātisko saišu atjaunošanai. Tās tika pārtrauktas 1952. gadā. Domājams, ka Kubas valdības pārstāvji un Mikojans runājuši par tirdzniecības palielināšanu abu valstu starpā, iespējams arī — par saimniecisko palīdzību. Tā kā attieksmes ar Sav. Valstīm pašreiz ir visai saspīlētas, tad ļoti iespējams, ka Kuba stājas ciešākos sakaros ar Padomju Savienību.

TRUHILLO GRIB ATGRIEZTIES PREZIDENTA AMATĀ

DOMINIKĀŅU REPUBLIKAS DIKTĀTORS ATKLĀJ SAZVĒRESTĪBU PRET VIŅA REŽĪMU.

K a r a k a s ā. Amerikāņu valstu organizācijas sēdē, kas sāksies šonedēļ Vašingtonā, Venecuēlas delegācija iepazīstinās pārējos dalībniekus ar kādu Dominikāņu republikas katoļu baznīcas vēstuli, kurā norādīts, ka diktātors Truhillo neievēro pilsoņu civiltiesības.

Dominikāņu republikā nule kā atklāta plaša apmēra sazvērestība pret Truhillo diktātūru. Pēc vietējām ziņām spriežot, apcietinātas 124 personas (40 „sazvērnieki" jau notiesāti katrs uz 30 gadiem cietumā). Venecuēlā saņemtā informācija tomēr liecina, ka apcietināto skaits sasniedzis jau 2.000 personu, bet ka arī tas vēl nenozīmējot Truhillo režīma ienaidnieku tīrīšanas beigas.

Dominikāņu republikas drošības policija apgalvo, ka sazvērestībā pret Truhillo režīmu savu pirkstu pielicis arī Kubas ministru prezidents Kastro, Truhillo niknākais ienaidnieks Dienvidamerikā. Pret Dominikāņu republikas režīmu gan stāv arī visas brīvās Dienvidamerikas republikas, jo sevišķi tās, kas tikai pašas pēdējos gados atbrīvojušās no diktātūrām.

Ģenerālisms Truhillo, kas Dominikāņu republikā valdījis jau 30 gadu, vairs neesot apmierināts ar diktātora nosaukumu un gribot atgriezties valsts prezidenta amatā resp. legālizēt savu diktātūru. Ar šādu soli, paskaidro Venecuēlas diplomātiskās aprindas, Truhillo gribot radīt labāku iespaidu pārējās Dienvidamerikas valstīs.

PREZIDENTS EIZENHAUERS GRIB GROZĪT ATOMENERĢIJAS LIKUMU

KANADA GRIB VALDĪT PĀR SAVĀS ROBEŽĀS STACIONĒTIEM ATOMIEROČIEM.

V a š i n g t o n ā. Savā kārtējā preses konferencē Sav. Valstu prezidents Eizenhauers izteicās, ka viņš gribētu dalīties ar saviem sabiedrotiem Sav. Valstu atomnoslēpumos plašākā mērogā kā līdz šim.

Atsevišķas atomieroču ražošanai nepieciešamās daļas, bet ne gatavu atombumbu, no visiem Sav. Valstu sabiedrotiem pēc tagadējā likuma drīkst saņemt vienīgi Anglija. Sav. Valstu sabiedroto territorijās izveidotie atomarsenāli atrodas amerikāņu tiešā pārziņā.

Šo stipro atomenerģijas likumu prezidents Eizenhauers tagad gribētu grozīt resp. mīkstināt tā, lai „uzticamākiem" sabiedrotiem, to starpā Anglijai un Kanadai, būtu pašiem pilnīga noteikšana par viņu robežās ierīkotiem amerikāņu atomarsenāliem.

Daudz tiešāk nekā Angliju, kurai ir pašai savas atombumbas, atomenerģijas likuma grozīšana skartu Kanadu. Kanadas territorijā, kā zināms, uzsākta vairāku Bomark B pretgaisa raķešbāžu ražošana. Minētajām raķetēm bez atomlādiņiem nav nekādas lielas nozīmes. Ministru prezidents Dīfenbeikers jau atkārtoti uzsvēris, ka amerikāņu atomlādiņi Kanadā tiks atļauti tikai tad, ja tie atradīsies kanadiešu pārziņā. Tādu pašu nostāju ieņem arī Francijas prezidents ģen. de Golls.

SĀKUSIES KOLONISTU SACELŠANĀS IZMEKLĒŠANA ALŽĪRIJĀ

FRANCIJAS TIESLIETU, IEKŠLIETU UN AIZSARDZĪBAS MINISTRI IERODAS ALŽĪRĀ.

A l ž ī r ā. Visā klusībā Alžīrā sākusies kolonistu sacelšanās izmeklēšana, lai noskaidrotu, kur saknojas eiropiešu nemieri, kuros dzīvību [illegible] 20 cilvēku un 9 dienas bija pilnīgi paralizēta dzīve Alžīras pilsētā.

Spriežot pēc izmeklēšanas komisijas pārstāvju kvalitātes, prezidents de Golls Alžīrijas incidentu nedomā aizmirst, pirms tas nav noskaidrots. Šai nolūkā uz Alžīriju nosūtīti Francijas tieslietu, iekšlietu un aizsardzības ministri, kuriem nedēļas nogalē notika vairākas slepenas sēdes ar de Gollam lojāliem militāriem un politiskiem vadītājiem. Pēc šīm sarunām visi trīs ministri atgriezās Parīzē, kur par saviem atklājumiem ziņoja Francijas ministru kabinetam. Domājams, ka galīgai Alžīrijas kolonistu nemieru sākuma atrisināšanai visi 3 ministri būs spiesti Ziemeļafrikā atgriezties vairākas reizes.

NEZINĀMAS PIEDERĪBAS ZEMŪDENE ARĢENTĪNAS PIEKRASTĒ

Arģentīnas aviācija un kaŗa flote mēģina notvert vai iznīcināt kādas nezināmas piederības zemūdeni.

B u e n o s a i r e s ā. Nuevo līcī, 700 jūdžu dienvidos no Buenosairesas, jau vairākas dienas turpinās saistoša cīņa starp Arģentīnas flotes un aviācijas spēkiem un kādu svešu zemūdeni, ko neviens ar kailu aci vēl nav redzējis un kas saviem uzbrucējiem nav mēģinājuši atbildēt. Arģentīnas kaŗa flotes vadība domā, ka viņiem izdevies zemūdeni notvert Nuevo līcī un tur iesprostot. Izeju uz atklātu jūŗu sarga iznīcinātāji un fregātes, kamēr līci ar dziļumbumbām nepārtraukti apmētā Arģentīnas kaŗa aviācija. Līdz šim gan visi uzbrukumi izrādījušies nesekmīgi.

Pēdējo pāris gadu laikā nezināmas piederības zemūdeņu parādīšanās Arģentīnas piekrastē kļuvusi jau par parastu lietu. Līdz šim gan vēl nevienu nav izdevies nedz notvert, nedz iznīcināt. Nuevo līcim līdzīga cīņa ar kādu svešu zemūdeni Arģentīnas gaisa un jūŗas spēkiem notika 1958. gadā. Vēlāk noskaidrojās, ka zemūdene bijusi padomju piederības.

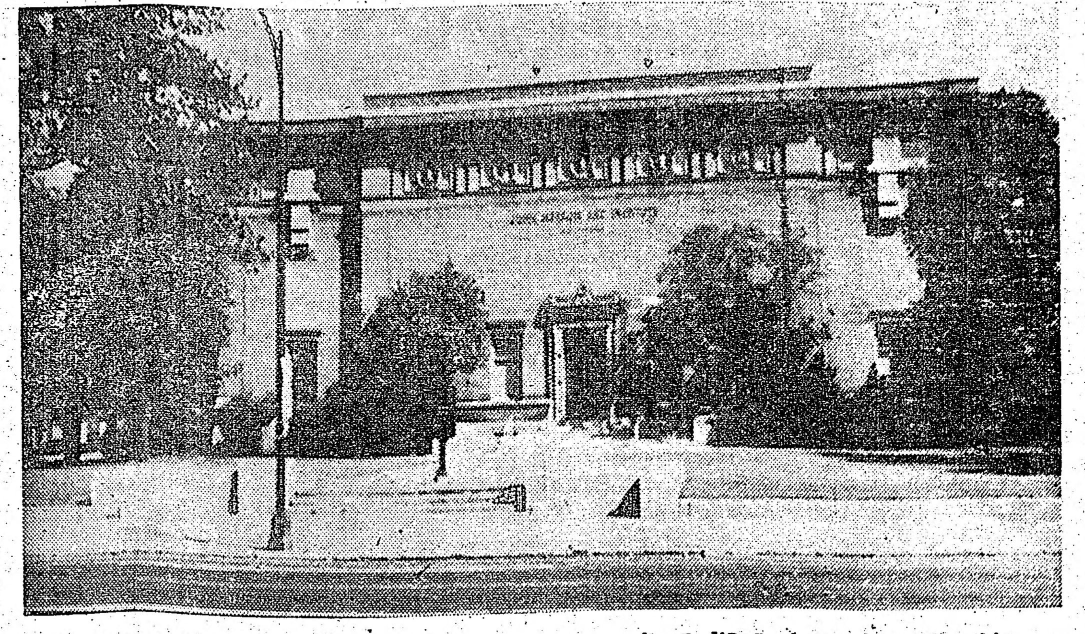

Džona Herrona mākslas instit ūta ēka, kur notiks Indiānāpoles Dziesmu svētki.

ANGLIJA NEATBALSTĪS RAŠU SEGREGĀCIJU

— Rietumu pasaules nostāšanās pret Afrikas nacionālismu var novest pie pēdējā padošanās komūnismam — brīdina Anglijas ministru prezidents.

K e i p t a u n ā. Turpinot savu ceļojumu pa Afrikas kontinentu, Anglijas ministru prezidents Mekmillens, uzrunājot Dienvidafrikas asembleju un senātu, deklarēja, ka Dienvidafrikas iedzīvotāju dalīšanas politika pēc rāsēm Anglijai ir nepieņemama un ka tā to nekad neatbalstīs. „Šāda politika," sacīja britu premjērs, „runā pretī angļu uzskatiem, ka cilvēka spējas un nekas cits kā cilvēka spējas ir vienīgā mēraukla, kas var noteikt kāda individa polītisko vai saimniecisko augšupeju". Ministru prezidents uzsvēra Afrikas pieaugušo nacionālismu, kas jāatzīst kā politisks fakts un ar ko jāsadzīvo. Atkarā no tā, kā pret šo augošo nacionālismu izturēsies Rietumu pasaule, veidosies virziens, kādu ņems neitrālās, neatkarīgās Āzijas un Afrikas valstis, kā arī tās, kas par neatkarību vēl tikai cīnās. Ja Rietumi šo nacionālismu neakceptē un ar to nemēģina sadarboties, tad var zust delikātais līdzsvars starp Rietumiem un Austrumiem, uz kā balstās pasaules miers. Mekmillens klausītājiem pastāstīja, ka visā viņa ceļojuma laikā uz viņu lielāko iespaidu atstājusi Afrikas iedzīvotāju spēcīgā nacionālā apziņa.

ITALIJAS PREZIDENTS MASKAVĀ

M a s k a v ā. Padomju Savienības galvaspilsētā vizīti uzsācis Italijas prezidents Gronki, ko pavada viņa kundze. Nedēļas nogalē Gronki apmeklēja vienīgo Romas katoļu baznīcu Maskavā, vēlāk padomju valdības ministru pavadībā apskatīja Maskavas jaunceltnes, būvprojektus un apakšzemes dzelzceļu, bet vakarā kopā ar Chruščevu un Vorošilovu ieradās Gulbju ezera izrādē Lielajā teātrī. Prezidents Gronki Padomju Savienībā uzturēsies 5 dienas.

MOSKVIČI KANADĀ

Padomju Savienība mēģina ieviesties Sav. Valstu un Kanadas auto tirgū. Tass ziņu aģentūra paskaidro, ka 45 z. sp. Moskvičs, ar 72 jūdžu maksima ātrumu stundā, būs dabūjams Savienoto Valstīs. Kāds amerikāņu tirgotājs nākamo divu gadu laikā iecerējis pārdot 10.000 krievu automašīnu. Toronto tās pērkamas jau tagad.

Bumbas nespridzinās

1960. gadā liela apmēra Sav. Valstu ūdeņražbumbu un atombumbu mēģinājumi nenotiks. To izskaidro ar faktu, ka līdz šim nav uzsākti nekādi priekšdarbi šādiem mēģinājumiem. Ūdeņražbumbu mēģinājumiem Klusā okeānā, piemēram, vajadzīgs vismaz viens gads laika, lai sagatavotos. Mazāku atombumbu sprādzieni Nevadas tuksnesī un izplatījumā tomēr ar to nav izslēgti.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibiskaps T. GRĪNBERGS

PAR ORGANIZĀCIJU NOSTĀJU NACIONĀLAJOS JAUTĀJUMOS

P. DREIMANIS

Trimdā mūsu tautieši ir sadalījušies divās grupās, kuŗām ir savi centieni. Vienas grupas dalībnieki latvju tautai ir atmetuši ar roku, par to vairs neinteresējas, bet gan cenšas ieklauties kādā citā nācijā. Citi, turpretim, vēlas veicināt latvju tautas kultūrālo attīstību un cīnās par savas dzimtenes atbrīvošanu un brīvvalsts atjaunošanu. Bet viņi savukārt ir sadalījušies daudzās organizācijās. Dažas no tām jau ir darbojušās dzimtenē. Tām ir savas tradīcijas. Šo organizāciju biedri cenšas pieturēties ikviena pie savām paražām. Citas ir izveidojušās trimdā un savā darbībā pieskaņojas jaunajiem dzīves apstākļiem. Tādā sakarā var rasties domstarpības, kuŗas gan nedrīkstētu traucēt latviešu viņu galveno mērķu sasniegšanā, savas tautas saglabāšanā un valsts atgūšanā.

Nacionālajām organizācijām šo uzdevumu kārtošanā vajadzētu turēties ārpus katras konkurences un sacensības, ciešā sadarbībā, un savstarpējā atbalstīšanā; piem., rūpēs par tautas dzīvā spēka uzturēšanu, vācot ziedojumus par labu invalidiem un c'tiem grūtdieņiem. Nav tas svarīgi, kas vāc. Nozīme ir savāktām summām. Tāpēc būtu laiks vienoties par koordinētu ziedojumu vākšanu.

Arī citus trimdinieku pasākumus, īpaši tādus, kas kalpo nac'onālo mērķu sekmēšanai, nedrīkstētu kavēt kādas sīkas domstarpības, kas, salīdzinot ar minētiem mērķiem, ir mazvērtīgas. Tām var būt nozīme galvenokārt, atsevišķu personu centienos, bet ne tautas liktenos.

Latvju tauta nepazīst arī sabiedrisko kārtu ar to privilēģijām, kas varētu veicināt zināmu iedomību un zemākas izcelsmes tautiešu nicināšanu. Tagadējo vairumā zemnieki un nedaudzi no viņiem pilsētnieki, kas ir maz atšķīrušies no lauku iemītniekiem. Ja daļu tautiešu priekšteči ir bijuši pārāki par citiem, tad viņi, Kr. Valdemāra ierosināti, ir centušies palīdzēt savai tautai, īpaši mazāk izglītotiem savas tautas locekļiem, nenovēršoties no viņiem un neignorējot savu tautiešu intereses. Protams, izņēmumi ir bijuši, bet tiem taču nav jāseko. Tātad tagadējām latviešu organizācijām nav nopietnu iemeslu nesadarboties un īpaši nevienīgi nacionālo mērķu sasniegšanā.

Ir daudz un dažādas iespējas pakalpot savai tautai. Šajā sakarā ir ļoti svarīga vairāku organizāciju sadarbība, jo katrā no tām ir savi speciālisti un atsevišķos darba veidos apdāvināti un spējīgi darbinieki. Apvienojot tos, allaž ir iespējams panākt labākus rezultātus sarīkojumos un citos pasākumos, ar to ieinteresējot tautiešus un pamudinot viņus neatlaidīgi piedalīties tajos. Sevišķi jāvēlas, lai tautieši interesētos par tiem pasākumiem, kuŗiem ir īpaša nozīme nacionālā audzināšanā, piem., atceres aktiem, veltītiem mūsu izcilāko darbinieku piemiņai, kas pamudina ikvienu sekot viņu paraugam kalpošanā savai tautai. Vēl lielāka nozīme ir to dienu atcerei, kad ir notikušas svarīgas pārmaiņas tautas dzīvē, p.em., Latvijas valsts proklamēšanai, savu augstāko izglītības iestāžu (universitātes, konservatorijas un mākslas akadēmijas) dibināšanai u. c.

Tādos sarīkojumos apmeklētāji atceras vai iepazīstas ar savu laikmeta darbinieku aktīvitāti, pašaizliedzību un drosmi veikt uzdevumus, kas prasījuši lielu piepūli, līdzekļus un zināšanas, bet tajā pašā laikā devuši iespēju patstāvīgi rīkoties un savien spēkiem sasniegt augstāku kultūras līmeni politikā, izglītībā un mākslā. Tā kā 20 patstāvības gados šie centieni ir uzrādījuši ļoti labus rezultātus, tad minētie atceres akti ir vērtīgs nacionālās audzināšanas līdzeklis. Kaut kādā veidā kavēt to noorganizēšanos un izdošanos nav attaisnojams no nacionālā viedokļa. Visiem trimdā praktizējamiem atceres aktiem ir minētā audzināšanas nozīme. Tāpēc organizācijām kopīgiem spēkiem jāveicina to visbiežākā izdošanās, lai līdz nākošā gada attiecīgajiem aktiem tautiešiem paliktu vēlēšanās vēl un vēl līdzīgus pasākumus, ne jū[illegible]rīgās no[illegible] nav atme[illegible] cits laiks.

Kur apspriežas vairāki aktīvi darbinieki, tur reti mēdz būt vienāda domu gaita. Tādi gadījumi pat nav visai vēlami, jo tie neliecina par patstāvīgu attiecīgā temata atrisināšanā. Projektu apspriedes [illegible]. Paturot to prātā, allaž iespējami vairāki viedokļi, kas apspriedes dalībniekiem jāsaskaņo, izvēloties [illegible]. Ja kādam apspriedes dalībniekam neizdodas savu priekšlikumu ievērot, tas vēl nenozīmē, ka viņam no kopdarbības jāatsakās. Jāpatur prātā, kas ir mērķis, kad viņa ieteikums tiks ievērots. Mainās laiki, mainās cilvēku domas. Jānogaida šīs pārmaiņas un aizstāvamo domu nobriedums.

Latvieši ir lieli individuālisti, un tāpēc viņiem bieži attektes ar citiem iesaistījumiem. Ja tu vēl nāk klāt kāds cits iemesls, tad sadarbības durvis var ātri aizvērties.

Bet kas ar to panākts? Samazināts aktīvo darbinieku skaits un līdz ar to vājināta attiecīgā mērķa realizēšanas izdošanās, kas nenāk par labu nevienam tautietim, bet gan viņa un citu nacionālistu nelabvēļiem. Šādai rīcībai vienmēr var atrast kādu attaisnojumu. Bet grūti pielaist, ka tā vērtība būtu pārāka par tiem nacionāliem uzdevumiem, kuŗus savos statūtos ir solījušies kalpot gandrīz katra organizācija. Šādiem iemesliem visbiežāk ir personīgas dabas raksturs, kas individuālistiem parasti ir ļoti svarīgs.

Loģiskā domu gaita nepārprotami norāda, kādai jābūt organizāciju nostājai cīņā par latvju tautas labāku nākotni. Paturot to prātā, organizācijām nav grūti saprasties un sadarboties.

ALLANA GROSMANA IESNIEGUMS

Ontario provinces parlamenta loceklis Allans Grosmans, (no progresīvi - konservātivo partijas), 29. janvārī iesniedzis Ontario likumdošanas iestādei papildinājumu, kas būtu ievedams federālās valdības izdotajos diskriminēšanas aizliegšanas likumos. Kā zināms, šie noteikumi paredz, ka noliegta diskriminēšana izcelsmes, rases, reliģijas un nacionālitātes dēļ, bet noteikumi neparedz diskriminācijas aizliegumu darba vietās atkarībā no nodarbinātā vecuma.

Ir zināms, ka darba ņēmējiem, kas vecāki par 40 gadiem, ir grūtības ar darba dabūšanu, jo darba devēji parasti izvairās pieņemt darbā vecākus cilvēkus, kā vienu no iemesliem minot to, ka darba vietās [illegible] jas pensiju fondi, kur gados vecākos nevarot ieskaitīt. A. Grosmana iesniegums paredz, ka darba devējiem ir jārespektē [illegible] tāji, ieskaitot tos kā pilntiesīgus pensiju fondos.

JAUNIEVĒLĒTĀ DV TORONTO NOD. VALDE

Jaunievēlētā valde konstruējusies sekojošā sastāvā: priekšnieks — P. Ratnieks, pr. ka v. — R. Puriņš, sekretārs — N. Lideks, kasieris — A. Kalviņš, V. Ivans, aprūpes daļas vad. — A. Kalve, palvadnieks — V. Jos[illegible].

Revīzijas komisijā: A. Čivželis (priekšsēdis), V. Sulims (sekretārs), O. Klavenieks (loc.)

Nodaļas adrese: 123 Huron St., Toronto, Ont.

Jaunievēlētā valde savā pirmajā sēdē galvenokārt saskaņoja nama pārvaldes jautājumus, aicinot arī turpmāk talkā bij. nama pārvaldes un aprūpes komitejas darbiniekus. Pārrunāja arī aprūpes un citus aktuālos darbības jautājumus.

K.

LATVIEŠI ANGLIJĀ

Speciālrasts Latvkijai Amerikā no Londonas

Janvāŗa mēnesis Lielbritanijas latviešu saimei bija ļoti rosīgs un garīgi uzmundrinošs. Šajā laikā iekrita vairākas mūsu valsts dzīves svarīgas atceres, ko gan ar aktiem vai cita veida sarīkojumiem atzīmēja visos lielākajos latviešu centros.

Londonas latviešiem izcils sarīkojums bija DV Londonas nodaļas rkotais Strēlnieku vakars, kas notika 10. janvārī DV namā. Vecais strēlnieks pulkvedis R. Osis pārdomātā un dziļi pārdzīvotā runā aizveda mūsu tagad jau leģendārajā pagātnē, kur latviešu strēlnieku pulki gāja savas slavas un traģiskā likteņa gaitas. Runātājs aicināja aizmirst sīkās ikdienas ķildas un pārpratumus pašu starpā, kas palīdz tikai mūsu ienaidniekam. Mums jāpaceļ pāri visam mūsu tīri latviskā ideoloģija kā mērķis, pēc kā censties trimdas jaunajai paaudzei, lai neatkārtotos strēlnieku laika traģēdija, kad šādai ideoloģijai trūkstot, strēlnieki izklīda svešajā zemē un padevās komūnisma propagandai. Tikai uzturot mūsu latvisko garu un domu, mēs varam novērst, lai mūsu bijušie leģionāri un jaunieši nepadodas svešo zemju ideoloģijām un tādējādi neatšķiŗas no tautas kopības.

Vakara noskaņu padziļināja Londonas DV nodaļas drāmas kopas aktieŗa Abika skandētās strēlnieku piemiņai veltītās dzejas.

Ar Amerikas un Kanadas iespaidiem londoniešus iepazīstināja divi referenti, abi teologi.

Prāvests B. Fedders Miera draudzes vakarā stāstīja savus pieredzējumus pagājušā rudens ceļojumā pa Jauno kontinentu. Salīdzinot amerikāņu un eiropiešu dzīves veidu un pieeju dzīves problēmām, referents uzsvēra lielo starpību garīgo un kultūrālo interešu laukā. Prāvests sastapies ar daudziem tautiešiem un saistošā stāstījumā deva pārskatu par mūsu trimdinieku materiāliem apstākļiem, sevišķi Kanadā, pakavēdamies arī pie garīgās rosības organizācijās un baznīcās.

Interesanti bija noklausīties otro referātu, ko sniedza teoloģijas kandidāts K. Zuika, kas Anglijā atgriezies pēc ASV nobeigtajām studijām. Lai gan referenti pieder katrs pie citas paaudzes — prāvests jau iegājis mūsu vecākās paaudzes rindās, bet mācītājs Zuika tuvojas vidējai, — abu skatījumā Amerikas apstākļi šķita ļoti līdzīgi. Z. bijusi izdevība vērot tieši jaunatni un akadēmisko dzīvi, kur viņš novērojis daudz īpatnību, ko Vecajā pasaulē neatrast. Sevišķi acīs dūrusies lielā brīvība, ko bauda jaunatne, bet kas reizēm aiziet par tālu, robežojot jau ar patvaļību un pat izlaidību. Interesanti novērojumi referentam ir par baznīcu aktīvitāti, no kā mūsu baznīcas un draudzes varētu vienā otrā ziņā ņemt par paraugu, sevišķi attiecībā uz jaunatnes piesaistīšanu draudzes darbā.

Mācītājs K. Zuika savu referātu sniedza zemnieku savienības Anglijas nodaļas kārtējā referātu vakarā, kas bija pulcinājis daudz klausītāju.

A. L.

KALPAKIETIS AIZSAULES CEĻĀ

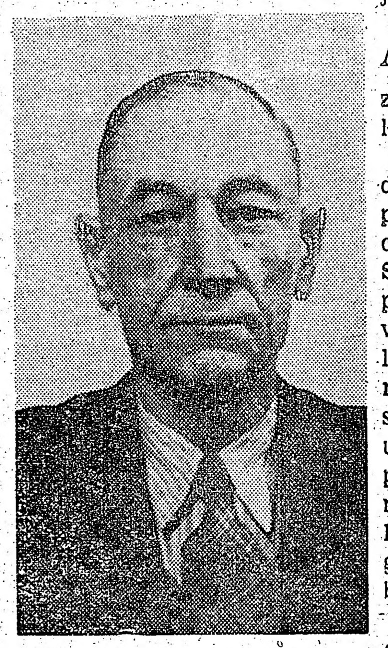

Miris atbrīvošanas cīņu dalībnieks Fridrichs Riekstiņš

Pēc īsām, grūtām ciešanām 65 gadu vecumā klusi acis uz mūžu aizvēra bijušais Kalpaka bataljona atsevišķās jātnieku nodaļas virsleitnats Fridrichs Riekstiņš. No bataljona dibināšanas dienām viņš atbrīvošanas cīņās pārstaigājis dzimteni no Ventas krastiem līdz austrumu robežām. Latvijas neatkarības laikā Fridrics Riekstiņš darbojās Aizsargu organizācijas izveidošanā, kā arī bija pašvaldības dienestā. Otrā pasaules kaŗa negaisa padebešiem ceļoties viņš atkal stājās cīnītāju rindās, lai kopā ar daudziem citiem sargātu dzimteni pret boļševikiem.

Trimdas gaitas Fridrichs Riekstiņš staigāja Rietumvācijā — Libekā, Anglijā — Hlifaksā un pēdējos deviņus gadus pavadīja savu piederīgo vidū Fort Viljamā, Kanadā. Savas klusās nosvērtības dēļ viņš bija iemīļots un iecienīts kā tautiešu vidū, tā arī starp kanadiešiem. Par to liecināja arī garās izvadītāju rindas pēdējā ceļā uz kapu kalniņu.

Vieglas smiltis mīļajam aizgājējam!

VAI TAS NEATTIECAS ARĪ UZ MUMS?

Latviešu kultūras nedēļām Kanadā gatavojoties

„Ne no maizes vien . . . " — Vai šie Svēto Rakstu vārdi zināmā nozīmē nebūtu attiecināmi ne tikai uz Padomiju, pat tur tie atskanējuši, bet arī uz brīvo pasauli un mums trimdā?

Vai nav savādi, ka brīvais cilvēks bagatajās Rietumu demokratijās, kur netrūkst nenieka, ikdienas dzīvē kļūst kaislīgs materiālists. Tā vien liekas, ka milzīgās auto rindas pilsētu ielās ir nepārtrauktā skrējienā pēc Dolara.

Un cik gan nav arī starp mums tādu, kas gadiem ilgi nav bijuši nevienā koncertā, ne teātrī, nedz gleznu skatē, kas nav nopirkuši nevienu grāmatu un neabonē nevienu latviešu laikrakstu, kaut gan dzīvo pietiekami labi, pat pārticīgi. Vai arī viņi nav krituši Dolaram par upuri? Katrā ziņā viņi aizmirsuši, ka svešumā mūsu vienīgais ierocis cīņai par sava stāvokļa nostiprināšanu daudzo tautību vidū un dzimtenes atbrīvošanu ir latviskā gara kultūra, ko par naudu nevar nopirkt un ar auto mājās pārvest, — kas jākopj prātā un sirdī, neizlaižot no redzes aploka tos lielos ideālus, par kuŗiem mūsu tauta gājusi un vēl šodien iet mocekles ceļus.

Protams, daudz ir arī tādu tautiešu, kas dzvo tālu no mūsu lielajiem centriem, kāpēc sarīkojumi tiem grūtāk pieejami. Bet arī par tiem un itin visiem ir domāts: lai katram būtu iespējams iepazīties ar mūsu autoru jaunradi un atsvaidzināt zināšanas par latviešu gara vērtībām, kaut dažas stundas gadā padzīvot savējo vidū un justies kā latvietim, katru gadu tiek rīkotas Kultūras nedēļas.

Kanadā šogad tās sāksies 20. februārī ar centrālo sarīkojumu St. Katarīnēs, kur būs rakstnieku cēliens, LPB Kanadas kopas izkārtojumā, mākslas izstāde u. c. piemērota rakstura priekšnesumi. Šo sarīkojumu atklās LNAK Kultūras un izglītības nozares vadītājs R. Bregžis. Attiecīgi sarīkojumi Kultūras nedēļu zīmē no 20. februāŗa — 24 martam, būs vairākos latviešu centros.

Padomāsim jau laikus un gatavosimies šo vērtīgo sarīkojumu apmeklēšanai, apzinoties, ka mūsu nacionālās gara kultūras saglabāšana un jaunrade ir atkarīga no mums pašiem. Apmeklējot Kultūras nedēļu sarīkojumus ,mēs gūsim garīgu stiprinājumu latviskās dzīves veidošanai svešumā un materiāli atbalstīsim jaunradi.

Svešumā katrs esam spiests strādāt maizes darbu, katrs arī zinām, cik tas prasa laika un enerģijas. Tāpēc visi tie, kas no šī darba brīvajā laikā velti savus spēkus un zināšanas mūsu gara kultūras celšanai — organizējot, vadot, mācot un radot jaunas vērtības — ir pelnījuši dziļu pateicību. Bet ar pateicību vien nav līdzēts — mums jārūpējas par to, lai autoriem nodrošinātu iespēju radīt, lai viņi varētu iespējami vairāk laika atlicināt šim darbam, kas nes svētību visai mūsu tautai. Tas nozīme, ka mums jādod materiāli līdzekļi viņu atbalstīšanai, un par to rūpējas Kultūras fonds, kas šīm vajadzībām vāc līdzekļus. Būsim apzinīgi un dosim savu ārtavu Kultūras fondam — veicināsim jaunradi!

Pierādīsim, ka no maizes vien nedzīvojam, lai mums nebūtu kādreiz jāsarkst to priekšā, kas aiz dzelzs aizkara par latviskās kultūras slepeno kopšanu tiek visādi vajāti.

B. Senkēviča

JAUNA VALDE

Sv. Katarīnes mednieku un makšķernieku biedrība ievēlējusi jaunu valdi, kas konstruējusies šā: priekšsēdis — V. Zvejnieks, 1 Eastbourne Ave. Priekšsēža vietnieks - biedrzinis un mantzinis — F. Konrāds, 5 Vivian Ave. Sekretārs — E. Grīnbergs, 125 Page St. Kasieris — J. Paeglis, 6 Henrietta St. Mālu baložu šaušanas un medību lietu kārtotājs — N. Duša, 60 Wakelin Terrace St. Mazkalibra lietu kārtotājs — E. Grīnbergs, 125 Page St. Makšķernieku lietu kārtotājs — H. Freimanis, 29 Frederick St.

Pateicība

Sirsnīgs paldies Sv. Katarīnes un Hamiltonas Daugavas Vanadžu kopām, Hamiltonas DV nodaļai, vīru koŗa „Viesturs" Sv. Katarīnes un Niagaras vienību pr. A. Šteinbacha kungam ar kundzi un visiem mīļajiem draugiem par skaistajiem ziediem, grāmatām, kārumiem un līdzjūtības apliecinājumiem manas slimības laikā.

Vienreizēji uzmundrinošs bija E. Adamsona pantiņš:

Kad mani vajā neveiksmes
Un man kā seskam slazdā klājas,
Tad paciešos, jo zinu es,
— Tas Kungs ar mani rotaļājas! —

Ludmila Albertiņa

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 5-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

KĀPĒC FR. GRĪNBERGS NEVAR RUNĀT?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Laikraksta „Latvija Amerikā" 1960. g. 16. janvāŗa numurā kāds tautietis A. G., ASV., kritizē Fr. Grīnberga referātu, ko viņš pats nav dzirdējis, uzsverot, ka referāts neesot sniedzis padomus lietu praktiskam atrisinājumam. Tādēļ viņš „šādiem gudriem spriedelētājiem" gribot novēlēt Ād. Šildes grāmatā „Pa deportēto pēdām" rakstītās rindas:

„Es tikai dažas dienas badu
Un salu gribu novēlēt."

Jājautā kāpēc tad tik bargi? Kāds naids varētu būt pret otru tautieti, kam palaimējies izglābt savu kailo dzīvību un kas tagad citiem sniedz vērtīgus priekšlasījumus? Vai būtu bijis labāk, ja Grīnbergs būtu klusējis vai arī gājis bojā kādā vergu nometnē Sibirijā?

Fr. Grīnbergs nav no tiem, kas baidās no sala un bada. Viņš ir redzējis salu, badu un nāvi ne tikai dažas dienas, bet gan dažus gadus. Gr. ir viens no mūsu drosmīgākiem cīnītājiem, kas izgājis „visas elles" un kam nav pietrūcis drosmes „sist dūri uz galda" . . . Un šodien Fr. Gr. vieta būtu nevis fabrikā. bet gan Komitejā Latvijas brīvībai, Apspiesto tautu Asamblejā vai citur.

Ja „A. G., ASV" pats būtu dzirdējis Grīnberga vērtīgo priekšlasījumu, tad viņš droši vien būtu aiztaupījis savus sarkasma vārdus, jo arī viņam šis vērtīgais sniegums būtu kaut ko devis. Nepilnīgais un neprecīzais atreferējums laikrakstā nevar visu sniegt. Gr. referāts bija domu un ideju bagāts.

Visam pa priekšu iet ideja, tikai tad sekotāji un tās praktiskie īstenotāji. Arī Latvijas valstij pa priekšu gāja ideja, ko pauda rakstnieki, dzejnieki, politiķi, sabiedriskie darbinieki.

Gr. ir ideju sējējs un mums jāpieliek sava roka, lai šis idejas palīdzētu reālizēt, nevis apkarot.

A. V — s, Čikāgā.

KANADĀ

TORONTO

● DV organizācijas 15 gadu svētku rīcības komiteja pag. ceturtdien pulcējās uz kārtējo sēdi, kuŗā piedalījās priekšsēdis E. Krūka, DV KV pr. V. Mukts, prezidija loc. M.Gruzīte. V.Grava, A. Jankovskis un O. Kļavenieks.

Sēdes dalībnieki vienojās par svinīgās jundas programmas kārtību. Jundas pieņēmējam ziņojumu sniegs Kanadas DV valdes pr. un goda prezidijā lūgs ieņemt vietas latviešu māti, jaunatnes pārstāvi, invalidu un dažādos cīņu laikmetu pārstāvjus: lāčplēšu, kalpakiešu, strēlnieku, leģionāru un Kanadas bruņoto spēku.

Aicinās jundā piedalīties nodaļas ar karogiem, un mūžībā aizgājušos Vanagus godinās ar piemiņas brīdi.

Saskaņoja arī „jundas" pārējo programmas daļu, un nolēma, ka vīru koŗu koncertu ievadīs īss svētku atklāšanas brīdis.

Sēdes dalībnieki atzina, ka svētku uzruna un apsveikumi izsakāmi iespējami īsi.

Pārrunāja arī svētku dievkalpojuma, rakstnieku rīta, mākslinieciskо priekšnesumu, daiļamatnieku izstādes u. c. sarīkojumu programmas jautājumus. Daļēji izšķir goda karšu jautājumu un nolemj, ka svētku reklāmas veicināšanai sagatavojamas skrejlapas.

Sēde notika viesmīlīgajā Gruzīšu ģimenes mājā.

● 31. janvārī Toronto ar sirdstrieku mira Andrejs Dzenis. 3. februārī A. Dzeni izvadīja uz pēdējo dusu no Rosar apbedīšanas biroja uz Jorkas kapiem. kur guldīja zemes klēpī latviešu nodalījumā. Izvadīšanas ceremoniju kā kapličā, tā kapos vadīja māc. A. Čops.

● TLB sestdienas skolas vadība lūdz pieteikties lozes 283 īpašnieku laimesta saņemšanai, skolas darbības laikā katru sestdienu. no pl. 9—2, Sv. Andreja baznīcas telpās.

● „Ūsiņa nakts" izrādes atkārtojums notiks sestdien, 13. februārī, plkst. 8 vakarā, Sv. Andreja baznīcas telpās. Atlikums par labu TLB sestdienas skolai.

Biļetes iepriekš dabūjamas sestdienās no pl. 9—2, Sv. Andreja baznīcā, skolas telpās.

Biļešu cenas — $1.50 un $1.-.

● Toronto Latviešu studentu kopa reģistrēta pie Toronto universitātes, ar tiesībām izmantot universitātes telpas kopas vajadzībām, gūstot arī citas priekšrocības.

K.

LATVIEŠU PAGASTĀ

● Latviešu pagastā lauksaimn. b-bas sanāksmi atklāja biedrības priekšnieks Ž. Bukovskis. Bija ieradušies arī viesi no Toronto — LNAK valdes priekšsēdis V. Upeslācis, Latviešu bankas vadītājs A. Svenne un aizdevumu komisijas pārstāvis K. Kārkliņš. Pārrunāja galvenokārt latviešu bankas darbību, jo arī lauksaimnieki interesējas par līdzīgas organizācijas dibināšanu. Tomēr pastāvīgas bankas noorganizēšana ir apgrūtināta latviešu mazā skaita un izkliedes dēļ. Tādēļ radusies doma organizēt „latviešu pagastā" Toronto latviešu bankas nodaļu ar pilnvarotu pārstāvi. Šai sakarā tiks pētīti apstākļi šīs idejas īstenošanai, par cik to pieļaus bankas statūti. Pārrunās izskanēja arī domas par lauksaimnieku biedrības iesaistīšanos LNAK.

Sanāksmes noslēgumā bija groziņu vakars, par ko bija parūpējušās dāmas; skanēja arī dziesmas. Sanāksme notika E. Smiltnieka saimniecībā, bet slikto ceļa apstākļu dēļ bija pavāji apmeklēta.

Marta mēneša otrā pusē biedrība iecerējusi rīkot sanāksmi ar advokāta A. Zuša referātu un pārrunām.

Paskaidrojums

„L.A." 6. februāŗa numurā, dziesmu svētku padomes sēdes atreferējumā (Dziesmu svētku biedrība Kanadā strādā ar pilnu jaudu) ieviesusies kļūda. Dziesmu konkursa žūrijas ieteikto dziesmu „Dziesmu vairogs" (V. Ozoliņa) ir paredzēts uzņemt nākošo dziesmu svētku programmā. Kļūdaini ir teikts, ka piedalīsies koris „Dziesmu Vairogs".

LATVIEŠU ROSĪBA RONCESVALLES IELĀ

Jaunkanadiešu saimnieciskie pasākumi Toronto, kā liekas, visdzīvāk sazēluši ir Roncesvalles ielā, kur nav arī mazums latviešu uzņēmumu.

Vistuvāk Sanisaidei atrodas Ilmāra Jankovska vadītais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs, 93½ Roncesvalles Ave. 113. numurā A. Apsiņš vada pārtikas un delikatešu veikalu „Spring Marketeria". Radio un televīzijas cienītāju vajadzībām A. Eglītis savā laikā 161a Roncesvalles ielā iekārtoja radio un televīzijas darbinīcu, ko tagad izveidojis par iecienītu uzņēmumu. Ziedu draugus apkalpo Anna Putniņa, kas vada puķu veikalu „Venus", 231 Roncesvalles ielā. 343. numurā tai pašā ielā jau ilgus gadus pastāv latviešu delikatešu veikals „Little Riga", kur par gardēžiem gādā Vija Kraujiņa ar saviem palīgiem, rūpējoties, lai delikatešu cienītājiem netrūktu ne putna piena, ne lakstīgalu mēlīšu. Dažas mājas tālāk visu laiku bija Pavasara veikals, bet bijušais īpašnieks Pavasars to nesen pārdevis cittautietim. Blakus Pavasara veikalam, 363. numurā, ir laikam jaunākais latviešu uzņēmums šai ielā, „Lidums Meats", ko jau vairāk kā divus mēnešus vada Laimonis Līdums. Tālāk redzama liela izkārtne ar uzrakstu „Milk Bar",kuŗa īpašnieki ir G. un E. Dumpji.

Iegriežoties jaunākajā latviešu pasākumā — Lidums Meats — tūlīt laipni pretī steidzas 3, dažreiz 4 pārdevēji baltos ķiteļos, kas dien no dienas apkalpo pircējus. Bez viņiem veikala aizmugurē vēl strādā meistars gaļas un desu darbnīcā, ko pircēji neredz, lai gan šis vīrs padara vissvarīgāko darbu, kuŗa veiksmi pircēji arī cienīgi novērtē, jo viņš tiešām ir īsts amata pratējs gaļas izstrādājumu sagatavošanā. Darbnīcā sagatavo svaigu gaļu, kā arī žāvē gaļas, desu, zivju un citus izstrādājumus. Jāpiezīmē, ka darbnīcas vadītājs ir pratis piemēroties katra pircēja prasībām. Lai izburtu latviešu gaumei piemērotas garšas žāvētām precēm, dūmošanai lieto lapu koku skaidas.

Svaigas gaļas nadaļā ir dabūjamas visāda veida cūku, liellopu un teļa gaļas, kā arī putnu gaļa.

No paša virtuvē gatavotiem gardumiem tirgū iet cūku cepeši, cepti cāļi, pildītas līdakas u.c. delikateses. Delikatešu nodaļā bagātīgā izvēlē dabūjami visādi uzgriežamie, kā šķiņķi, dūmdesas, ārzemju sieri un konservi. Veikala vadītājs aizrāda, ka pieņem arī pasūtinājumus viesībām, sagatavojot svaigo gaļu pēc katra pasūtinātāja vēlēšanās, kā arī turpmāk paredz, ka varēs izkārtot galdu klāšanu.

Tā kā visus gaļas izstrādājumus sagatavo paši savā darbnīcā. tos var pārdot par ļoti mērenām cenām.

K.

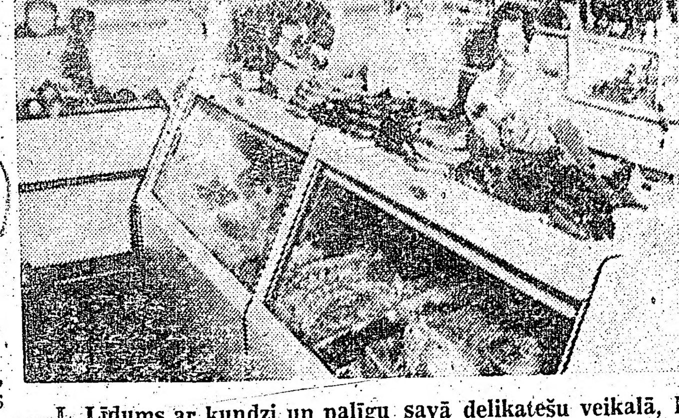

L. Līdums ar kundzi un palīgu savā delikatešu veikalā, Roncesvalles Avenījā 363, tel. LE 2-8762. J. Kreiļa uzn.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Alberts Raidonis

GLĀBIET BRĪV[…]

MINCHENES ĒNĀ

„Par Minchenes mācību papasaule samaksāja augstu cenu, bet šī mācība ir labi iegaumēta." D. Eizenhauers.

Cik tā labi iegaumēta, to rādīs tuvākā nākotne. Būtu labi, ja Eizenhauers šos vārdus atcerētos arī vēl šodien.

TĀ TAS SĀKĀS . . .

1938. g. 30. septembrī Londonā nolaidās kāda lidmašīna, no kuŗas izkāpa gaŗa auguma, kalsnējs vīrs ar lietussargu padusē un papīra lapu rokā. Šis vīrs bija Anglijas ministru prezidents Nevils Čemberlens, un šī lapa viņa rokā — Minchenes vienošanās līgums, ko tikko bija parakstījuši Čemberlēns, Francijas premjērs Daladjē un Hitlers ar Musolini.

Čemberlēns vicināja papīru un sajūsmā sauca sagaidītājiem: „Miers! Miers! Es atvedu mieru! Nekad vairs nebūs kaŗa starp Angliju un Vāciju."

Ceļš Vācijas hegemonijai Eiropā bija brīvs. Vēl tinte nebija nožuvusi uz šī līguma, kad sākās jau vācu armijas uzvaras gājiens . . .

Kompromiss neglāba pasauli no kaŗa, bet gan strauji to tuvināja katastrofai.

MIERU NEVAR PIRKT PAR CITU TAUTU BRĪVĪBU

Otrā pasaules kaŗā Rietumu sabiedrotie cīnījās par brīvību, tiesībām un pašnoteikšanos visām tautām un valstīm, lielām un mazām, kā tas definēts Atlantijas chartā . . . Un par brīvības atdošanu tautām un neatkarības atjaunošanu valstīm, kam tā atņemta ar varu . . .

Bet šie ideāli tika apsmieti un nodoti Teheranas, Jaltas un Potsdamas konferencēs. Tas pavēra ceļu krievu hegemonijai, un sarkanās armijas masas pārpludināja Austrumieropu . . .

Rezultātā sekoja aukstais kaŗš, kas turpinās vēl šodien. Un pasaule brien dziļāk un dziļāk politiskā purvā. Rietumi izmisīgi cīnās saglābt mieru. — Diemžēl, tikai mieru, neko vairāk . . .

Mēs lasām uz pastmarkām saukļus: „Lūdzies par mieru", „Miers caur tirdzniecību" u. t. t. Par mieru tiek aizlūgts baznīcās. Ir valstsvīri, politiskie un reliģiskie vadītāji, kas apbalvoti ar Nobeļa prēmiju un izpelnījušies „Miera cīnītāju" vārdus. Kur ir viņu nopelni? Vai „miers par katru cenu" ir īstais atrisinājums?

Īsta miera tomēr pasaulē nav un nebūs. Kāpēc?

Tāpēc, ka Rietumi bieži ir aizmirsuši savus solījumus, iztirgojuši tautas un valstis, pārdevuši savus ideālus par lēcu virumu, lai pirktu netaisnu viltus mieru.

Nesen Anglija ar Franciju atturējās no balsošanas AN par Tibetu, motivējot ar to, ka AN noliedz iejaukties citu valstu „iekšējās lietās". (Lasi: lai izpatiktu Maskavai).

Kāda nabadzības apliecība!

Vēsture māca, ka valstis un tautas pastāv tik ilgi, kamēr tām ir griba cīnīties pret netaisnību, agresiju, cilvēka morālo tiesību apsmiešanu — visur un vienmēr. Gļēvās tautas lemtas bojā ejai.

KO NOZĪMĒ KOMŪNISTU „MIERA OFENSĪVA"?

Pasaule atkal atrodas konferences priekšvakarā. Tas ir kompromisa rezultāts no Berlīnes krizes, kad Chruščevs ultimātīvi pieprasīja izvākties Rietumu spēkiem vai sarunu ceļā izbeigt auksto kaŗu un uzsākt „miermīlīgās koeksistences" ēru.

Rietumi izvēlējās pēdējo un pavasarī atkal sēdīsies ar agresoru pie viena galda. Vai tā būs jauna Minchene, Jalta, Potsdama, Teherana?

Daži naivie saskata Chruščeva politikā zināmas Padomju Savienības vājuma pazīmes un cer uz labvēlīgiem rezultātiem. Sadarbību ar Kremli apsveic arī tādi vīri, kā angļu vēsturnieks un filozofs Toinbijs, lielais agnostiķis Bertrands Rasels u. c.

Lai Dievs viņiem piedod, jo viņi nezina, ko dara.

Toinbijs saka: „Varam apsveikt pozitīvu pagriezienu Pad. Savienības un ASV un Rietumu valstu starpā. Vēl nevar paredzēt tālāko iznākumu, bet tas ir jau kaut kas labs."

Toinbijs jūsmo par Pad. Savienības sasniegumiem technikā, zinātnē, bet ne vārda nemin,

GRĀMATVEDIS
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanīt
HU 5-6121 vai HU 3-9127
Toronto.

Alberts Raidonis

GLĀBIET BRĪVĪBU

MINCHENES ĒNĀ

„Par Minchenes mācību pasaule samaksāja augstu cenu, bet šī mācība ir labi iegaumēta." D. Eizenhauers. Cik tā labi iegaumēta, to rādīs tuvākā nākotne. Būtu labi, ja Eizenhauers šos vārdus atcerētos arī vēl šodien.

TĀ TAS SĀKĀS . . .

1938. g. 30. septembrī Londonā nolaidās kāda lidmašīna, no kuras izkāpa gara auguma, kalsnējs vīrs ar lietussargu padusē un papīra lapu rokā. Šis vīrs bija Anglijas ministru prezidents Nevils Čemberlens, un šī lapa viņa rokā — Minchenes vienošanās līgums, ko tikko bija parakstījuši Čemberlēns, Francijas premjērs Daladjē un Hitlers ar Musolīni.

Čemberlēns vicināja papīru un sajūsmā sauca sagaidītājiem: „Miers! Miers! Es atvedu mieru! Nekad vairs nebūs kara starp Angliju un Vāciju."

Ceļš Vācijas hegemonijai Eiropā bija brīvs. Vēl tinte nebija nožuvusi uz šī līguma, kad sākās jau vācu armijas uzvaras gājiens . . .

Kompromiss neglāba pasauli no kara, bet gan strauji to tuvināja katastrofai.

MIERU NEVAR PIRKT PAR CITU TAUTU BRĪVĪBU

Otrā pasaules karā Rietumu sabiedrotie cīnījās par brīvību, tiesībām un pašnoteikšanos visām tautām un valstīm, lielām un mazām, kā tas definēts Atlantijas chartā . . . Un par brīvības atdošanu tautām un neatkarības atjaunošanu valstīm, kam tā atņemta ar varu . . .

Bet šie ideāli tika apsmieti un nodoti Teheranas, Jaltas un Potsdamas konferencēs. Tas pavēra ceļu krievu hegemonijai, un sarkanās armijas masas pārpludināja Austrumieropu . . .

Rezultātā sekoja aukstais karš, kas turpinās vēl šodien. Un pasaule brien dziļāk un dziļāk politiskā purvā. Rietumi izmisīgi cīnās saglābt mieru. — Diemžēl, tikai mieru, neko vairāk . . .

Mēs lasām uz pastmarkām saukļus: „Lūdzies par mieru", „Miers caur tirdzniecību" u. t. t. Par mieru tiek aizlūgts baznīcās. Ir valstsvīri, politiskie un reliģiskie vadītāji, kas apbalvoti ar Nobeļa prēmiju un izpelnījušies „Miera cīnītāju" vārdus. Kur ir viņu nopelni? Vai „miers par katru cenu" ir īstais atrisinājums?

Īsta miera tomēr pasaulē nav un nebūs. Kāpēc?

Tāpēc, ka Rietumi bieži ir aizmirsuši savus solījumus, iztirgojuši tautas un valstis, pārdevuši savus ideālus par lēcu virumu, lai pirktu netaisnu viltus mieru.

Nesen Anglija ar Franciju atturējās no balsošanas AN par Tibetu, motivējot ar to, ka AN noliedz iejaukties citu valstu „iekšējās lietās". (Lasi: lai izpatiktu Maskavai).

Kāda nabadzības apliecība!

Vēsture māca, ka valstis un tautas pastāv tik ilgi, kamēr tām ir griba cīnīties pret netaisnību, agresiju, cilvēka morālo tiesību apsmiešanu — visur un vienmēr. Glēvās tautas lemtas bojā ejai.

KO NOZĪMĒ KOMŪNISTU „MIERA OFENSĪVA"?

Pasaule atkal atrodas konferences priekšvakarā. Tas ir kompromisa rezultāts no Berlīnes krizes, kad Chruščevs ultimātīvi pieprasīja izvākties Rietumu spēkiem vai sarunu ceļā izbeigt auksto karu un uzsākt „miermīlīgās koeksistences" ēru.

Rietumi izvēlējās pēdējo un pavasarī atkal sēdīsies ar agresoru pie viena galda. Vai tā būs jauna Minchene, Jalta, Potsdama, Teherāna?

Daži naīvie saskata Chruščeva politikā zināmas Padomju Savienības vājuma pazīmes un cer uz labvēlīgiem rezultātiem. Sadarbību ar Kremli apsveic arī tādi vīri, kā angļu vēsturnieks un filozofs Toinbijs, lielais agnostiķis Bertrands Rasels u. c.

Lai Dievs viņiem piedod, jo viņi nezina, ko dara.

Toinbijs saka: „Varam apsveikt pozitīvu pagriezienu Pad. Savienības un ASV un Rietumu valstu starpā. Vēl nevar paredzēt tālāko iznākumu, bet tas ir jau kaut kas labs."

Toinbijs jūsmo par Pad. Savienības sasniegumiem technikā, zinātnē, bet ne vārda nemin, par to, ka viss tas noticis uz verdzībā nospiestās tautas lēses. Cik miljonu vergu strādā dienu un nakti „padomju celtniecības darbā", bet paši mitinās necilvēciskos apstākļos. Vai Toinbijam, Raselam u. c. ir vienalga, cik miljoniem jādzīvo trūkumā, vai badā, lai Chruščevs varētu izšaut kādu sputņiku, luņiku, kas kalpo tikai komūnistu propagandai?

Pirmajā vietā taču ir pats cilvēks. Technikai un zinātnei ir jākalpo cilvēkiem, nevis otrādi.

Ja šie vīri patiešām ir akluma sisti un nezina, kāpēc komūnisti meklē mieru, kāpēc viņiem vajadzīga koeksistence, tad lai viņi un visas pasaules politiski naīvie uzklausa viena no komunistu internacionāles vadošiem vīriem — Dimitrija Manuiļska 1931. g. teiktos vārdus:

„Karš starp komūnismu un kapitālismu ir nenovēršams. Šodien mēs vēl neesam pietiekoši stipri, lai uzbruktu. Mūsu laiks nāks pēc 20-30 gadiem. Lai iemidzinātu kapitālistus, mēs vispirms izraisīsim vēl nebijušu apmēru miera ofensīvu. Muļķīgās un deģenerētās kapitālistu zemes ar prieku tam pievienosies un tādā ceļā palīdzēs sevi iznīcināt. Tiklīdz viņi būs savas bruņas nolikuši, mēs tos sašķaidīsim ar saspiestu dūri."

KUR IZEJA?

Pēc 2. pasaules kara pasaules likteņi bija ielikti Rietumu rokās. **Bet Rietumiem nebija saprātīgu un tālredzīgu politiķu, kas prastu izkārtot tautu un valstu problēmas, kamēr vēl atombumba bija ASV monopols. Rietumu augstprātīgā un muļķīgā politika un „biznismeni" iestūrējuši pasauli tādā strupceļā, no kura nav vairs izejas.**

Lielais angļu politiķis Vinstons Čercils, kas bija viens no atbildīgiem pasaules likteņu veidotājiem, patiešām piepildīja pats savus kādreiz 1930. g. teiktos vārdus: „Tie, kuri prot uzvarēt karā, reti kad prot nodibināt labu mieru. Bet tie kuri varētu nodibināt labu mieru, nekad nevar uzvarēt karā."

Brīvā pasaule šodien atrodas dilemmas priekšā: būt vai nebūt? Tai atliek:

1) Pacelt rokas un padoties. 2) Likt pasaulei izkūpēt atombumbu dūmos un putekļos. 3) Labākā gadījumā turpināt auksto karu gadiem ilgi. 4) Cerēt uz brīnumu, vai 5) Turpināt nepārtrauktas konferences un sarunas labā ticībā, ka tik ilgi, kamēr runā, karš nesāksies.

NE MIERU, BET TAISNĪBU UN BRĪVĪBU!

Daudzinātā Minchenes vienošanās, kurā brīvie Rietumi pirka mieru par citu, mazāku tautu tiesībām un brīvību, noveda pie 2. pasaules kara un iegrūda daudzas valstis un tautas komūnistiskās Maskavas diktātūras rokās.

Šodien atkal Minchenes ēna no jauna slīd pār brīvo pasauli. No jauna notiek izlīguma meklēšana ar agresoru. Atkal ir runa par koncesijām: dots pret dotu. Pasaules politikā nav vairs morāles principu. Tos nomainījuši aprēķini, pašlabuma meklēšana, tirdznieciski darījumi un ciniski izlīgumi.

Daudzi satraukti prāti šodien jautā: kāds būs šis izlīgums? Uz kā lēses? **Status quo stāvokļa atzīšana Austrumeiropā par pastāvīgu, kas ir Chruščeva pirmā prasība, daudzām tautām apraktu viņu pēdējās cerības, un šāds miers, viņām būtu kapa miers. Pasaules miera vadoņi ātri aizmirst savus solījumus. Ne kompromiss, ne koncesijas nenesīs pasaulei īstu mieru. Miera nebūs, kamēr nebūs atdota brīvība visām tautām un valstīm. „Brīvība ir nedalāma. Un tā ir jādod visiem: bagātiem un nabagiem; lieliem un maziem, vienalga, vai tie ir ar mums, vai pret mums. Nav svarīgi, kādas rases, vai krāsas tie ir," saka Vilkijs.**

Ja Rietumu lielvalstu politikā nenāks morāla atdzimšana, tad tās var piemeklēt daudzu varenu imperiju liktenis.

Mums nav vairs vīru, kam būtu drosme konferencēs sist dūri uz galda un prasīt taisnību, tiesības un brīvību visām tautām, visām valstīm, nevis ubagot nobijušos mieru. Valstsvīrus, politiskos vadoņus ir aizstājuši ierēdņi un tirgotāji, kas pilda tikai savas formālitātes cīņā par miera saglabāšanu.

Ja viņi būtu cīnījušies par taisnību, tad sen jau būtu bijis arī miers īsts miers.

Fiat justitia et pereat mundus!

G R Ā M A T V E D I S
GRĀMATVEDĪBAI UN IENĀKUMA NODOKĻU APR. UZŅĒMUMIEM.
Zvanīt
HU 5-6121 vai HU 3-9127
Toronto.

KANCLERS UZ TIESAS SOLA

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA RIETUMVĀCIJĀ ZIŅOJUMI

Rietumvācijas 84 g. vecais Dr. Konrāds Ādenauers par antisemītiskiem izlēcieniem, ko nesenā pagātnē paveica neapdomīgi un uzkūdīti jauni puiseļi, ir ļoti sašutis. Nacionālsociālistu kāškrustu smērēšanā uz sienām sirmais vācu valstsvīrs dibinātā saskatīja sava darba augļu, demokratiskas Vācijas uzbūves apdraudēšanu, vismaz pirmsākumu šādai iespējai. Bonnas valdības galva kādā savā runā tad arī tīri atklāti pateica, ka šādi smērētāji bez tiesas sprieduma uz vietas pārmācāmi ar „sauju rīkšu."

Par šādu kancelera pamācību uztraukušies daudzi, arī kāds Hamburgas policists, kas Ādenaueru iesūdzējis tiesā par „linču tiesas radīšanu demokratiskā valstī." Ādenauers, — tā domā vācu kārtības sargs — tautu aicinājis uz rīkoties pretlikumīgi, tāpēc viņš sodāms. Prokuratūra policista sūdzību pieņēmusi, kāpēc ar interesi gaidāms šīs lietas izkārtojums.

Piezīmējams vēl tas, ka daži iespaidīgi arodbiedrību „bosi" par Ādenauera ieteikumu ļoti sarūgtināti. Viņi kancleru kritizē ļoti asā veidā, salīdzinot Bonnas valdības šefa domu ar Hitlera laika izrīcībām, kā „linčošana bija pati par sevi saprotama lieta un valsts vadības atbalstīta."

— Šķiet, ka aiz šiem vīriem atkal stāv, ja ne gluži sarkanā roka; tad vismaz rozā miglas pūtēji, kas nu vairāk nekā desmit gadu smagi pūlot, pārpūlējušies, bet neko labāku par Ādenauera vadības doto nedz savai tautai, nedz cilvēcei nav varējuši dot. —

KRIEVI SLEPKAVO, BET VĀCU MINISTRAM JĀATKĀPJAS

Boļševiki bija tie, kas pirms dažiem mēnešiem Rietumvācijas bēgļu ministram prof. Oberlenderam piedēvēja t. s. „Lembergas slepkavību" — poļu civiliedzīvotāju nošaušanu. Vēlāk kāda starptautiska komiteja lietu izmeklēja un atzina, ka tā vācu „armijas vienība, kurā dienējis Oberlenders, Lembergas pilsētā iegājusi pēc tam, kad vācu ministram piedēvētie grēki jau bija notikuši. Komisija tātad konstatēja, ka poļu slepkavas, gluži kā Katīnā, bijuši boļševiki.

Un tomēr tā vien rādās, ka Bonnas valdības ministram Oberlenderam būs jāiet. Kad šis pravietojums piepildīsies, tas var jau būt noticis fakts.

Lembergas lieta varbūt būtu apklususi, ja Bundesrepublikā nebūtu uzliesmojuši antisemītiski ekscesi. Atkal prof. Oberlenderam pārmeta viņa pagātni — sabūšanu Hitlera partijā. Visskaļāk par to brēca un brēc vēl tagad Austrumvācijas sarkanie. Kancleram Ādenaueram savukārt pārmet, ka viņš savā valdībā paciešot bij. nacionālsociālistu varas vīrus.

Pēdējā laikā ne tikai vācu, bet arī citu Rietumeiropas valstu laikraksti, pie tam tādi, kas visumā Bundesrepublikai draudzīgi, aizrādījuši, ka rietumvācu valdības bēgļu ministram, varbūt pareizi, ja „ietu pats, negaidot, kamēr tiek izmests". Ar to pakalpots tiktu jaunās vācu demokratijas nostiprināšanai un simpatiju iegūšanai ārzemēs.

— Ja sava patiesība ir tiem rietumniekiem, kas vācu ministram pārmet pagātni brūnkreklinieku rindās, tad dīvainība tomēr paliek tā, — kā komūnistu meli var stiprināt demokratisku iekārtu? Ej, kur gribi, koeksistences smaka visur . . .

PAR 150 MARKĀM SOLA RĀDĪT PADOMIJU

Kremļa sūtniecība Bonnā izsludinājusi, ka 1960. gadā vāciešiem ar Inturista palīdzību un starpniecību būs iespēja „plašā apjomā no dažādām pusēm" apskatīt Pad. Savienību un iepazīties ar tās tautām.

Maskavas ceļojumu birojs izstādījis septiņus „ceļojuma posmus", pa kuriem braucot, ceļinieki varēšot baudīt „sociālistiskās paraugvalsts tautu draudzību un viesmīlību".

Inturista Šibajevs nodaļas vadītājs Šibajevs jau zināja pastāstīt, ka ceļojums pa „vienu kādu posmu" maksās apm. 150 markas. Viens no septiņiem posmiem esot — Bresta, Smoļenska, Maskava, Kaļiņina, Novgoroda, Ļeņingrada un Šiborga.

Taču Šibajevs pateica arī to, kas dažādu interesē — ka no nospraustiem virzieniem nebūs iespējas novirzīties. Arī ne pēdu. — Tātad no skaļi izskandētās iepazīšanās ar Padomju Savienību un tās tautām nekas liels nesanāks. Ceļotājiem būs vien jāskatās tie paši čekistu uzraudzībā uzbūvētie Potjomkina ciemati. —

KAM TAISNĪBA?

Cenu un algu „skrūve" jau no Bundesrepublikas dibināšanas bijusi pastāvīgs strīdus objēkts valdības un opozīcijas starpā. Ja Bonnas saimniecības ministrija apgalvo, ka algu pieaugums pagājušajos gados noticis samērīgi ar produkcijas palielināšanos, tad valdības kursa pretinieki ar saviem skaitļiem pūlas pierādīt pretējo. Tā nupat „Vācu saimniecības pētīšanas institūts", kas stāv tuvu Rietumvācijas arodbiedrībām, nācis klajā ar skaitļiem, kas rāda, ka algas paaugstināšana pagājušā gadā nav gājusi soli ar produkcijas pieaugumu. 1959. gadā saimnieciskais kopprodukts Rietumvācijā bijis par 240 miljardiem marku. Tas, kā ziņo institūts, 1958. gada kopprodukciju pārsniedzis par 18 miljardiem marku. Algas turpreti 1959. gadā pieaugušas tikai par 6,5 miljardiem DM.

— Un tā „mazais cilvēks" bieži vien neziņā, kam taisnība. Viņam atliek tikai konstatēt, ka algu paaugstināšanai parasti seko preču sadārdzināšana. Bet ar visu to dzīve Rietumvācijā visumā tomēr nav slikta, ja tikai ļaudis nav pārāk prasīgi un izlepuši.

Mks.

APLAUPĪTA UZ IELAS

Laupītāju vienīgais guvums — brilles un 2 centi

Grand Rapidi (Mich.) V. Z. Aizvadītajos gados arī mūsu tautieši piedzīvojuši vairākus gadījumus, kad vēlās vakara stundās tiek aplaupīti. Parasti tas atgadās, atgriežoties no darba. Lielāko tiesu laupītāju guvums nav bijis visai liels, izņemot vienu gadījumu pirms vairākiem gadiem. Toreiz laupītāji atņēma kādam latvietim pāri par $2000,- skaidrā naudā, pazuda bez vēsts, un izmeklēšanas iestāžu pūliņi palika bez panākumiem. Tagad uzbrukumu piedzīvojusi tautiete K., kura ap plkst. 11 vakarā atgriezusies no darba. Pie YMCA's ēkas, kura atrodas tikai pāris bloku no pašā pilsētas centra, tai no mugurus puses pietuvojušies divi vīrieši, izrāvuši somiņu un metušies bēgt. K. kliegdama devusies tiem pakaļ. Kāda auto parkošanas laukuma apkaimē laupītāji paspējuši pazust. K. par aplaupīšanu ziņojusi policijai, un dažas dienas vēlāk policija nodevusi iepazīšanai dokumentus un ... daudz ... Vienīgais guvums, ko laupītāji paturējuši, bijušas brilles, apm. $25,- vērtībā, un divi centi. Policija brīdinājusi iedzīvotājus vakaros klusākus rajonus sievietēm ar rokas somu vai citādā veidā nesamo.

V. Z.

AMERIKĀŅI PAUŽ KOMŪNISMA BRIESMU DARBUS

II

Drausmīgajos apstākļos vīriešiem bijis jāstrādā dažāda veida raktuvēs darbs, kas pāri cilvēka spēkam. Sievietes, kas dzīvojušas atsevišķās teltīs, dzītas darbā ķieģeļu un cementa fabrikās, dzelzceļu sliežu likšanā un telefona stabu rakšanā. Ikviens, kaut vecs vai slims, bijis iejūgts visgrūtākajā darbā, neievērojat to, ka plosījies nāvējošs sals, vai lieti un vētras. Verdzināšana un varmācība, kāda tur valdījusi, neesot nekur uz zemes virsus pieredzēta. Kas tad bijuši šie vergu izdzinēji „kungi"? . . . Turienes kungi un vadoņi bijuši komūnisti, sātana kalpi, kuru prieks un bauda bijusi ieslodzīto asinis, asaras, vaidi un nāve! . . .

Par spīti badam un valdošajai nežēlībai verdzinātie gandrīz ik dienas pa grupiņām pulcējušies ogļu raktuvēs vai barakās, lai pazagšus klusībā un izmisumā lūgtu Dievu, tā atvieglojot savu bēdu krustu. Kādu dienu viņu nometnē parādījusies Bībele, kas daudziem bijusi vislielākais dārgums, izmocīto dvēseļu dzīvības ūdens. Tikko sardze uzzinājusi par cietumnieku dārgo ieguvumu, visa nometne tikusi pārmeklēta, kamēr atrasta svētā grāmata. Bībele konfiscēta, bet tās īpašnieks ieslodzīts cellē, nevis lai nošautu, kas būtu ātra, viegla un ilgota nāve, bet gan lai „vainīgais" važās, salā un badā piecas garas dienas „nožēlotu savu vainu."

J. Noble nav varējis aizmirst un samierināties, ka zaudēta svētā grāmata, kas viņam sagādājusi tik daudzus gaišus brīžus mocību bezcerībā. Viņš tik ļoti ilgojies pēc kāda rakstīta vārda gara stiprināšanai, ka nolēmis uzmeklēt konfiscēto Bībeli, ja tā vēl nebūtu iznīcināta. Tā kā viņš tad pratis jau runāt un rakstīt krieviski, tad paklusām aizgājis uz sardzes māju un sarunā ar kādu vecāku sardzes vīru no sirds lūdzis pasargāt Bībeli no iznīcināšanas un, ja iespējams, to iedot viņam kaut uz īsu brīdi. Nekas nav ticis apsolīts, bet pēc pāris dienām viņš saņēmis ziņu, ka Bībele neesot sadedzināta un ka sardzes mājā esot 4-5 bībeles, kas esot konfiscētas citās nometnēs. Bet tās nedrīkstot nevienam izniegt, jo pa naktīm, kad nometnes esot slēgtas, sardzes vīri paši lasot šīs aizliegtās grāmatas, lai uzzinātu, kādēļ „augstā vadība" tās ieskata par iznīcināmām. J. Noble samierinājis ar šo atbildi, domādams, lai jau sātana kalpi lasa šo svēto grāmatu, varbūt ar laiku Dieva vārds radīs kādu gaišu dzirksti šais trulajās būtēs.

Gandrīz divus gadus Noble strādājis dziļi ogļu raktuvēs. Šis laiks viņa atmiņā palicis kā mūžīga tumsa, jo tikai naktīs viņš savu darba vietu atstājis, lai ieēstu kādu drusku pliekanas putras vai kāpostu zupas un pāris stundu nosnaustos pirms rīta ausmas. Viņa darba apstākļi ik dienas pasliktinājušies, jo kopā ar kādu citu likteņa brāli viņi izlietoti kā „cilvēka spēka lokomotīves." Viņiem bijis jāpārvietо 2 tonnu vagonu krava 160 jardu pa sniega un ledus klātajām dzelzceļa sliedēm, pie tam tā arī jāiekrauj un jāizkrauj. Šī monotonā, grūtā procedūra atkārtota 70 reiz dienā. Izlietojot savus spēkus dažkārt pārcilvēciski grūtajā darbā, 8 gadus viņa svars esot bijis zem 100 mārc., un viņa ķermenis saskrambāts, zilganiem nospiedumiem.

Manāmas pārmaiņas Vorkutā notikušas 1953. gadā pēc Staļina nāves, kad no 500.000 ieslodzītajiem apm. 100.000 nolikuši darba rīkus, atsakoties strādāt un pieprasījuši brīvību un cilvēka tiesības. Ieslodzīto sacelšanās ilgusi 6 nedēļas, tad Maskava ar divu bruņotu divīziju palīdzību piespiedusi nemierniekus padoties. Apšaudes uguns nonāvējusi un sakropļojusi tūkstošiem vergu, noskrandušu, neapbruņotu cilvēku, kas prasījuši tikai tiesību dzīvot. Pēc šīs apšaudes noticis kaut kas neiedomājams un neaizmirstams komūnistu acu priekšā: apm. 4.000 dzīvi un pusdzīvi, sakropļoti stāvi izmisumā uz ceļiem lūguši sev Dieva palīdzību un žēlastību. Tālākos notikumus viņš neesot piedzīvojis, jo pārcelts uz citu cietumu.

Tur pirmoreiz pēc daudzajiem verdzības gadiem viņam radusies iespēja sazināties ar tuviniekiem. Vorkutā sarakstīšanās ar piederīgajiem bijusi ļoti ierobežota tanī ziņā, ka tikai ļoti mazam skaitam izsniegtas speciālas kartes — atļaujas, kuru īpašnieki tad varējuši sūtīt tikai atklātnes uz ārpasauli. Kāds cietumnieks, kam neesot bijis nekādu pederīgo, atļāvis Noblem izlietot savu karti, tā N. no Vorkutas izsūtījis pirmās rakstītās rindas uz Rietumvāciju saviem radiem. Vēstule no turienes pārsūtīta uz Detroitu, kur dzīvojis viņa tēvs, kas jau kļuvis brīvībā, viņa māte un brālis.

No rakstītā piederīgie noprатuši, ka Noble vēl atrodoties aiz dzelzs aizkara, krievu rokās. Piederīgie darījuši visu iespējamo, lai viņu, kā ASV pilsoni, atbrīvotu, bet visas pūles bijušas veltīgas: krievu pretestība neesot bijusi salaužama. Tikai 1954. gadā ar ASV prezidenta iejaukšanos apstākļi mainījušies, tad Noble saņēmis personīgu vēstuli no prezidenta.

Pēc pāris nedēļām Noble pārvietots uz kādu Eiropas bēgļu nometni. Viņa vispārējais veselības stāvoklis sācis manāmi uzlaboties: viņš pieņēmies svarā, un mati sākuši ataugt.

Tālākajā notikumu norisē viņš sūtīts uz Maskavu, tad uz Berlīni, kur sagādāta iespēja tikties ar ASV valdības pārstāvjiem, lai pēc tam viņu sūtītu uz Vašingtonu pilnīgā brīvībā.

Ierodoties ASV, ieraugot brīvās zemes brīvi plīvojošu karogu un ik uz soļa izjūtot brīvību, viņš juties it kā no jauna atdots dzīvei, pēc garās murgu un tumsas nakts pamodies jaunā saulainā rītā. Viņa sirds neprātā gavilējusi, jo viņa karstākā vēlēšanās un lūgšana piepildīta: atgriezties brīvībā pie piederīgajiem skaistajā Dieva pasaulē. Viņa pirmā dāvana, ko viņš saņēmis ieejot brīvībā, bijusi Bībele, tā grāmata, kas viņam devusi neizsīkstošu spēku pārcilvēciskajās grūtībās, kas viņu, gan fiziski un garīgi ievainotu, bet dzīvu, atvedusi savā dzimtajā brīvajā zemē.

Pat vēl tagad, kad viņš jau vairākus gadus aizvadījis Savienotajās Valstīs, ik brīdi viņš jūtoties bezgala laimīgs, ka viņam dota iespēja dzīvot brīvā demokratiskā valstī. Viņš esot pārliecināts, ka tikai Dievs viņam palīdzējis un atdevis brīvību. Noble ar nožēlu vērojot daudzu amerikāņu dzīvi, kas, iegrimuši ikdienas steigā, pārticībā, materiālismā un gara trulumā, nemaz nenojaušot komūnisma nākotnes draudus un pilnīgi aizmirstot Dieva esmi, to Visuvareno, kas palīdz un stāv klāt ikvienam, kas uz Viņu paļaujas.

Nobles svētākā pārliecība un paredzēšana ir: „Brīvu demokratiju nosargāt nav neviena cilvēka spēkos bez Dieva palīdzības! Bez Dieva mums jāpazūd tumsībā un verdzībā!"

Komūnistiskā nežēlība ir iznīcinājusi tik daudzus miljonus, atmostieties, brīvie! Ir vieglāk Dievu lūgt brīvībā un brīvību saglabāt nekā lūgšanās lēni mirt verdzībā, nezinot kad un vai atbrīvošana nāks! . . Kaut izmocītā amerikāņa garās moku nakts stāsts ikvienam brīvajā pasaulē atgādinātu, ka visām pasaules tautām jāsaslēdzes ciešā vienībā, lai ar Dieva palīdzību nerimstoši cīnītos pret brīvības un visas cilvēces nāvētāju, komūnismu!

N. N.

S P Ē K U B R I E D U M Ā

Voldemāram Aparjodam 50 gadu

Rosīgs sabiedrisks un kultūras darbinieks — Voldemārs Aparjods Milvokos 20. februārī kļūst piecdesmitgadnieks. Viņš pieder pie tiem trimdiniekiem, kas visu savu no darba brīvo laiku ziedo latviskās kultūras dzīves celšanai un pašdarbības rosināšanai.

Un viņa galvenais darba lauks ir — Daugavas Vanagu organizācija.

Kopš 1951. gada rudens V. Aparjods ir Milvoku DV apvienības vīru koŗa diriģents. Koris ne vien cītīgi koncertē pašu mājās un tuvākā apkārtnē, bet piedalījies arī ASV un Kanadā notikušajos dziesmu svētkos un abu zemju DV dienās.

Kopš 1953. g. aprīļa V. Aparjods ir Milvoku DV apvienības priekšnieks. Šais gados DV apvienība Milvokos kļuvusi par vadītāju organizāciju un iemantojusi nedalītu visas sabiedrības cieņu un uzticību. Neapšaubāmi, pie tā lieli nopelni ir ilggadīgajam apvienības priekšniekam. Arī ASV DV saimē Milvoku apvienība ir viena no spēcīgākajām un rosīgākajām, ierindodamās otrā vietā tūlīt aiz Ņujorkas apvienības.

V. Aparjoda darbību atzinīgi novērtējuši arī citi ASV DV darbinieki, kopš 1956. gada ievēlot viņu par zemes valdes locekli — priekšsēža vietnieku un kultūras daļas vadītāju. Te viņa galvenais veikums ir, sadarbībā ar komponistu Voldemāru Ozoliņu, dziesmu krājuma „Vīru balsis" izdošana.

Tie ir pienākumi, ko V. Aparjods veicis un veic regulāri un gadiem ilgi. Īslaicīgākos amatos jāmin V. A. līdzdalība Milvoku novada dziesmu svētku rīcības komitejā, kur viņš bija priekšsēža vietnieks. Viņa vadībā pērnruden Milvokos tika noorganizētas arī 4. ASV DV dienas, plašākās un kuplākās līdzšinējo DV dienu ciklā. Dažus gadus V. A. bija arī Milvoku latviešu skolas komitejas priekšsēdis, bet — patlaban vēl priekšsēža pienākumus veic arī Koncertu komitejā.

Jubilārs dzimis 1910. gada 20. februārī. Jaunpiebalgā. Beidzis Rīgas skolotāju institūtu un bijis Jeŗu pagasta tautskolas pārzinis. Diriģējis vietējo aizsargu kori. Vadījis septiņus koŗus ar apm. 300 dziedātājiem novada dziesmu svētkos, kas sarīkoti gleznotāja Ādama Alkšņa piemiņai. Tad — bijis leģionā, un — Zēdelghēmā. Pēc tam studējis filozofiju un paidagoģiju Baltijas universitātē Pinnebergā (piederējis arī pie t. s. „Ūpju" grupas), bet vēlāk Minsteres vācu universitātē. Pinneberga strādājis arī par dziedāšanas skolotāju latviešu ģimnazijā, bet pamatskolā mācījis vispārējos priekšmetus.

R. Č.

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKA

⊙ Latviešu skolas darb. sestdienās: Bruklinā, Bronksā. Džamaikā, Friportā, Beišorā un Ņuarkā. Vašingtonā dievkalpojumu svētdienās.

Vidusskolu mācības piektdienās Bruklinā, Bronksā un Brentvudā.

KALAMAZŪ

⊙ Jaunatnes kopa tuvākā laikā izdos Kalamazū latviešu telefona grāmatu ar vietējo latviešu adresēm un telefona numuriem. Tanī atradīsies arī 1960. g. sarīkojumu kalendārs un organizāciju priekšnieku vārdi. Atsevišķā nodaļā būs ievietoti latviešu uzņēmumu vārdi. Telefona grāmatas izdevēji lūdz visus tos, kas nodomājuši ievietot reklāmas, sazināties ar Bitīti Vinkleri, telef. FI 4-0921.

⊙ DV apvienības gadskārtējais karnevāls, kurš šogad notika ar motto „Kad ievu krūmiņš zied", š. g. 6. februārī, plkst. 7,30 vakarā Recreation Park jaunajā zālē, Lake ielā. Vanadzes uzņēmās gādību par atspirdzinājumiem, desiņām, kāpostiem un cepumiem. Deju mūziku spēlēja ... kapela.

⊙ Latviešu skola savā priekšnieka Artūra Kaugara 50 gadu dzimšanas dienu svinēja 30. janvārī. Ar svētbrīdi to ievadīja māc. A. Piebalgs, citējot jubilāra lielos panākumus audzinātāja darbā. Skolotāji, skolas padomes, vecāku un audzēkņu vārdā A. Kaugaru sveica pad. pr. V. Miķelsons, pasniedzot piemiņai adresi, un mazā Daina Aistara nodeva ziedus. Jubilāru viņa tiešā dzimšanas dienā, 29. janvārī, ierodoties viņa ģimenes mājā, sveica Latviešu b-bas, Kalamazū ev.-lut. draudzes, jaunatnes kopas pārstāvji, rakstn. R. Skujiņa, Veselis un jubilāra draugi. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši ALA's Kultūras biroja vad. Dr. P. Norvilis, Kalamazū Sv. Jāņa draudzes pr-ks, daudzi literāti un draugi.

⊙ „Latviešu biedrība šinī gadā atskatīsies uz 10 gadu darbību", gadskārtējā pilnsapulcē ziņoja b-bas priekšnieks J. Grotēns. No attiecīgo nozaru vadītāju pārskatiem dzirdējām, ka notikušas 14 valdes sēdes, sarīkoti 8 koncerti, 1 teātra izrāde, 3 sarīkojumi, 2 rakstnieku vakari un 1 biedru vakars. Sarīkojumu ciklā piedalās 190 abonenti. Biedrībā 170 biedri, no kuriem sapulcē bija ieradušies 26. Latviešu nams, kurš atrodas biedrības valdes pārziņā, izmantots 145 reizes. Remonta darbos piedalījušies talcinieki, bez maksas nostrādājot 228 stundas. Izdaiļota arī nama apkārtne, rīkojot meža dienas. Nama remontiem izdots $195.81, bet īrēs saņemts $565,00. Dažādas mantas nama vajadzībām, kuŗu skaitā N. Drapčes un J. Matisona gleznas, ziedojušas 14 personas. Biedrības bibliotēka pagaidām sasaiņota glabājas pie J. Grotēna. Kasē uz 1. janvāri bija $1.616,00, bet Latviešu nama parāds ir $1.450,00. Visai stingras debates izraisīja ALA's kongresa sarīkošana. Par b-bas priekšnieku ievēlēja J. Grotēnu (līdzšinējo) bet valdē: O. Reinvaldu, B. Gertsonu, K. Grīnvaldu, A. Elksni, A. Ravu, J. Kalniņu un I. Osi. Dāmu komitejā: H. Poli. L. Bērziņu, Z. Sviķi un Krastu. Revīzijas komisijā R. Ozolu, P. Austriņu un J. Karpu.

CEĻA VĀRDI

Jautrība palīz cilvēka dabai nostiprināt tās spēku.
Dr. V. Smiss.

★

Kas dzied, atgaiņā bēdas.
Esi vienmēr tik jautrs, cik vien tu vari būt.
M. Tapers

★

Draudzība pavairo prieku un dalās bēdās.
Nelaime ir vienīgais draugu vērtētājs.
Plutarchs.

★

Labam cilvēkam ir grūti būt ļaunās aizdomās par citiem, tāpat kā ļaunam domāt labu par otru.
Cicerons.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

KĀPĒC FR. GRĪNBERGS NEVAR RUNĀT?

Latvijas Amerikā redakcijai!

Laikraksta „Latvija Amerikā" 1960. g. 16. janvāra numurā kāds tautietis A. G., ASV., kritizē Fr. Grīnberga referātu, ko viņš pats nav dzirdējis, uzsverot, ka referāts neesot sniedzis padomus lietu praktiskam atrisinājumam. Tādēļ viņš „šādiem gudriem spriedelētājiem" gribot novēlēt Ād. Šildes grāmatā „Pa deportēto pēdām" rakstītās rindas:

„Es tikai dažas dienas badu
Un salu gribu novēlēt."

Jājautā kāpēc tad tik bargi? Kāds nauds varētu būt pret otru tautieti, kam palaimējies izglābt savu kailo dzīvību un kas tagad citiem sniedz vērtīgus priekšlasījumus? Vai būtu bijis labāk, ja Grīnbergs būtu klusējis un vai arī gājis bojā kādā vergu nometnē Sibirijā?

Fr. Grīnbergs nav no tiem, kas baidās no sala un bada. Viņš ir redzējis salu, badu un nāvi ne tikai dažas dienas, bet gan dažus gadus. Gr. ir viens no nāves drosmīgākiem cīnītājiem, kas izgājis „visas elles" un kam nav pietrūcis drosmes „sist dūri uz galda". Un šodien Fr. Gr. vieta būtu ... fabrikā, bet gan Komitejā Latvijas brīvībai, Apspiesto tautu Asamblejā ...

Ja „A. G., ASV" pats būtu dzirdējis Grīnberga vērtīgo priekšlasījumu, tad viņš droši vien būtu aiztaupījis savus sarkasma vārdus, jo arī viņam šis vērtīgais sniegums būtu kaut ko devis. Nepilnīgais un neprecīzais atreferējums laikrakstā nevar visu sniegt. Gr. referāts bija domu un ideju bagāts.

Visam pa priekšu ir ideja, tikai tad sekotāji un tās praktiskie īstenotāji. Arī Latvijas valstij pa priekšu gāja ideja, ko pauda rakstnieki, dzejnieki, politiķi, sabiedriskie darbinieki.

Gr. ir ideju sējējs un mums jāpriecājas, ka viņš ... kas šīs ideju palīdzētu realizēt, nevis apkarot.

A. V — s, Čikāgā.

...ESVALLES IELĀ

...tiesības manuskriptus saīsināt, ...
...nuskriptus bez ... vēlēšanos sūtīt ...
...vienota pastmarka.
...un iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās ...
...bilst redakcijas viedoklim.

Kultūras apskats

◎ Ar šo sezonu atpūtā aiziet ievērojamais amerikāņu teātŗa kritiķis Brūks Atkinsons, kas vairāk kā 30 gadu sabija pie nopietnā Ņujorkas dienas laikraksta „The New York Times". Šinī sakarā Brodvejā teātŗu aktieri un menedžeri godināja kritiķi īpaši rīkotās vakariņās, pasniedzot pēdējam transistoru radio aparātu. Savā pateicības runā prominentais kritiķis piezīmēja, ka viņš vēl nekad nav bijis teātra gildes telpās, kur šī godināšana notika, un tādēļ jūtas kā „pretinieku nometnē".

◎ Mākslas galerijas „French Art Center" vadītājs gleznotājs Reinholds Kalniņš 22. janvārī izbrauca uz Eiropu, kur uzturēsies apm. gadu. Viņš rīkos vairākas izstādes Zviedrijā un citur. Kalniņš paredzējis uzturēties Francijā, Italijā, Spānijā un Šveicē. Viņa prombūtnes laikā galeriju vadīs Palmers.

◎ Pianists Artūrs Ozoliņš būs viens no visaizņemtākajiem Kiwanis mūzikas festivāla dalībniekiem, kuŗam nāksies spēlēt šādos laikos: 18. februārī, plkst. 15.15 36 College ielā; 20. februārī, plkst. 9.45 Itona auditorijā (kompozicija divām klavierēm); 24. februārī, plkst. 14.00 22 College ielā un 26. februārī, plkst. 9.45 — arī 36 College ielā.

◎ Cirichē 74 gadu vecumā miris slavenais šveiciešu pianists Edvīns Fišers. Viņš savu mūzikālo izglītību bija ieguvis Bāzelē un Berlinē, un pēc studiju nobeigšanas īpaši izcēlās ar triju „lielo B" darbu tulkojumiem.

◎ Laikraksta „The New York Times" mūzikas kritiķis Hovards Taubmanis nule ļoti atzinīgi atsaucies par kanadiešu diriģentu Morinu Foresteru, kas debitējusi Karnegi hallē kopā ar Klīvlendas simfonisko orķestri.

TĪRĪŠANA LATVIJĀ

Vadošo personu nomainīšana Latvijā, kas sākās pēc Chruščeva apmeklējuma Rīgā pag. gada vasarē, vēl nav mitējušies. No Rīgas saņemtas ziņas, ka tagad pienākusi kārta avīžniekiem. No amata atcelts „Cīņas" atbildīgais redaktors Pizāns, pie tam vēl izslēgts no partijas biroja. Tāpat nomainīti laikrakstu „Rīgas Balss" un „Padomju Jaunatne" un ilustrētā žurnāla „Zvaigzne" redaktori. Tas liek secināt par radikālu kursa maiņu.

No amatiem atcelti Zinātņu akadēmijas Tautsaimniecības institūta vadītājs Dzērve un viņa vietnieks Treijs. Šis institūts izstrādāja saimniecības plānus Latvijai.

No amata atcelts arī Baltijas kaŗa apgabala virspavēlnieks armijas ģenerālis Batovs (ne Gorbātovs, kā agrāk ziņots).

ALŽĪRIJA — FRANCIJAS NEDZĪSTOŠĀ RĒTA

Ikviens lasītājs, bez šaubām, būs ievērojis, ka aktuālajos notikumos aizvien pieminēta Alžīrija. It īpaši kopš 1954. gada, kad tur izcēlās nemieri, Alžīrija visu laiku bijusi uzmanības lokā. Pasaule pie tā jau pieradusi, ka ziņas par asinainajām sadursmēm un politiskajām cīņām uztver gluži tāpat kā sienas pulksteņa tikšķēšanu guļamistabā. Acumirklīgās sensācijas pie tam šo smago drāmu tik lielā mērā nomāc un noslāpē, ka pat tas neduŗas acīs, ka Francija nemiernieku apkaŗošanā Alžīrijā jau 6 gadus spiesta turēt trešo daļu no visas valsts kaŗaspēka — vairāk kā pusmiljonu bruņotu vīru, un šī „krūmu" kaŗa vešanai izdod 1 miljardu dolāru gadā, t. i., divpadsmito daļu no visa sava budžeta.

Vai tas viss varētu paiet garām, nekaitējot valstij un negatīvi neatsaucoties uz visu pārējo pasaules sadarbību un aizsardzību? Nav grūti noprast, ka nepatikšanas un grūtības, ko Francijai sagādā nemieri Alžīrijā, sajūt ne tikai viņas valsts, bet arī Rietumu pasaule. Alžīrija šai ziņā ir kļuvusi par Francijas „nedzīstošo rētu", kas nemitīgi sāpina un saindē visu organismu. Šīs nelaimes dēļ lielas grūtības jāpārvar kā Rietumu aizsardzības valņa veidošanā un uzturēšanā, tā jo sevišķi ideoloģijā.

Jau 2. pasaules kaŗa laikā un pēc tam atkal un atkal pierādījies, ka līdz ar nacionālā apziņas pamošanos Afrikas un Āzijas tautās nevienai koloniālai valstij nav vairs pa spēkam kailiem varas līdzekļiem atturēt nesen par neatkarīgu valstu rašanos vēl nesen par neatkarīgu privātīpašumu turētājā aizjūras kolonijās. Ja valsts centrālā vara nav sabiedrības centienus respektēt un atzīt paklauto tautu neatkaŗīgas tiesības pašam noteikt savu likteni un pašam valdīt pār sevi, nemieri nenovēršami. Piemēru un paraugu te daudz.

Alžīrija atrodas Eiropas pievārtē. Afrikas ziemeļrietumu malā. Rietumos tai jaunā, neatkarīgā valsts Maroka, bet austrumos jau atbrīvojusies Tunisija.

Platība milzīga: 2,17 miljonu kv. km., t. i., turpat 4 reizes lielāka par Franciju. Iedzīvotāju tomēr tikai 9,53 miljoni. No tā izskaidrojams, ka lielāko daļu Alžīrijas aizņem dienvidos plašie Sahāras tuksneša apgabali. Auglīgā zeme sastopama tikai ziemeļos gar Vidusjūŗu un Atlasa kalnu ielejās, kur vasarās valda sausums un ziemā lietus, dodot pietiekami daudz mitruma kā dabiskai augu segai, tā tīrumiem un dārziem. Pašu auglīgāko daļu, ap 100—150 km platu joslu 1000 km garumā, veido Vidusjūras piekraste un ielejas. Šai kalnu un ieleju daļā, kas administratīvi izdalīta kā Ziemeļu teritorija un aptveŗ 205.000 kv. km. lielu platību, 9% no visas kopplatības, blīvējas 8,7 miljoni iedzīvotāju, t. i. 91% no visiem Alžīrijas iemītniekiem. Šai Ziemeļu teritorijā tad nu arī nepārtraukti risinās nemiernieku cīņas. Dienvidu teritorija dziļi iesniedzas Sahāras tuksnesī, kur cilvēkiem iespējams apmesties vienīgi oāzēs. Visā plašajā telpā dzīvo tikai 820.000 cilvēku. Rosību te var sagaidīt nākotnē, kad plašāk sāks izmantot jaunatrastos naftas laukus un citas zemes bagātības.

Nemieru pārņemtajā Alžīrijas Ziemeļu teritorijā, kas aptveŗ visus 3 agrākos pārvaldes apriņķus — Oranas, Konstantines un Bones — iedzīvotāji asi nošķirojušies 3 galvenās tautību grupās. Arabi, būtībā pārtautotie agrākie iedzīvotāji, hamitu tautu saimei piederīgie berberi, veido noteiktu vairākumu — 70% no visiem Ziemeļu teritorijas iedzīvotājiem. Nepārtautotie berberi — 17%, bet franču „kolonisti" kopā ar citiem eiropiešiem 13%. „Iezemieši" kopā tātad dod veselus 87%. No tā redzams, ka „kolonistu" daudzums — 1,25 milj. attiecībā pret iezemiešiem — 8,3 miljoni — ir kā 1:8. Šī attiecība ir ļoti zīmīga, un tai pilnīgi iekrīt ārkārtīgi liela nozīme visa pašreizējā konflikta risinājumā.

Lai neizlaistu kontroli no rokām, franču „kolonisti" panākuši, ka vēlēšanās katram iezemietim pienākas tikai viena astotdaļa balss. „Kolonistiem", protams, šādā iekārtā līdz šim nebija nekādu lielu grūtību visas savas priekšrocības nosargāt un noturēt.

Tā kā pēdējā laikā Alžīrijas sarežģītumu atrisinājumu meklējumos uzpeldējuši divi varianti — viens par šīs zemes malas pilnīgu iekļaušanu metropolē — Francijā un otrs par neatkarības garantēšanu, „kolonisti" savu līdzšinējo stāvokli jūt nopietni apdraudētu. Kas notiktu, ja īstenotu pirmo variantu, kas dalījeji pavedīts? Tad visi Alžīrijas arabi un berberi kļūtu tādi paši Francijas pilsoņi kā „kolonisti" un visi pārējie šīs valsts pilsoņi, un līdz ar to no astoņdaļīgā viena rāvienā pārvērstos veselā un pilnīgā cilvēkā, ar tādām pašām tiesībām kā „kolonisti". Izcilās priekšrocības tad būtu vējā, un „kolonisti" nebūtu nekas vairāk, kā minoritāte. Tas pats, pat vēl daudz spēcīgākā izteiksmē sagaidāms, ja Alžīrija kļūs neatkarīga. Tāpēc nav ko brīnīties, ka „kolonisti" vērsušies kā pret vienu, tā otru Alžīrijas konflikta atrisinājuma nodomu, rīkojot protesta demonstrācijas un beidzot sacelšanos un streikus.

Ja Alžīrija būtu tikai papīra ielāps ģeografiskā kartē, nav šaubu, ka apvelkot tai apkārt treknu robežlīniju, noklājot ar tādu pašu krāsu kā metropoli un šim vienādas krāsas laukumam uzrakstot „Francija", nekādu konfliktu, ne asinainu nemieru nebūtu. Bet šai Afrikas malā aiz Vidusjūras jau no sensenie laikiem dzīvo citas tautas, kas nav franči. Savu likteni tās vēlas kārtot pašas pēc saviem ieskatiem.

Ne mazāk asi zīmējas Francijas nodoms asimilēt un pārkausēt franciskā garā kā arabus, tā berberus — kabilus, šaujus u. c. ciltis. — Berberi šādu pārveidošanos norisi jau reiz pārdzīvojuši pirms saviem 1000 gadiem, kad te 7. un 11. gadu simtenī vēlās pāri arabu, muhamedānisma izplatītāju, viļņi. Daļa berberu „saļima", pieņēma atnesto ticību un līdz ar to arī arabu valodu un visu dzīves veidu. Daļa tomēr paglābās kalnos un, spītējot grūtībām, jau 1200 gadus ilgi lepni nes pāri laikiem savas tautas paražas un dzīves ziņu.

Kamēr vēl nav ne atrasts, ne īstenots Alžīrijas konfliktam piemērots atrisinājums, nemieri nerimsies un Francijas „nedzīstošā rēta" nebeigs sāpēt. Saprotams, tādā gadījumā nevar arī gaidīt, ka pasaules likteņu izšķiršanā Francija varētu turēties „ar pilnu krūti" . . . **Rex**

IESVĒTĪS LKIA KAROGU

LKIA karoga iesvētīšana notiks 14. februārī, plkst. 3 p.p. Betlemes baznīcā. Dievkalpojumu kuplinās garīgs koncerts un kaŗa invalidu goda sardze pie karoga.

Amerikas kontinenta tautieši LKIA'i Ziemassvētkos saziedojuši $4.101,01. Šī summa sadalās: atpūtas nama fondam — $570,75, izmaksāts palīdzībai un Ziemassvētku veltēs Amerikas kontinentā dzīvojošiem kaŗa invalidiem — $415,00. uz Eiropu pārsūtīts — $2.310,00, bet atlikums ieskaitīts pašpalīdzības fondā.

Valde izsaka sevišķu pateicību ziedojumu vācējiem un devējiem un lūdz tos, kas vēl nebūtu atsūtījuši ziedojumu sarakstus, to izdarīt līdz 1. martam.

5. martā, plkst. 8 vakarā Manhattanas Towers viesnīcas lielajā zālē notiks Atpūtas nama fonda koncerts - balle un lielās mantu loterijas izlozes noslēgums — laimestu paziņošana.

Koncertā piedalīsies: Ksenija Brante — soprāns, Ārijs Kellijs — baritons u. c. mākslinieki. Spēlēs „Lado" orķestris V. Skultes vadībā.

Mantu loterijai saziedots pāri par 20 gleznu un grafikas darbu (A. Anus, J. Cielava, S. Vidbergs, J. Gailis, Fr. Milts, A. Krūkliņš, K. Cernoks, H. Baumanis u.c.), kā arī daudzas citas mantas un tautiskie izstrādājumi. Loterijas biļetes organizācijām un tautiešiem tiks izsūtītas tuvākās dienās.

7.000 CILVĒKU ‚PUSDIENĀS AR AIKU'

27. janvārī dažiem latviešiem Čikāgā bija iespēja piedalīties republikāņu partijas sarīkojumā „Pusdienas ar Aiku", kas oficiāli bija rīkotas par godu prezidentam Eizenhaueram, pie viena atzīmējot arī 100 gadu jubileju reizei ,kad republikāņu partija uzstādīja savu pirmo kandidātu — Ābrāmu Linkolnu, ko tai pašā gadā arī ievēlēja, bet neoficiāli šī sanāksme tika izmantota arī vēlēšanu kampaņas atklāšanai. Šādas pusdienošanas notika vienlaicīgi 83 ASV pilsētās, no kuŗām lielākā daļa pieslēdzās privātam televizijas tīklam, kas pārraidīja kopīgu programmu. Piedalīšanās maksa — $100,- ik personai.

Čikāgā tovakar bija sapulcējušies ap 7.000 cilvēku — rekordskaits, kas pārsteidza pašus optimistīgākos rīkotājus, tā kā pat milzīgajā Internacionālajā amfiteātrī visiem nepietika vietas, un steigā bija jāsakārto telpas ziemeļu un dienvidu piebūvēs. Šī ļaužu pieplūduma dēļ laikam arī radās dažādie traucējumi viesu apkalpošanā: uz viena galda trūka galda sāls trauciņa, cits nesaņēma paredzēto „republikāņu saldējumu", bet dažam pat stēku nepasniedza gandrīz līdz brīdim, kad citi jau bija savējo notiesājuši. Pirmklasīgi sulaiņi izmisumā mētāja baltcimdotas rokas, bet uzdevums bija par grūtu viņu spēkiem. Tomēr neapkalpotie viesi dīvainā kārtā nemaz nepukojās, tikai zīmīgi pamāja viens otram, teikdami: „Mūs laikam šeit ieskata par demokrātiem . . ."

Pēc pusdienām, ko ievadīja galda lūgšana, viesi sapulcējās amfiteātŗa galvenajā zālē vakara oficiālai daļai. Tā iesākās ar Purdue universitātes vīru koŗa priekšnesumu, kam sekoja citāti no Linkolna rakstiem un dažādi apsveikumi. Galvenais runātājs bija viceprezidents Ričards M. Niksons, kuŗu publikas jūsmīgā uzņemšana apstiprināja par drošāko republikāņu kandidātu prezidenta amatam. Viņa runa bija ne tikvien saistīga, bet arī mums, trimdiniekiem, ļoti pa prātam. Viņš nevairījās izteikt domu, kas pašreizējās miermīlīgās koeksistences laikmetā pavisam nav modē. Pēc nopietnāko ASV iekšējās dzīves problēmu iztirzāšanas Niksons pievērsās ārpolitikai, kam viņš, pretēji dažam labam mūsdienu ASV politiķim, velta lielu interesi. Pēc runas spriežot, viņa uzskati mums labvēlīgi. **Viņš uzsvēra, ka katrai tautai pienākas brīvība un pašas izvēlēta valdība.** Nelaime tikai tā, ka šie mums tuvie punkti viņa runā atbalsojās tikai ar vājiem aplausiem, kamēr daži citi punkti, piem., par iekšpolitiskām lietām, nodokļu atlaišanu, izraisīja aplausu vētru un runas koŗus: „We like Dick".

Šo runu var uzskatīt par Niksona uzskatu deklarēšanu. Spriežot pēc publikas atsauksmes, viņš, droši vien, rīkos savu vēlēšanu kampaņu. Ja viņš būs pārliecināts, ka plašākās masas tiešām tikpat maz interesējas par ārpolitiku kā minētajā sanāksmē, viņam būs izdevīgāk to atstāt pašreizējās miermīlīgās koeksistences sliedēs. Tāpēc mums derētu kļūt mazliet aktīvākiem. Viss, ko tas mums maksātu, būtu 4 centu marka un dažas minūtes laika. Mēs katrs varētu uzrakstīt „Dikam" Niksonam īsu vēstuli, apsveicot viņu par īsto kandidātu prezidenta amatam, it sevišķi viņa vīra stājas dēļ komūnisma jautājumos; izteiksim ticību, ka viņam būs pietiekami daudz drosmes, lai izvadītu ASV no pašreizējā kritiskā stāvokļa, un ka viņš pietiekami labi pazīst apstākļus, lai nepārdotu savas tautas un līdz ar to pārējās pasaules brīvību par netaisna, apkaunojoša un draudīga miera lēcas virumu. Galvenais, lai viņš justu, ka vēl ir ļaudis, kam rūp savu bērnu nākotne. No mums pašiem atkarājas, vai tie dzīvos pilnvērtīgu dzīvi ar tiesībām ticēt Dievam, vai arī viņiem pavērsies rožainās iespējas vergot vispasaules komūnismam.

Programmas otrā daļā bija pārraidījumi no citām pilsētām. Pēdējais runāja prezidents Eizenhauers no Losandželosas. Viņš vairāk pārcilāja republikāņu partijas iekšējās lietas, nākamās republikāņu valdīšanas laikā apsolot arī dolara „sanfronizēšanu". Viņa runai bija liela atsaucība.

Sapulci beidza ar patriotisko dziesmu „America the Beautiful".

Par spīti rūgtumam, kāds nemanot apspiestās tautas pārstāvim rodas, noraugoties, kā ar brīvību apveltītie to izmanto, sapulce atstāja patīkamu iespaidu. Šeit nedzirdēja nedz nacistu varai nepieciešamos, apdullinošos „Sieg — Heil!" kliedzienus, nedz matīja drūmo un apātisko atmosfairu, kas valda komūnistu sasauktajos mītiņos. Šeit brīvi un pašpārliecināti ļaudis nepiespiesti izvēlējās sev pārstāvi, kuŗa uzdevums savukārt būtu pildīt tautas vēlēšanos.

Cik laimīga tā tauta, kam pastāv šāda iespēja — brīvi vēlēt, un cik žēl, ka viņa tik reti apzinās, ko tas nozīmē! **D. V.**

PIEŅEMŠANA LATVIJAS SŪTNIECĪBĀ

Latvijas sūtnis Vašingtonā Dr. A. Spekke 27. janvārī rīkoja pieņemšanu, kuŗā bija ieradušies ASV Valsts departamenta Austrumeiropas nodaļas vadītājs Ž. Vedelers un vēl otrs Valsts departamenta augstāks darbinieks A. Širers. Bija klāt arī Lietuvas un Igaunijas diplomātiskie pārstāvji. Viesu starpā bija arī bij. sūtņa Bīlmaņa kundze un bij. sūtņa Feldmaņa kundze.

28. janvārī Latvijas sūtniecības telpās notika kārtējā Baltijas valstu sūtņu apspriede. Piedalījās sūtnis Spekke, Lietuvas diplomātiskais pārstāvis Kajeckas un Igaunijas diplomātiskais pāstāvis Kaivs.

Lietuvas neatkarības gada svētkos 16. februārī Lietuvas sūtnis rīko pieņemšanu.

AKTĪVIZĒS LATVIEŠU - LIETUVIEŠU VIENĪBAS DARBĪBU

Jaunas centrālās valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas pavasarī

Trimdā atjaunojot darbību latviešu - lietuviešu vienībai, nodibinājās Vācijā 23, Anglijā 2 un Sav. Valstīs 4 nodaļas ar tuvu pie 1000 biedru. Sākoties tālākai emigrācijai uz aizjūras kontinentiem, un pēc apmēram puses nodaļu likvidēšanās Vācijā, jaunas nodaļas Sav. Valstīs un citur nebija noorganizējušās tādā skaitā, lai uztvertu visus dalībniekus, kādēļ pašreiz lielākais vairums biedru nodaļās nav saistījušies. Šī iemesla dēļ pēc 1950. gada nav arī bijis iespējams sasaukt delegātu konferences atsevišķās zemēs vai izdarīt Centrālās valdes pārvēlēšanas.

Vienības idejiskā darbība tomēr nav apstājusies, bet risinājusies interni. Notikuši atsevišķi sarīkojumi, darbojies CV birojs Hanoverā, kuŗā tiek uzglabāti akti, biedru anketas un kartotēka, kā arī savāktās ziņas par LLV ideju, attiecīgās publikācijas un preses izdevumi. Tā kā LLV vadības pilnvaru laiks automatiski pagarinās, ja jaunas vēlēšanas aizkavē ārkārtēji apstākļi, tad Hamburgā ievēlētā valde — mag. hist. J. Bračs (pr-ks). E. Simonaitis, inž. P. Zunde, filol. N. Namnieks un mag. iur. B. Maikovskis Eiropā, bet Dr. ing. Nasvytis, dipl. jur. A. Mačelis, O. Liepiņš un E. Skujenieks Sav. Valstīs — turpinājuši vadīt LLV darbību. Piezīmējams, ka starplaikā uz Sav. Valstīm vēl izceļojis B. Maikovskis, bet miris revīzijas kom. loc. A. Ķivītis.

Janvārī CV rakstveida kopsēdē vienojās par LLV darbības aktīvizēšanu, nosakot ka pavasarī izdarāmas centrālās valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas, apzināmas nodaļas, kā arī atsevišķi biedri, un nokārtojamas biedru maksas: Vācijā DM 1,-, Vav. Valstīs $1,-. Anglijā un Austrālijā 1 šiliņš.

Pie darbības nākotnē jāzina, ka jācenšas galvenokārt organizatoriski aptvert tikai zināms biedru kodols, kam interese par vienības ideju būtu pietiekami dzīva un ar kuŗiem nebūtu pārāk grūti uzturēt sakarus. Par pilnīgi nepieciešamu uzskatāma biļetena Aistija izdošana, kas uzturētu sakarus starp CV, nodaļām un atsevišķiem biedriem, kā arī latviešu un lietuviešu presi. LLV CV birojs paliek arī turpmāk Hanoverā, (20 a) Hannover, Bonifatiusplatz 16. Germany. **J. S.**

VĒRTĪGA DĀVANA BOSTONAS SKOLAI

Draudzīgā aicinājuma dienā Bostonas latviešu skola saņēma daudz grāmatu velšu un elektronisku pārbaudes aparātu latviešu kultūras darbinieku apzināšanai un iegaumēšanai. Pēdējo dāvāja Bostonas Vienību savienības kopa, kā savu gadskārtējo darba svētku rezlutātu. Ierīce būs palīgs mūsu kultūras vestures mācīšanā. Izvēlēti 40 mūsu kultūras korifeji (22 rakstnieki, 11 gleznotāji un 7 komponisti). Ar pāris izņēmumiem tie pieder pagātnei, kādēļ vērtējums noslēgts un nepārprotams.

Par katru darbinieku ir 4 grupas raksturojuma, kas jāatrod pareizā virknējumā un tad tā pareizību apstiprina gaismas signāls (kļūdīšanās gadījumā signāla nav, ar norādījumu, kuŗā ailē kļūda meklējama). Līdzīgi dota kartotēka par visiem šiem kultūras darbiniekiem, kur skolēni var sameklēt un mācīties trūkstošās ziņas.

Šāda ierīce latviešu skolās ir pirmā, tāpat kā savā laikā kopas darinātā un tagad daudz atveidotā elektroniskā Latvijas karte. Technisko darbu veicis stud. inž. I. Ķēnigs. Akadēmisko runu teica idejas autors P. Neibergs. Kopas vecākais Z. Kaktiņš velti nodeva skolas pārzinim Liepkalnam ar vēlējumu sekmīgi ieaudzināt latviešu kultūras pareizo vērtējumu. Ja šodien esam bez lieliem gariem, tad jāpaškir vēstures lapas un jāmeklē fakti, kas jaunās sirdis pārliecina. Gleznotāji un komponisti ar Eiropas slavu nebūtu slēpjami. Tādēļ arī tie pievienoti rakstnieku rindai, kaut arī nav oficiālā skolas programmā. **K.**

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

DR. OETKER

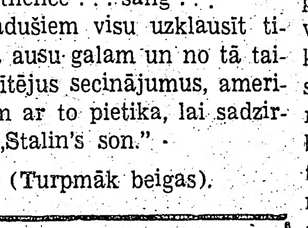

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

Tālivaldis Dangavs

PAGODINĀJUMS KEZĀ

NOVELETE

V

Bet ik garšviela tikai māneklis ar ziepju burbuļa mūžu. Tāpēc Vilibalda dūša drīz vien atgriezās pie sājuma un oma pie nelāguma, bet gara stāvoklis pie atstātības sajūtas, redzot, ka kaimiņi pa labi, kreisi un aiz muguras jau aizvākušies patālāk, ka viņš no ciema dzīves pārgājis viensētā ,ar savu atmosfairu ieguvis gruntsgabalu nevēlēdamies. Un šie trīs — sājums, nelāgums un atstātības sajūta spieda viņu baidīties par to, ka amerikāņi var aizvest veselos un šo, slimo, pamest vienu.

Jā, ko tad?

Un Vilibalda niknums, kas bija palicis pāri pēc izsirdīšanās par apliecību, nu metās uz visa ļaunuma sakni — vēderu, ko Vilibalds nevarēja piekaut, jo pašam sāpēja, nevarēja izlamāt, jo stulbenis bija kurls. Tāpēc dusmas te nebija vietā, bet lēnīga pārdomāšana.

Un Vilibalds pārdomāja.

Pēc viņa aprēķina visi naktī ēstie zirņi jau sen bija aizgājuši bekot. Bet kas bija tas, kas turpināja zirņu nedarbus? Kas izgāja neiegājis? Kas tā par māžošanos, ja no maka var izņemt trīsdesmit reichsmarkas, kad tanī ieliktas tikai desmit? A? Kas viņā būtu gājis tikai iekšā vien un ārā nenācis nemaz tāpat kā krievi citās valstīs? Kuŗš ir tik gudrs to pateikt? Kirchenšteins? Ko nu: tas tik lopārsts! Einšteins? tas tik meties uz nesaprotamo! Čerčils? tas tik sadzert ar Staļinu! Rūzvelts? tas tik visu krieviem!

Nav tāda pasaulē, kas viņam to pateiktu, tāpat kā nav izskaidrotāju tam, kāpēc krievs paņem to, ko amerikānis iekaŗojis.

Un šo pārdomājot, Vilibalda intelligence pamazām un palēnām virzījās aiz saprāta kulisēm, apskaidroties pie pārdabiskā un nesaprotamā. Kad tā atkal iznira no mijkrēšļa, Vilibaldam bija skaidrs kā diena, ka no viņa un iziet tas, kas gadiem gājis tikai iekšā, gāja ārā tas, kas pa ausīm bija iekļuvis viņā un kaut kur iekepējis, spurdza ārā viss kādreiz dzirdētais vai noklausītais un neizpļāpātais.

Šis atklājums tā pārsteidza slimo, ka tas neapdomīgi uzšāvās kājās un apgāza sēdekli, tā radot situāciju, kas prasīja ātru rīcību: taisīties no guļammaisa ārā un emigrēt uz sausāku vietu. To izdarījis, Vilibalds satina savu bijušo patvērumu un iegrūda to, kāds tas ir, citā maisā. Un tas arī bija pats pēdējais laiks noslēpt kaŗa mantu — guļammaisu, jo citi bēgļi jau kliedza sajūsmā pie durvīm:

„Amerikāņi brauc! Amerikāņi klāt!"

Kā tad! Pie šķūņa durvīm arī apstājās trīs auto mašīnas kā prāvi vagoni. Tā viena slimajiem, veciem un vājiem, otra zīdaiņiem ar mātēm, trešā — mantām. Visiem pārējiem bija jākājo uz kazarmām Švābu Gmindā, pat apķērīgajam, kas velti izmēģinājās par tulku pietaisīties.

Un tūliņ pat! amerikāņi rīkojās strauji.

Vispirms tapa uzlādēts slimais, kam iznāca paaugstāka vieta, un no šī troņa Vilibalds gandarījumā grozīja galvu uz visām pusēm, kā vēlēdamies sadzirdēt:

„Ko tu Spurkstam padarīsi!"

Pirmajai kravai skoja otra — ogļskābā natrija devēja, tad citas personas večiņu izskatā. Bet Vilibalds nelikās redzam šo kompaniju, skatīdamies kā Jehovas liecinieks un Apķērīgais, Ozols un Vilcāns, Lakstīgalas jaunkundze un Vistiņa kundze, Pētersons un Miķelsons, Aizporiete un Vindedzīša, Šķēpasts un Kripats, liels un mazs, resns un tievs, jauks un nejauks, izbijis nabags un izbijis bagātnieks zosu rindiņā kapājās prom nokārtiem deguniem, ka notiesāti kājām iet.

Tad braucēju galvas sašūpojās un mašīnas jau rāvās uz priekšu, dragāt caur ciemu, dragāt caur mežu, tā ka pajūk lapas un cepures, zari un lakatiņi. Uzdrāzās uz Hitlera pieminekļa — auto ceļa, un tā arī bija pirmā reize, kad Vilibaldam jānokāpj zemē un jāsteidzas krūmos.

Amerikāņi pacietīgi gaidīja uz slimo, kuŗš to atmaksāja ar drīzu atgriešanos un divreizīgu paklanīšanos.

Tikko mašīnas bija sasniegušas pilnu jaudu, tuvojoties nākošajam kilometram, Vilibaldam atkal bija jānokāpj. Un to darot, viņam šķita, ka amerikāņi šo izmēda. Noskaities Vilibalds aizgrima aiz paegļiem, kur atcerējās savu vēlēšanos likt amerikāņiem kāju priekšā. Tāpēc arī viņš atgriezās tikai tad, kad mašīnu taures nobrēcās jau ceturto reizi.

Bet nu vairs nebija trīs mašīnas vien, vēl trīs, nē, piecas aiz viņiem; un pēc auguminiem, līkām kājām un galifē biksēm spriežot, šoferi bija franči.

Kad Vilibalds trešoreiz atkārtoja savus slimnieka teciņus, viņu vairs nepavadīja mēdīšana vien, bet jau lāsti. To iebaidīts, Vilibalds uzkavējās patvērumā vēl drusku ilgāk nekā iepriekš, lai caur zariem palūrētu, kas notiek uz ceļa.

Amerikāņi savā starpā vīstīja dūres un ņaudēja kā kaķi, kad pirmo mašīnu ar slimo pakaļējie gribēja iegrozīt kā pēdējo. Bet vīri no pirmā braucamā uz to neielaidās, bailēs palikt vieni ienaidnieka zemē. Turpretim franči, uzzinādami, kas par lietu, jau taisījās izdzert pusmuciņu vīna, lai slimajam sagādātu trauku. Visu izjauca vēl kādu desmit mašīnu pietuvošanās, no kuŗām, kad tās apstājās astē, angļu četrkantainās galvas izbāzās jautādamas.

Šai brīdī Vilibalds atgriezās lorda cienīgiem soļiem un, sabiedrotajiem salti klusējot, rāpās savā augstienē.

Karavāna sāka atkal kustēties un šoferi, it kā steigdamies laikā tikt uz randiņu, tik piedeva gāzi. Un tieši tad, kad mašīnas jau izdūca savu ātruma augsto dziesmu, tās atkal bija jāaptur un tik piepeši, ka bremzes vien nokaucās. Angļi pieklebērēdami ar saviem vecajiem kaŗa ratiem, gribēja no amerikāņiem saklaigāt apstāšanās iemeslu, bet franči jau klaigāja pa vidu, un šādas bļaustīšanās pavadīts, Vilibalds svildams metās aiz ceriem. Tur viņš stingri nolēma šai lietai darīt galu, atverot muti un runājot, tādā kārtā samazinot staigāšanu, kuŗa tik ļoti kaitināja sabiedrotos. Un kas zina? aiz dusmām tie viņu vēl var nosist un līķi pamest ceļmalā par apsmieklu.

Kad Vilibāls jau bija aizsteidzies pie klaigātājiem, piepeši to acis no viņa novērsās, sākdamas lūkoties brauciena virzienā, pa kuŗu pret karavānu drāzās džīpi un smagās mašīnas.

Tikai pateicoties tam, ka šī karavāna stāvēja, abas neapkampās kopējā lūžņu kaudzē.

Redzēdams, ka no pirmā džīpa izkāpj krievu virsnieks ar uzplečiem kā dakstiņiem, Vilibalds vairs nespēja ne uzrāpties uz vezuma, ne pakustēties. Bija izbīļa nolēmēts, un arī večiņas un mātes ieplaka auto mašīnās kā irbes miezājā.

Dažādās mēlēs, bet visās nemākulīgi, krievs uzbruka transporta vīriem, ka tie braukuši pa ceļa nepareizo pusi. Tā kā apgalvojums bija bez pamata un reizē traks apvainojums ilggadīgiem šoferiem, tad amerikāņi, franči un angļi kopējiem mutes spēkiem un pa gabalu bruka virsū uzbrucējam pašam — savam ceturtam sabiedrotam, ka šim pašam neesot jēgas par satiksmes ABC, reizē labvēlīgi uzskatot slimo, kuŗa caurejas dēļ karavāna izglābusies. Šo skatīšanos uz sevi Vilibalds pārprata, ka nu viņu grib izdot krieviem. Tāpēc saņēmis vēl atlikušo dūšu, viņš pats devās pie palkavnieka un bāza savu apliecību tam pie acīm. Bet amerikāņiem to redzot, kā arī zinot ka krievs it visu ņem pretim, radās ideja atbrīvoties no slimā traucēkļa.

Tie bīdīja Vilibaldu tuvāk briesmām, noņaudēdamies:

„Take him! Take him!"

Palkavnieks izlasījis „Dysenterie", iemurmināja franciski:

„Pestilence . . . sang . . ."

Paradušiem visu uzklausīt tikai pa ausu galam un no tā taisīt tūlītējus secinājumus, amerikāņiem ar to pietika, lai sadzirdētu „Stalin's son."

(Turpmāk beigas).

PĒC 5 MĒNEŠIEM DZIESM

INTERVIJA AR RĪCĪBAS KMITEJAS PR

Pilnīgi nejauši iznāca tā sakot, saskrieties krūtīs ar Indiānāpoles novada dziesmu svētku komitejas priekšsēdi Konstantīnu Sventecki, pašreiz visnevaļīgāko cilvēku Indiānāpolē. Izmantojot gadījumu, uzdevu dažus jautājumus par paredzētajiem lielajiem latviešu svētkiem.

— Vai ir nākuši vēl klāt kādi koŗi, tā sakot, ar nokavēšanos?

— Koŗu pieteikšanās jāieskata par izbeigtu, jo laiks ir īss, pēc 5 mēnešiem dziesmu svētki būs jau klāt. Gala summējums ir 24 koŗi, 2 atsevišķas dziedātāju vienības un vairāki atsevišķi dziedātāji, kopā 927 dziedātāji, — paskaidro K. Sventeckis.

— Vai organizēšanas darbus netraucē financiālas grūtības?

— Financiālo grūtību nav nekādu. Visas Indiānāpoles latviešu organizācijas atsaukušās ar aizdevumiem. Aizdevumu kopsumma ir pietiekoša priekšdarbu veikšanai.

— Vai rīcības komitejai nav grūti vienai veikt visu melno darbu?

— Nē! Ne tikai organizācijas, bet viss Indiānāpoles latviešu sabiedrība ir gatava pielikt roku, ja tas vajadzīgs, lai sarīkojums labi izdotos. Un tas arī tiek darīts.

— Vai dziesm
paredzēta arī te
ansamblis?
— Paredzēts
Raiņa lugu „Pū
uzvedīs Milvoku
samblis, kuŗš ie
nu no ASV vid
jiem ansambļie
žisore ir M. Va
— Kur notiks
— Teātrim t
otrā ielas pusē,
venajai dziesmu
ma vietai. Teāt
ņemt apm. 800
kartes varēs sā
tuvākajā laikā.
— Vai galv
zāle būs dekorēt
— Jā. Rīcība
šinīs dienās a
juma metu. D
veikt dekorāto
nags.
— Kur notiks
un vai pieteikts
— Gleznu iz
na Herrona mā
vus darbus iz
vairāk kā 20 r
zejs no galvenā
tas sasniedzam
— Vai pared
mākslas izstād
— Jā, un t
muzeja telpās,
šī vairāki ASV
viešu daiļamatn
— Vai ir pad
ceļu, svētku v
— Ir uzņemt
sām Indiānāp
Viesnīcas apso
pretimnākšanu,
viesiem pat zi
— Kā ar spē
dziesmu svētku
— Nekādu
ērti būs iespēj
stošiem auto
kumi dziesmu
rezevēti bez m
mu svētku vies
jiem.
— Vai ir uz
vietējo presi
dītājiem, lai p
šu dziesmu sv
— Jau tagad
jās preses, ra
raidītāju sada
viešu dziesmu
zēšanā.
— Vai dzies
kartes ir jau
solītas pag. g
gās, bet tagad
— Par noža
nokavēja iesp
ieejas kartes
Tās visas ir n
un ložu sēdv
balkonos $3,-.
Iepriekšpār
bas komiteja
Sijāts, kuŗa

IRĒNE APINE — NO JAUNA BALETA SOLISTE

Toronto dienas laikraksts The Globe and Mail sniedz sekojošu ziņu no Ņujorkas:

„Irēne Apine, viena no Kanadas nacionālā baleta pirmajām balerīnām, parakstījusi līgumu kā Baleta teātŗa soliste. Viņa piedalīsies trīs nedēļas Metropolitēna izrādēs Ņujorkā, kam sekos Eiropas turneja un uzstāšanās Krievijā."

„Irēne Apine ar savu vīru Juri Gotšalku nāk no Latvijas nacionālā baleta un Kanadā ieradās 1950. gadā. Pēdējā laikā viņa uzstājās Ņujorkā un Montreālā."

Latvietes zviedru publikas priekšā

(L.A.) Janv. beigās Zenta Mauriņa Upsalas universitātē runāja par Čechovu sakarā ar rakstnieka 100 g. dzimšanas dienu 30. janvārī. Labi apmeklēto priekšlasījumu atreferējuši vietējie un Stokholmas laikraksti, kas rakstnieci cildina kā ļoti saistošu runātāju bez manuskripta.

Tai pašā vakarā pianiste Guna Kurme Stokholmas koncertnamā deva klavieŗkoncertu, atskaņojot Bēthovena, Šūmaņa u. c. darbus. Kritikas par viņas koncertu ir atzinīgas.

T. ZELTI

ROMĀ

Fr. Milta v

(15. turpinājums)

„Mīļais Emmucīt, tu taču zini, ka katrs slim
par savu slimību ir visvairāk nelaimīgs. Ko la
ja man tās kāju potītes, ilgāk staigājot, pietūk
kā stampas. Es jau stampāju, turējos visu lai
šnigi līdz, cik ilgi spēju."

„Nevajadzēja pašam ar lielu galvu dīdīt
uz otru ciemu. Šadomājis — plūmes būšot
Plika feniņa dēļ. Utubunga."

„Emmucīt, tu jau pati — sacīji, ka mums
kāņu cigaretes jātaupa. Tai pirmajā ciemā, at
eri par naudu nekā negribēja mums pārdot.
pilnīga taisnība, sieviņ, cigaretes mums jātau
drānķi nometnē tās izkūpina gaisā paši, no
pacinai nepiemainīsi klāt."

„Vācieši izlepuši, un es tev būšu tā vainī
jau vienmēr esmu tā vainīgā, kad tavas
mēs dabūnam pa biksēm. Kā toreiz Rīgā, ka
špicbuks iesmērēja fajansu par tīru porcelān
Ķīnas štempelēm."

„Emmucīt, tu jau pati . . . Tev diktī tie
un resnvēderainā zupas terine ar cisiņu k
virsū . . ."

„Cisiņš, tu pats esi parķa apakšbiksēs, i
vairāk nekas. Viņam es porcelānu nepazīs
mani no siles būs ēdinājusi? Nebūtu kā gaili
bukam dziedājis līdz, pati būtu paņēmusi a
un kārtīgāk mantu apskatījusi. Šacīt — dom
par velti pūlēšos — esmu tak apprecējusi vī
Želīgais tētīt, bija man toreiz zināt, ka šitam
būs ne galvas ne kāju. Rumpītis vien, rato

PĒC 5 MĒNEŠIEM DZIESMU SVĒTKI INDIĀNĀPOLĒ

INTERVIJA AR RĪCĪBAS KMITEJAS PRIEKŠSĒDI KONSTANTĪNU SVENTECKI

Pilnīgi n e j a u š i iznāca tā sakot, saskrieties krūtīs ar Indiānāpoles novada dziesmu svētku komitejas priekšsēdi Konstantīnu Sventecki, pašreiz visnevaļīgāko cilvēku Indiānāpolē. Izmantojot gadījumu, uzdevu dažus jautājumus par paredzētajiem lielajiem latviešu svētkiem.

— Vai ir nākuši vēl klāt kādi koŗi, tā sakot, ar nokavēšanos?

— Koŗu pieteikšanās jāieskata par izbeigtu, jo laiks ir īss, pēc 5 mēnešiem dziesmu svētki būs jau klāt. Gala summējums ir 24 koŗi, 2 atceviškas dziedātāju vienības un vairāki atsevišķi dziedātāji, kopā 927 dziedātāji, — paskaidro K. Sventeckis.

— Vai organizēšanas darbus netraucē financiālas grūtības?

— Financiālo grūtību nav nekādu. Visas Indiānāpoles latviešu organizācijas atsaukušās ar aizdevumiem. Aizdevumu kopsumma ir pietiekoša priekšdarbu veiksanai.

— Vai rīcības komitejai nav grūti vienai veikt visu melno darbu?

— Nē! Ne tikai organizācijas, bet visa Indiānāpoles latviešu sabiedrība ir gatava pielikt roku, ja tas vajadzīgs, lai sarīkojums labi izdotos. Un tas arī tiek darīts.

— Vai dziesmu svētku laikā paredzēta arī teātŗa izrāde, kāds ansamblis?

— Paredzēts uzvest populāro Raiņa lugu „Pūt, vējiņi". Lugu uzvedis Milvoku DV teātŗa ansamblis, kurš ieskatāms par vienu no ASV vidienes spējīgākajiem ansambļiem. Ansambļa režisore ir M. Valtere - Einberga.

— Kur notiks teātŗa izrāde?

— Teātrim telpas paredzētas otrā ielas pusē, tieši pretim galvenajai dziesmu svētku notikuma vietai. Teātŗa zāle var uzņemt apm. 800 skatītāju. Ieejas kartes varēs sākt iegādāties vistuvākajā laikā.

— Vai galvenā sarīkojuma zāle būs dekorēta?

— Jā. Rīcības komiteja tieši šinīs dienās akceptēja dekorējuma metu. Darbus uzņēmies veikt dekorātors Roberts Vanags.

— Kur notiks gleznu izklāsts, un vai pieteikts daudz darbu?

— Gleznu izstāde notiks Džona Herrona mākslas muzējā. Savus darbus izstādei pieteikuši vairāk kā 20 mākslinieku. Muzejs no galvenās sarīkojuma vietas sasniedzams 10 minūtēs.

— Vai paredzēta arī lietišķās mākslas izstāde?

— Jā, un tais pašās mākslas mūzeja telpās. Darbus pieteikuši vairāki ASV un Kanadas latviešu daiļamatnieki.

— Vai ir padomāts par iebraucēju, svētku viesu, izvietošanu?

— Ir uzņemts kontakts ar visām Indiānāpoles viesnīcām. Viesnīcas apsolījušas vislielāko pretimnākšanu, piešķirot svētku viesiem pat zināmu atlaidi.

— Kā ar spēkratu novietošanu dziesmu svētku laikā?

— Nekādu grūtību nebūs, jo ērti būs iespējams novietot tūkstošiem auto mašīnu. Visi laukumi dziesmu svētku vietā būs rezevēti bez maksas tikai dziesmu svētku viesiem - apmeklētājiem.

— Vai ir uzņemts kontakts ar vietējo presi un televīzijas raidītājiem, lai popularizētu latviešu dziesmu svētkus?

— Jau tagad ir apsolīta vietējās preses, radio un televīzijas raidītāju sadarbība trimdas latviešu dziesmu svētku popularizēšanā.

— Vai dziesmu svētku ieejas kartes ir jau dabūjamas? Bija solītas pag. gada decembra beigās, bet tagad februārīs?

— Par nožēlošanu spiestuve nokavēja iespiedumdarbus, bet ieejas kartes ir jau laistas tirgū. Tās visas ir numurētas. Parketa un ložu sēdvietu cena ir $4.-, balkonos $3,-.

Iepriekšpārdošanu vada rīcības komitejas kasieris Arvīds Sijāts, kuŗa adrese ir 3245 N. Central Ave., Indianapolis, Indiana. Viņam adresējami pieprasījumi ar pievienotu samaksu no tām personām, kuras nedzīvo Indiānāpolē. Tāpat pie viņa var pieteikties organizācijas un tautieši, kuriem būtu vēlēšanās uzņemties ieejas karšu iepriekšēju pārdošanu.

Indiānāpolē dzīvojošie ieejas kartes var iegādāties pie J. Dopa, 4432 Crittenden un M. Kuriņa, 2531 Broadway, Indianapolis.

Laika ir palicis ļoti maz, jo 3. jūlijs nav aiz kalniem, kālab ieteicams ieejas kartes iegādāties laikus, lai vēlāk justos brīvāki, apmeklējot paziņas un draugus, citus vērtīgus sarīkojumus, un aplūkojot pilsētu. Interese par dziesmu svētkiem ir liela.

Gribu vēl piezīmēt, ka pirmo biļeti dziesmu svētku koncertam pasūtināja un samaksāja, vēl pirms biļešu nodošanas iespiešanai, Raimonds Čaks no Milvokiem. Tā bija ziedu nauda uz labu izdošanos.

A. B.

IRĒNE APINE — NO JAUNA BALETA SOLISTE

Toronto dienas laikraksts The Globe and Mail sniedz sekojošu ziņu no Ņujorkas:

„Irēne Apine, viena no Kanadas nacionālā baleta pirmajām balerīnām, parakstījusi līgumu kā Baleta teātŗa soliste. Viņa piedalīsies trīs nedēļas Metropolitēna izrādēs Ņujorkā, kam sekos Eiropas turneja un uzstāšanās Krievijā."

„Irēne Apine ar savu vīru Juri Gotšalku nāk no Latvijas nacionālā baleta un Kanadā ieradās 1950. gadā. Pēdējā laikā viņa uzstājās Ņujorkā un Montreālā."

Latvietes zviedru publikas priekšā

(L.A.) Janv. beigās Zenta Mauriņa Upsalas universitātē runāja par Čechovu sakarā ar rakstnieka 100 g. dzimšanas dienu 30. janvārī. Labi apmeklēto priekšlasījumu atreferējuši vietējie un Stokholmas laikraksti, kas rakstnieci cildina kā ļoti saistošu runātāju bez manuskripta.

Tai pašā vakarā pianiste Guna Kurme Stokholmas koncertnamā deva klavieŗkoncertu, atskaņojot Bēthovena, Šūmaņa u. c. darbus. Kritikas par viņas koncertu ir atzinīgas.

Rita Gāle

LABRENČA OSTĀ

Vasara krastā guļ
un ūdens spožumā raugās.
Nekas mani neatur
ar tāliem kuģiem būt draugos.

Vientuļā Labrenča osta
krāsainus gliemežvākus,
gludus un skanīgus oļus
un sapņus par aizjūru glabā.

Mani zēni no dzelmes
aiz astēm velk dīvainus vēžus
un salēk sausajās smiltīs
ierindā bezcerīgā.

Kaltuša gliemeža čaulā
spēlē vējš sēru maršu.
Nesajust, nesajust vairāk
dzimto ūdeņu garšu!

Dižа jubileja

Pasaulslavenais vijolnieks Fricis Kreislers šinīs dienās nosvinēja 85 gadu jubileju. Mākslinieks dzīvo Ņujorkā, kur to godināja Ņujorkas pilsētas galva, piedaloties daudziem izcilіem mākslniekiem.

Bostonas studenšu korporāciju kopas pirmā stipendija — $231,13 apmērā tika piešķirta korporācijas „Varavīksne" meitenei Vitai Briedei, trešā kursa studentei Masačuzetas universitātē. Viņa paredzējusi studiju nolūkos doties uz Dienvidfranciju. Uzņēmumā Dr. Grīnupa pasniedz Vitai stipendiju. Foto V. Grāvītis.

„PĀRDAUGAVĀ' CITĀDI VISS MIERĪGI

ELLES ĶĒĶA KOKTEILIS (7)

Vispirms pārpratumu novēršanai jāpasaka, ka šis te nebūs pačalojums par īsto Rīgas Pārdaugavu, kur diezko mnerīgi laikam nedzīvo pat sarkanie latviešu dižvīri, kad dažam labam bikšu dibenu jau aptaustījis Maskavas zābaks. Par „Pārdaugavu" Ņujorkas pievārtē, bet platajai Hudsonai otrā krastā Ņudžersijā dzīvojošie latvieši iesaukuši savu pagastu, kas izveidojies aplī starp Ņuarku, Elizabeti un Oranžām. Tālab neviens tur neuztraucas un nebrēc par repatriācijas briesmām, kad dzird kādu tautieti (piemēram, Anniņas Valentīnu) sakām: „Vecīt, šovakar laižos uz Rīgu."

Vispār, šie Amerikas pārdaugavieši ir mierīgi cilvēki un visā kolonijas desmitgadīgajā pastāvēšanas vēsturē konstatēts viens vienīgs gadījums, kad stipri apaļotā prātā kāds draugam sasveicinādamies rokas vietā pastiepis kāju. Lai turpmāk līdzīgi gadījumi nevarētu atkārtoties, ir sperti visi piesardzības soļi, piemēram, nolemts, ka tādiem viesiem deviņus mēnešus pēc kārtas drīkst piedāvāt dzērienus tikai pēc atvadīšanās . . .

Citādi, kā jau teikts, šai Pārdaugavā viss ir mierīgi, jo pārdaugavieši ievērojuši gudru mērenību ir draudžu, ir biedrību dibināšanā. Draudze ir viena un mācītājs arīdzan viens, un tie, kam nepatīk Dievu pielūgt tik tuvu paša mājai, lai neieskrietu baznīcā ar virtuvē cepto sīpolu smaku, par otras draudzes dibināšanu tomēr nedomā, bet izvēdinādamies brauc uz Ņujorku. Pārdaugavieši tāpat ir palikuši uzticīgi ne tikai vienai — Ziemeļņudžersijas biedrībai, bet arī tās priekšniecei Lilijai Krūmiņai, turēdami viņu jau daudzus gadus piesietu pie priekšnieces krēsla. Kad Lilija vairākkārt gribējusi celties, lai izstaipītu nosēdētos locekļus, vaļā no priekšnieces krēsla nav tikusi. Apmēram līdzīgs liktenis piemeklējis arī visus valdes locekļus, un kādreiz tik retam laimējas paglābties no atpakaļievēlēšanas amatā, iestāstot vēlētājiem, ka viņi pagalam aizņemti citos amatos. Tā izdevies pazust no valdes galda Kārlim Biernim, kas izdeldējis caurus uz tā vairāku uzvalku elkoņus. Un viņa vietā nu nosēdies augumā visdižākais pārdaugavietis — pasaules rekordists soļošanā Pauls Bernhards.

Tā tad — varētu likties — gaužām nenormāla un vienmuļīga dzīve, ja vispār tā saucama par latviešu trimdinieka cienīgu dzīvi — bez baznīcu un biedrību kaŗiem. Bet gluži tā nav. Pārdaugaviešu prātus kādreiz var sakarsināt vēl lielāka un neparastāka nenormālība — viņi, ticiet vai neticiet, lasa dzeju! Varbūt viņi to dara aiz plika lokālpatriotisma, jo pārdaugaviešu dzejnieku saimei jāpieskaita Klāra Zāle, Rita Gāle, Baiba Bičole, Gunars Saliņš un Teodors Zeltiņš, bet pārdaugavieši dzejoļus lasa, lasa un izlasītus, ja ļoti paticis, piesprauž kā bildes pie sienas. Bet neba rakstītājs vienmēr var uzrakstīt lasītājam pa prātam, pagadās reizēm piekert kaut kādās paslēpenēs — kauču pie govs pupiem, un visa Pārdaugava tad aizkustināta saviļņojas, kā nūle par Gunara Saliņa jaunāko dzejoli „Dziesma". Tikko uz ielas izgājušu, mani pie mēteļa atlokiem nogrāba draugs: „Klausies, Skorpion, kas tā par lietu? Kā tā kāds cilvēks var rakstīt, ka viņa dziesmā mērcējoties govs pupi?"

„Nu, kad mērcētos viskija vai džina pudele, vai tad būtu labāk? Tā taču pilnīgi personīga gaumes lieta, ar ko savu dziedamo elpu kāds iesmaržina. Kas vainas siltai, no dziesmas plūstošai piena smaržai — tautiski, veselīgi un tikumiski! Vai mums būtu kauns no tautiskas, tikumiskas un veselīgas dzejas? Tā taču nav dzejnieka vaina, ka piena ražošana joprojām nav modernizēta un fabrikās to netecina laukā pa skaisti niķelētām metalla caurulītēm . . ." es aizstāvēju draugu un rāvos projām.

Bet diezcik tālu es netiku, kad man kāds norāva mētelim pogu, uz nākamā ielas stūŗa varmācīgi apstādinādams: „Klausies, Skorpion, vai tu to dzejoli lasīji?"

„Jā. Kas vainas?"

„Pieminēti govs pupi. Veselas divas reizes . . ."

„Par mazu" es sacīju. „Katrai kārtīgai govij ir četri."

Beidzot man pie mēteļa vairs nebija nevienas pogas, es kļuvu neizsakāmi priecīgs, pēkšņi atskārzdams: tas taču ir skaisti, ka pārdaugavieši tik ļoti mīl dzeju! Tā tauta mirdama nemirs, kas neaizmirst savus dzejniekus!

Bet citādi mūsu Pārdaugavā viss ir mierīgi, un mierīgi dzīvo ne tikai dažādu trakuma pakāpju dzejoļu rakstītāji, bet visi citi, kas reizi nedēļā iegriežas pie „maizestēva" Kārļa Igala pēc latviešu maizes.

Starp tiem viskustīgākais ir Komitejas Latvijas Brīvībai loceklis Vilis Hāzners. Liekas, ka vienlaicīgi viņš būtu visur — Milvokos, Toronto, Čikāgā, Ņujorkā un diezkur vēl. Tāda pārliecība rodas, kad pagadās atšķirt laikrakstus un izlasīt, ka, piemēram, Hāzners vakar uzrunājis Kanadā Vanagus, un tad jūs nespējat saprast, kā vakar no rīta vēl esat varējis redzet pulkvedi Austrumoranžā, jā, arī ar viņu sarunājoties par dzeju. Es nezinu, cik tas ir pulkvedis-ki, un Vilis Hāzenrs varbūt ir visnepulkvediskākais pulkvedis pasaulē, bet dzeju viņš lasa, neliegdams atzinību arī visjaunākās paaudzes dzejniekiem. Un tādēļ nevajdzēs sevišķi brīnīties, ja kāds no viņa mazbērniem kļūs dienās par dzejnieku, jo tad, tais ļoti retajās reizēs, kad pulkvedis ir mājās, laikam, lai piepeši atkal nepazustu, ģimene viņam par „sargu" pieliek visjaunāko dzimtas atvasi . . .

Pilnīgs pretstats visur ejošajam pulkvedim ir literātūrvēsturnieks un kritiķis Jānis Bičolis. Viņš mājās nav vienīgi pa naktīm, kad neguļ. Dienu gan arī viņš visu nenoguļ, bet nosēž starp grāmatu kaudzēm un dažāda lieluma papes kastītēm. Kaut kas tur pamazām top, par kō būs savlaicīgi rakstāms speciāls speciālraksts. Šis dienas darbs, bez šaubām, veiktos ātrāk, ja nebūtu ar naktsdarbu jāpelnī maize. Ir ļoti iespējams, ka savu uzskatu aunpierīgajam aizstāvim būs dienās jāapcer paša meita, ja kādreiz viņš tiks pie literātūras vēstures rakstīšanas, jo Baiba Bičole piepeši atplaukusi kā jauna dzejolnieciibas zvaigznīte, iestādamās jaungaitnieku rindās. Arī ap viņu pagaidām viss ir mierīgi, vīram Ilmāram Rumpēterim klusajā dzīvoklī miermīlīgi gleznojot, bet tuvākā nākotnē ir sagaidāms, ka viņu idillisko klusumu pārtrauks jauna ģimenes jaungaitnieka protesta brēciens.

Ar visādi centīgajiem vārdu mākslniekiem, diemžēl, nemēģina sacensties Ņujorkas pārdaugaviešu dziedātāji. Izolde Pulciņa-Baumane ir gaužām reti pierunājama iepriecināt klausītājus ar skaisto balsi, kas nav ne nieka zaudējusi no agrākā spožuma. Tāpat joprojām klusē kādreizējais Liepājas operas tenors Arnolds Obšteins.

Visus toties iepriecina Marga Millere - Grasmane, kas neliek nekad sevi lūgties, kad jāspēlē kādā latviešu labdarības sarīkojumā. Uzliek vīram vai vienam no abiem dēliem, kas izaudzināti par staltiem arpnešiem, uz pleciem arpu, nāk un spēlē par velti. kaut arīdzan viņa, tik eņģeliskas mūzikas spēlētāja, no labdarīga gara vien nevar pārtikt un tādēļ pa vakariem amerikāņu bēru namos pavada savas zeltītās arpas stīgu vibrācijām dvēseles mūžības ceļos . . . Kādreiz tur jāaiziet būs mums visiem, ar vai bez eņģeliskās mūzikas pavadījuma, tak gribētos drusku vēl cerēt, lai tas varētu notikt no īstās — Rīgas Pārdaugavas.

Skorpions.

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņete.

(15. turpinājums)

„Miļais Emmucīt, tu taču zini, ka katrs slimnieks pats par savu slimību ir visvairāk nelaimīgs. Ko lai es daru, ja man tās kāju potītes, ilgāk staigājot, pietūkst un kļūst kā stampas. Es jau stampāju, turējos visu laiku tev sirsnīgi līdz, cik ilgi spēju."

„Nevajadzēja pašam ar lielu galvu dīdīties projām uz otru ciemu. Sadomājis — plūmes būšot tur lētākas. Plika feniņa dēļ. Utubunga."

„Emmucīt, tu jau pati — sacīji, ka mums ir amerikāņu cigaretes jātaupa. Tai pirmajā ciemā, atceries, bauerі par naudu nekā negribēja mums pārdot. Un tev ir pilnīga taisnība, sieviņ, cigaretes mums jātaupa. Daudzi draņķi nometnē tās izkūpina gaisā paši, no tādiem pa paciņai nepiemainīsi klāt."

„Vācieši izlepuši, un es tev būšu tā vainīgā, ko? Es jau vienmēr esmu tā vainīgā, kad tavas gudrības dēļ mēs dabūnam pa biksēm. Kā toreiz Rīgā, kad mums tas špicbuks iesmērēja fajansu par tīru porcelānu ar visām Ķīnas štempelēm."

„Emmucīt, tu jau pati . . . Tev dikti tie teleķi patika un resnvēderainā zupas terīne ar cīsiņu krāsas-rozēm virsū . . ."

„Cīsiņš, tu pats esi parķa apakšbiksēs iebāzts cīsiņš, vairāk nekas. Viņam es porcelānu nepazīšot? Vai māte mani no siles būs ēdinājusi? Nebūtu kā gailis tam špicbukam dziedājis līdz, pati būtu paņēmusi acis pirkstos un kārtīgāk mantu apskatījusi. Sacīt — domāju — ko es par velti pūlēšos — esmu tak apprecējusi vīru ar galvu. Žēlīgais tētīt, bija man toreiz zināt, ka šitam vīram nebūs ne galvas ne kāju. Rumpītis vien, ratos vadājams rumpītis, un tāds kā Dieva sodība man piejūgts par vīru."

„Emmucīte miļā . . ." iestenējās Puķukāposts, bet laikam iecirta zobos mēli, jo paprāvāks akmens pasita uz augšu rateļu priekšējo riteni.

Vispār, tagad uz leju braucot, rateļi Puķukāpostienei skrēja virsū. Ar visu auguma svaru atpakaļ atgāzusies un kājām ceļu ardama, viņa tos tomēr novaldīja, pietvīkusi violēta kā biete, ar mitruma plankumiem padusēs un slapju pieri, no kuras uzacīs sakrājās zirņu lieluma sviedru piles: „Ko tu tur emmucē kā papagailis, labāk uzmani plūmes. Nupat man viena dzeltenā pa kājstarpi noripoja lejā. Izkaisīsi, tūļa, ceļā pašu labāko mantu."

„Es jau turu, Emmucīt, turu tās plūmes, sargādams kā acis pierē, lai gatavākās kratoties nesašķīst."

„Uššš, kāds man gan liktenis ar tādu vīru," nošņācās Puķukāpostiene un strupi piemetināja: „Līdz nākamā ceļa līkumam es tevi vēl aizvākšu, tad ķemmējies tālāk kājām pats. To kaunu es negribu piedzīvot, lai pilsētā kāds mūs ierauga, ka esmu tev piejūgta klāt par zirgu." To sacīdama, viņa noteikti iedomājās Bullīša kundzi, jo iecirta kājas izbrauktajā lauku ceļā tik nikni, ka tās līdz ceļgaliem iekūpēja putekļu mākonī.

4. PĀRDEVĒJI, PIRCĒJI UN ĢEĶI

Žanis Miedziņš puspamodies ar pusē pavērtu aci skatījās sievas brūnajā celī, ko viņa, uz muguras gulēdama, bija izslējusi gaisā gar zaļās, sāņus atspārdītās segas malu. Skaists celis, domāja Miedziņš, tāpat kā viņa visa, un pagriezās gultā ar seju pret Lēnīti. Vasaras naktīs pašu izbūvētajā istabā bija silti, un tādēļ abi gulēja pliki, bez krekliem. To varēja droši atļauties — augstu un tālu projām no citu ziņkārīgajām acīm, bez mazākām bažām, ka kāds viņus varētu ieraudzīt tādus guļam. Pavisam citāda brīvības sajūta, kā dzīvojot kopējā istabā. Un laimīgi apmierinātais vīrs smaidīdams atcerējās, kā pirmajā kopistabas naktī Lēnīte tik tikko viņu nebija izgrūdusi no gultas, kad kāds aiz plāno un gaisā pakārto segu sienas sašutis aizcirta durvis. Jā, tādēļ tik augstu un tālu projām no visiem viņš bija šo istabu iemūrējis, lai sieva piederētu viņam vienam, pavisam un pilnīgi vienam. Kad kāds (vīrietis, protams), tiem abiem pa nometni ejot, paskatījās Lēnītē ar tādām kā augumu apglāstītājām acīm, nudien, tad gribējās tādam kraut pa ģīmi. Savāda un pašam nesaprotama sajūta reizēm viņu mocīja, ka visi ir iekārojuši viņam tik vienam piederošo (tagad pat likumīgi pielaulāto) meiteni apputējušu pakulu krāsas matiem un zaļgani dzeltenīgajām kaķes acīm, iekārojuši tā, ka jāstāv tai sargājot vienmēr blakus. Varbūt šo sajūtu pavairoja Lēnīte pati, skatīdamās vīriešos ar tādām, tik priecīgām acīm, it kā tai sagādātu patīkamu uzjautrinājumu to bezkaunīgā uzbāzība. Ar acīm, protams, ne jau kā citādi. Atskaitot vienīgo reizi, kad Sudetijā, pārtiku mangojot, ar saimnieci bija nokāpis pakrabā un atgriezdamies ieraudzīja franču gūstekni (saimnieces puisi) apšaujam Lēnīte ap vidukli roku. Varbūt tā tiešām bija, kā taisnodamās viņa tad stāstīja, ka francūzis viņai tik galanti palīdzējis pārlēkt pār vircas peļķi. Viņš toreiz gan nebija varējis saprast, kādēļ pār peļķi Lēnītei vispār vajadzējis lēkt. Patiesību sakot, īstu attaisnojumu nespēja izgudrot vēl tagad. Kas zina, varbūt viņa pat francūzi izaicināja, lai apmet tai apkārt roku, kārodama zināt, kā izdaudzināti mīlētāji to dara. Galīgas blēņas, tā viņam nemaz vairs nepieklājās domāt, tagad, kad Lēnīte bija viņa sieva un desmitām reižu nozvērējusies palikt uzticīga. Bez mazākām bažām viņš varēja nu pieņemt piedāvāto šofeŗa vietu, zinādams skaidri, ka Lēnīte pacietīga vakaros viņu gaidīs mājās. Laimīgs un apmierināts (jau pilnīgi atmodies) spēlēdamies Miedziņš tina ap pirkstu pakulīgo matu sprogu, kas gulētājai bija atrisusi no pieres.

Laikam viņš matus bija pavilcis drusku par stipru, Lēnīte pavēra plakstus: „Žanīt, vai tu jau augšā?"

„Tu taču zini, ja gribu pieņemt piedāvāto šofeŗa vietu, man jābūt pēc stundas pilsētā pie pārtikas noliktavām. Tas ir — ja es to gribētu - gribētu tevi atstāt . . ."

Lēnītes acis atsprāga pavisam platas: „Kas tā par valodu? Par to mēs vakar izšķīrāmies skaidri un gaiši."

„Es tikai domāju — varbūt tev vienai bez manis būs garlaicīgi, tu nezināsi pa gaŗo dienu ko sadarīt," ķircinājās jaunais vīrs un aizspieda ar savu sievas muti.

Rokām atmuguriski pret spilvenu atspiedusies, viņa piecēlās sēdus, ļaudama bezrūpīgi līdz klēpim noslīdēt segai, jo viņi bija precēti cilvēki: „Tu pats taču vakar teici, ka derētu nopelnīt naudu, ko nopirkt jaunas drēbes. Tev uzvalka vīles tik tikko vairs turas kopā un man, kā zini, vēl cilvēkos valkājama ir viena vienīga kleita."

„Nu par to esi pilnīgi droša — kailai pa pasauli tev neļaušu skriet, ne mūžam, kaut man būtu jāpārdod dvēsele pašam velnam," un Miedziņš kā melnsprogains auns iebužināja galvu sievas krūtīs.

Lēnīte ar pirkstiem ieķērās vīra nerātnajā cekulā un atstīvēja no sevis projām, mundra izlēkdama no gultas. „Ģērbies. No vakardienas būs vēl palikusi pāri kafija, es ieliešu krūzītē, piebēršu cukuru un samaisīšu, lai tev nav jākavējas. Uzziedīšu maizei sviestu."

Bet Miedziņš ir nedomāja celties un ieliksmots skatījās sievā, it kā to tādu redzētu pirmoreiz. Cik labi, viņš domāja, ka sienas nokrāsotas sarkanīgi brūnas. Uz tām tik jauki izcēlās Lēnītes muguras un gurnu baltums, kājas un rokas gan mazāk, jo saulē bija nodegušas brūnas. Gluži kā Rembranta gleznā, viņš domāja, kādreiz pa ausu galam būdams ko dzirdējis par Rembranta brūnganajām krāsām, tomēr ne nieka nezinādams, vai mākslinieks gleznojis arīdzan tādas, tik šmaugas sievietes kā Lēnīti. Tomēr vismaz bija labi, ja, Lēnītē skatoties, viņš šoreiz mēģināja ievirzīt iztēli glezniecīskā plāksnē, nepūlēdamies izteikt acu prieku vārdos, jo gleznotāji ar sievietes kailumu allaž ir tikuši galā daudz veiksmīgāk par viduvējiem rakstniekiem, un viņš pat nebija rakstnieks.

Sieva pagriezās pret vīru ar kafijas krūzīti rokā: „Ko, tu esi vēl gultā?"

„Grūti man celties un novērst no tevis acis, vēl grūtāk iedomāties, ka neredzēšu tevi visu gaŗo dienu līdz pašam vakaram."

„Tā tad tu tiešām labāk atļautu, lai tāda kā tagad es staigāju pa visu nometni? Un tas var notikt, kad vienīgā kleita būs galīgi sadilusi . . ."

„Lūdzu, nesadzen man galvā asinis, ar tādu, tik samaitātu iedomu," šausmīnājās Miedziņš un sparīgi aizsvieda pa gaisu segu, ķerdams pēc gultas galvgalī noliktā krekla. „Tu dabūsi jaunu kleitu, es tev to apsolu, par pirmo algu, ko pārnesīšu mājās. Es apģērbšu tevi kā princesi, kā īstu sabiedrības dāmu, apģērbšu tā, ka visām nometnes sievām acis no pieres sprāgs laukā. Aiz skaudības zaļas tās čukstēs, rādīdamas viena otrai: lūk, tur aiziet Miedziņa kundze, vislabāk ģērbtā sieviete visā Vircburgā."

Lēnīte pasmaidīja kā uzvarētāja: „Bez jaunas kleitas man būtu vēl vajadzīgas nailona zeķes. Kad kājas tās ir iegērbtas, tās izskatās skaistākas par kailām. Un tu taču gribi, lai es būtu skaista? Vai ne?" Nailona zeķes tai nejauši iekrita prātā, kad atcerējās to trako cilvēku, kas vakar, nometnes lielajā laukumā stāvēdams, bezkaunīgi skaļš bija brēcis, lai nonākot lejā, dabūšot zeķes. Jā, ko viņš vēl muldēja par viņas salstošajām kājām? Smieklīga iedoma — tik siltā laikā. Turklāt vēl galīgi muļķīga, it kā kāds valkātu elpas plānuma nailonu, lai turētu siltus lielus . . .

(Turpinājums sekos)

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

DAŽI PRAKTISKI SĪKUMI, KO DER ZINĀT

Kad vārāt rīsus — pievienojiet dažus pilienus citrona sulas, rīsi būs skaisti balti un graudi veseli.

Vai esat kādreiz mēģinājuši pasniegt galdā engvera maizi ar kļavu sīrupu un putu krējumu? Pamēģiniet. Uz vienu mazo pudeli putu krējuma var ņemt 3 ēd. kar. kļavu sīrupa. Svaigu ceptu engvera maizi sagrieziet šķēlēs un uzlieciet putu krējuma un kļavu sīrupa maisījumu. Maizi var pasniegt kā siltu, tā arī aukstu.

*

Augļi un ogas ļoti labi uzturas ledusskapī uz šķīvja, pārklāti ar celofāna papīru.

*

Visas asi smaržojošas saknes un arī augļi jāietin vaska papīrā, lai sviests un pārējās ēdamvielas nepieņemtu piegaršu.

*

Cepot šokolādes kūtu, var pielikt mazliet engvera, kas kūkai dos patīkamu garšu.

*

Ja gadās nopirkt kartupeļus, kas vārot top melni, tādā gadījumā sāls nav jāliek klāt, bet vēlāk jāpārkaisa kartupeļiem. Šķidrumu, kurā kartupeļi vārījās, var izmantot mērcēm. Arī etiķis palīdz uzturēt kartupeļus baltus, bet kartupeļi būs cietāki un negaršīgāki.

*

Vai esat pamēģinājuši, tītaru cepot, to pārziest ar medu? Tiem, kam garšo iesaldenas gaļas, garšos arī tītars ar medu. Kad tītars cepot kļuvis brūns, krāsns karstumu pazemina līdz 350 gradu F, pārziež ar ¼ mārc. medus sajauktu ar ½ kv. ūdens. Tad apgriež tītaru un pārziež otru pusi. Kad tītars ir gatavs, pārziež ar sajauktu 4 ēd. kar. kausēta sviesta un 1 ēd. kar. medus.

*

Medus meloņu izdobtās lodītes, iemērktas kļavu sīrupā, labi var pasniegt kā saldo ēdienu.

*

Cepot žāvētu šķiņķi, noņem ādu un pārziež ar kādu no marinēto augļu šķidruma, kam ir pietiekoši klāt garšvielas. Tā šķiņķis iegūs pikantu garšu.

*

Sagrieztus banānus, nomizotus ābolus var pasargāt, lai tie ne[illegible] melni, pārslacinot ar citrona sulu.

*

Kad vārāt vistas viru ar rīsiem, pievienojiet mazliet muskata īsi pirms pasniegšanas galdā. Rīsu biezenis dabū patīkamu garšu, ja pieliek mazliet muskata.

*

Mīkstu sviestu vai mīkstus augu taukus nekad nevajag lietot sviesta mīklas cepumiem.

*

Cepot vecāku vistu, tā jāliek vispirms ar krūtīm uz leju, lai gaļā atrodošās sula koncentrētos krūtīs. Īsi pirms gatavības cepeti var apgriezt un apcept brūnu. Tā cepetis būs sulīgs.

*

Sālīta menca ir jāpārlej ar verdošu ūdeni, kam pievienota citrona sula. Tā atstāj 20 minūšu, tad ūdeni nolej. Ieliek katliņā, pārlej karstu ūdeni un vāra 5 minūtes, tad atkal ūdeni nolej un sautē bez ūdens piedevas 10 minūtes. Sālītā zivs ir atsvaidzināta, un to var sagatavot pēc vēlēšanās.

*

Piparmētra ir iecienīts augs ne tikai tējai, bet arī želejai pie jēra gaļas, un tikpat labi to var pievienot kādam augļu punšam.

*

Konservēti augļi, saknes un gaļa jānovieto vēsā, tumšā un sausā vietā. Gaļa, kas uzlikta sasaldēt, jāietin vaska papīrā, ja liek sadalītu gaļu kā karbonādi, stēku u. t. t., starp katru gabalu jāieliek vaska papīrs. Atsaldētu gaļu nevar likt par jaunu saldēt.

*

Zivis saldējot cieti jāietin vaska papīrā, tāpat kā gaļa.

Ja zivs ir sadalīta gabalos, tad starp katru zivs gabalu jāliek vaska papīrs.

*

Ja olu baltumu grūti saputot, var mazliet pievienot sāli vai citrona sulu, vai arī kremartāta pulveri.

*

Ja rauga rūgšanas spēju grib pārbaudīt, ieliek mazu gabaliņu karstā ūdenī. Ja raugs ātri paceļas uz virspusi, tad raugs ir svaigs.

*

Ja skābi kāposti un gatavotās skābās mērces ir drusku par skābu, var pievienot mazliet cukura.

*

Mandeles pārlej ar verdošu ūdeni, tad pārlej ar aukstu ūdeni, novelk mizu un nosusina ar drēbi, lai ēdienā vai mīklā nebūtu ūdens daļu. Cepumiem mandeles var arī uzlikt uz maizes cepamās plāts viegli apgrauzdēt un tad norīvēt mizu.

ROYAL ALEXANDRA
KING ST. WEST OF UNIVERSITY AVE

NO 1. līdz 27. FEBRUĀRIM. Sākums plkst. 8,20 vakarā. Sestdienu pēcpusdienās un trešdien, 24. februārī, arī plkst. 2 p. p.

NATIONAL BALLET OF CANADA

Klasiskie un modernie baleti, ieskaitot: GULBJU EZERS (4 cēl.); RIEKSTKODIS (4 cēl.); KOPELIJA (3 cēl.); LES SYLPHIDES; AURORA PAS DE DEUX; OFENBACHS PAZEMĒ.

Kase atvērta no plkst. 10 rītā līdz 10 vakarā.

Ieejas maksa vakaros $1,50, $2,50, $3,-, $3,50.

Sestd. pēcp. $1,50, $2,-, $2,50, $3,-.

Trešdien, 24. februārī, pl. 2 p. p. $1,- līdz $2,50.

„Tas bija ļoti vienkārši un iejūtīgi."

Vienkārši, gaumīgi . . . kārto izvadīšanu, pallcējiem līdzjūtīgā veidā. Vairāk kā sešdesmit gadu laikā Wm Speers iemantojis ļoti lielu cieņu . . . katrā laikā dod norādījumus un sniedz paskaidrojumus.

Wm SPEERS FUNERAL DIRECTORS

2926 DUNDAS STREET WEST (pie KEELE) ROGER 7-2154

„DZĪVE IR APBRĪNOJAMA, SKAISTA UN PĀRSTEIDZOŠA" . . . PADOMJU CŪKKŪTĪ!

Tā iesāk savu gara „ražojumu" kāds M.Osis čekistu „Dzimtenes Balss" 89. (374.) numurā, kas izdots kaut kad 1959. gada novembrī, jo mēneša dienu minētā lapele jau kopš ilgāka laika vairs nemēdz uzdot. Rakstam likts gan cits un visai drāmatisks virsraksts: „Tā nepalika", un visai grūti lasītājs no tā būtu varējis iedomāties, ka autors savā apcerējumā nerakstīs ne par ko citu, kā par cūkkopēju Donatu Lejasbūdu un tās dzīvi cūkkūtī, kas ir „apbrīnojama, skaista un pārsteidzoša", lietojot autora paša lietotos izteicienus..

Autors īstā „sociālistiskā reālisma" garā tēlo šīs Lejasbūdas dzīves gājumu. Ka tagad „dzīve ir apbrīnojama, skaista un pārsteidzoša", raksta autors, „zina un var apstiprināt arī tāds **vienkāršs cilvēks** (pasvītrojums ref.), kā Donata Lejasbūda," kas dzīvo „netālu no Kandavas, strādā lauksaimniecības artelī — „Abava" visvienkāršāko darbu. Donata Lejasbūda ir kolchoza cūkkopēja" . . . Autoram te neviļus pasprukusi atzīšanās, ka padomju „bezšķiru sabiedrībā" ir „vienkārši cilvēki", kam jāstrādā „vienkārši" darbi, jo, acīmredzot, „labākiem" darbiem tie vai nu nav piemēroti, vai arī „labāku" darbu tiem nedod. Iemesli var būt dažādi. Vai nu „labākie" darbi „bezšķiru" sabiedrībā ir rezervēti tikai izredzētiem, ko izrauga visvarenā partija vai tās diendeŗi, vai arī **latviešiem jau ir rezervēti tikai „vienkārši darbi"**, kā tas mēdza būt arī cara un baronu laikos . . .

Rakstītājs gan tūlīt atskartis, ka mazliet par daudz izrunājies, un piezīmē „īsti pareizi gan nav teikt „vienkāršāko" darbu, jo **patiesībā te jāpieliek daudz prāta un izmaņas**"! (Pasvītrojums ref.). Tiešām patiesība! Jāzina taču, kurā galā cūkai pasniegt barību, ko pēc barības normām noteic ne cūkkopēja, bet gan kolchoza algotais zootechniķis! Ja cilvēks par „izstrādes dienu" nopelna tikai 8 rubļi, tad jau tam ir gan jābūt visai „izmanīgam", lai nenomirtu badā . . . . Cūkas ir visai apatiski un miermīlīgi radījumi. Ja tām „izmanīgi" un ne pārāk daudz dara pāri, tās nesūdzas un nekviec . . . Tas padomju kolchozos dod iespēju „izmanīgām" cūkkopējām nodrošināt sev personīgi „pārtikušu dzīvi" . . . Tas nav nekāds „trimdinieku apmelojums," bet gan patiesība, kas bieži lasāma Padomju Latvijas iekšējām vajadzībām izdotajos laikrakstos, it īpaši mazajos vietējos laikrakstos, kas nav domāti ārzemēm!

„Savā laikā šo darbu esmu strādājusi," stāsta Donata, „kad kalpoju pie Kurzemes lauksaimniekiem . . . " No tālākā stāstījuma mēs uzzinām, ka Donata Lejasbūda, kalpodama pie lauksaimniekiem, tikusi samērā labi uz priekšu un kļuvusi par lauku mājas nomnieci, bet pie padomju varas viņa atkal kļuvusi par „vienkārša" cūkkopējas darba darītāju. Ja tikpat vai līdzīgi dīvējādu mērauklu sev un citiem piemēroja vecos laikos baroni un latvietis uz to norādīja, tad saņēma atbildi: „Bauer, tā jau ir pavisam cita lieta!" Liekas, ka tagadējie „sarkanie baroni" no veco laiku vācu baroniem visai ātri ir piesavinājušies šo uzpūtīgo nostāju!

Budzis

CANADA

Jaunieceļotāji dabiski vēlas

KĻŪT PAVALSTNIEKI

un pilnīgi piedalīties Kanadas augšanā.

Kanadas stiprums un labklājība ir atkarīga no ikviena viņas pilsoņa. JŪS varat dot savu atbalstu šīs zemes augšanai, kļūstot viņas pilsonis.

Starp daudzajām pavalstniecības priekšrocībām ir:

tiesības piedalīties vēlēšanās,

tiesības tikt ievēlētam publiskā amatā,

tiesības uz Kanadas pasi,

tiesības uz Kanadas valdības aizsardzību, ceļojot citās zemēs.

JŪS VARAT PIEPRASĪT PAVALSTNIECĪBU NEKAVĒJOTIES,

Ja esat legāli iecelojis Kanadā pirms četriem gadiem un deviņiem mēnešiem un

ja esat nepārtraukti dzīvojis Kanadā pēdējos divpadsmit mēnešus, un,

ja esat 21 gadu vecs.

Ja esat kvalificēts pavalstniecībai, kamdēļ to nepieprasīt tūlīt?

Jūs varat saņemt pavalstniecības pieprasījuma formulārus no Pavalstniecības tiesas ierēdņa vai no Kanadas pavalstniecības reģistrāra Otavā, Kanadā.

Ellen L. Fairclough

Pavalstniecības un ieceļošanas ministre.

†

Pēc grūtas slimības Dieva mierā aizgāja

MŪSU MĪĻAIS

Fridrichs Riekstiņš

Dzimis 1894. gada 10. augustā Latvijā, miris 1960. gada 22. janvārī slimnīcā, Toronto. Guldīts zemes klēpī 1960. gada 26. janvārī „Riverside" kapsētā Port Arturā, Kanadā.

Pēc viņa sēro:

DZĪVESBIEDRE, MEITA, DĒLS, VEDEKLA, ZNOTS un MAZBĒRNI FORT WILLIAMĀ un PORT ARTŪRĀ, MĀSA un BRĀLIS ČIKĀGĀ un MĀSA AUSTRĀLIJĀ.

Kālab šodien nāves zvani
Klus' un torņiem logi ciet?
Vai tie neredz, vai tie nezin,
Kas uz mūža dusu iet?

IELŪDZ CIEMOS, LAI PIESPIESTU SPIEGOT

Tikai pirms neilga laika plašākai atklātībai Rietumvācijā kļuvis zināms notikums, par ko jau pagājušā gada septembrī informētas Rietumberlīnes drošības iestādes. Neilgi pirms tam Rietumberlīnes žurnāliste Marija Putkamere (Mary von Puttkamer) saņēmusi poļu militārās misijas ielūgumu apmeklēt Poliju, lai uz vietas pārliecinātos par turienes apstākļiem, ko Rietumu žurnālisti „attēlojot nepareizi". It sevišķi uzsvērts, ka tāda pārliecināšanās būtu vēlama, lai patiesības labad atspēkotu „daudzas nepareizības", ko savā grāmatā „Zem poļu pārvaldes" esot publicējis kanadietis Čarls Vasermans.

Marija Putmakere, kas ir Rietumberlīnes „Katholischen Nachrichten Agentur" un Reklinhauzenā iznākošā nedēļas laikraksta „Echo der Zeit" līdzstrādniece, aicinājumu pieņēmusi un jau drīz pēc tam devusies uz Poliju, kur vispirms apmeklējusi Varšavu. Tur vācu žurnālisti, jau informēts par viņas ierašanos, sagaidījis Varšavas raidītāja Vācijas notikumu komentātors Dr. Slivka - Ščevbics, kas pavadījis viņu Varšavas apskates braucienos. Dažas dienas vēlāk Putkamerei vienais pašai atļauts doties uz Allenšteinu bijušā Austrumprūsijā, kur viņu sagaidījuši četri poļu politiskās drošības policijas funkcionāri, laipni pavadījuši braucienos pa plašāku apkārtni, līdz tikai pēdējā dienā atklājies, kas tiem īstenībā „aiz ādas".

Viens funkcionārs, kas uzdevies par Tadeušu Vachovski, izteicis nožēlu, ka Polijai nav diplomātisku sakaru ar Rietumvāciju, tāpēc trūkstot objektīvas informācijas par turienes politiskajiem notikumiem. Tādu informāciju poļu valdības iestādes vēloties saņemt ar Putkameres palīdzību. Apstāklis, ka viņa esot „kristīgi - kapitālistiskā" pasaules uzskata atbalstītāja, neesot traucējošs, jo viņas informātores veikums nozīmēšos ievērojamu soli uz priekšu vācu - poļu attieksmju normālizēšanā. Jau pirmajam Putkameres iebildumam Vachovskis atbildējis ar draudiem, it sevišķi liekot pie sirds neaizmirst, ka atceļā uz Rietumberlīni viņai jābrauc caur Austrumvāciju, kur varot visu ko piedzīvot. Vachovskim bijis jau sagatavots līgums, ko vajadzējis tikai parakstīt. Draudu izraisīto apstākļu spiesta, Putkamere to arī izdarījusi, apsolotiés ziņojumus par visiem svarīgākiem notikumiem Rietumvācijā un Rietumberlīnē nodot ar segvārdu „Johanna Šmide", par ko viņai apsolīta 300 DM atlīdzība ik mēnesi. Pirmā ziņojuma nodošanai noteikts pagājušā gada 26. oktobris, nosakot Putkamerei ierasties Austrumberlīnes „Helvetia" viesnīcā, kur viņu sastapt apsolījies ierasties pats Vachovskis. Kad Putkamere līgumu bijusi jau parakstījusi, tad vēlreiz „uzspēlēts" uz viņas nerviem, „delikāti" nepieminot gan vairs, ka briesmas viņai draudējušas jau Polijā, bet atkārtoti uzsverot „negadījuma" iespēju atceļā caur Austrumvāciju, kas nu esot novērsta. Tāpat „delikāti" norādīts, protams, ka arī līguma nepildīšanas gadījumā draudot nepatikšanas. Putkamere, par spīti pēdējam draudam, pēc atgriešanās nekavējoties ziņojusi par piedzīvoto Rietumberlīnes drošības iestādēm, kas atzinušas, ka par notikušo atklātībai nav tūdaļ ieteicams ziņot.

Poļu militārai misijai, kas Marijai Putkamerei nodevusi Polijas apmeklējuma ielūgumu, Rietumberlīnē nav neko labāka slava kā tādai pašai Čechoslovakijas iestādei. Tās ir spiegu centrāles, lai gan tieši šo iestāžu aizņemtajās ēkās aģentu un uzdevumu devēju sastapšanās nav domājama, jo tāda būtu samērā viegli kontrolējama Rietumberlīnes drošības iestādēm. „Diedziņu raustītāju" sakarnieki satelītvalstu militārajās misijās oficiāli, protams, ir cienījami savu valstu pārstāvji, par spīti tam, ka ne viena vien no šīm iestādēm un daža ne tikai reizi vien jau minēta sakarā ar pirms dažiem gadiem Rietumberlīnē samērā biežajām cilvēu nolaupīšanām. Rietumberlīnes laikraksti jau daudzkārt pacēluši balsis par šo militāro misiju, it sevišķi čechu, izraidīšanu no Berlīnes brīvās daļas. Visi šie saucieni līdz šim, diemžēl, izskanējuši tukšumā. **Ris.**

MAZPUTNIŅŠ

Nule iznācis bērnu žurnāla Mazputniņš 12. numurs.

Saturā: J. Raiņa dzejolis — Vile vaļā, M. Rotaļnieces — Komēs, bērni, darīsim (spēlēsim čiku), I. Karules — stāsta turpinājums, Trīs vāverēni. J. Širmaņa — Ķīmija (stāsts no krājuma „Lielās pasaules sākums"), V. Klētnieka — etnografisks apraksts Senā sagša, I. Bleitones — turpinājums, zaķēnu nedarbnieki, Pauks un Šmauks, V. Viestura — To es vēl nezināju. (Zemei līdzīgās planētas). Neskaitāmas reizes briesmās. Šerholmsa aģentu Jāņa un Jura jaunās dēkas. Zīmētie stāsti: — Lāčubērns un Rīgas zēni Tukumā. Gudro putnu krustmātes vēstule, mīklas, uzdevumi un pašu lasītāju darbi.

Illustrācijas zīmējuši: Jānis Zuntaks, Maira Dreimans, Harijs Celms, Valdis Klētnieks, Laima Loks, Pēeteris Purmalis, Herberts Sīlis.

Žurnālu iekārtojusi: Ilze Porina. Atbildīgais redaktors: Laimonis Streips.

Mazputniņš maksā $6.00 gadā, $3,50 pusgadā; pasūtināms —879 Broadview Ave., Toronto 6, Ont.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W..
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93¼ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
LE
LE

HAMILTONAS DA
rīko sestdien, 13. februārī, pl.
ROYAL CONNAUGHT
5. KARNEVĀ
★ BUFETE. ROZES. BALONI,
MASKU GO
DEKORĒTAS TELPAS. ★ FE
Ieeja $1.50 no personas. Apmeklēt

VISĀDAS KRĀSU
ATTĪSTĪŠANA
ĀTRA UN PIRMKLASĪG
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienā

Jūs ietaupīsit naudu
Alfred
STIKU
Rea
uzticamiem pakalpo
nekustamu īpašu
HU 1-0431.
189 BALLIOL ST.,

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un venerisk
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl.

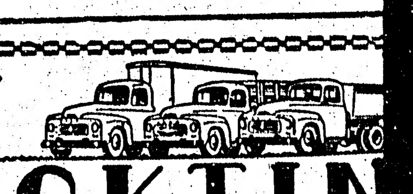

KAKTIŅ
TRANSPORTA FIRM
Veicam visādus transportus ar modernā
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvan
LE 5-6619. 941 Dovercourt R

TAUTIETIS
nopietnā precību nolūkā vēlas iepazīties ar tautietēm, vecumā līdz 48 g.
Vēstules lūdz adresēt šī laikraksta kantorim ar Z. Z.

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARINĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

Frank
ADVOKĀ
455 Spadin
College un S
Tel. biroj
WA 2-6

OPTIĶ
470 COLLE
WA

Cook Funeral Home
721
Toro

COOK APBEDĪŠANAS
721 Bloor St., W. (pie Christie).
MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU P
SPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS

...eva mierā aizgāja
...AIS

...ekstiņš

...miris 1960. gada 22. janvārī
... 1960. gada 26. janvārī „Ri-
...Arturā, Kanadā.

...a sēro:

..., DĒLS, VEDEKLA, ZNOTS
...LLIAMĀ un PORT ARTŪRĀ,
...GĀ un MĀSA AUSTRĀLIJĀ.

...ŪDZ CIEMOS, ...SPIESTU SPIEGOT

iespēju atcelā caur Austrumvāciju, kas nu esot novērsta. Tāpat „delikāti" norādīts, protams, ka arī līguma nepildīšanas gadījumā draudot nepatikšanas. Putkamere, par spīti pēdējam draudam, pēc atgriešanās nekavējoties ziņojusi par piedzīvoto Rietumberlīnes drošības iestādēm, kas atzinušas, ka par notikušo atklātībai nav tūdaļ ieteicams ziņot.

Poļu militārai misijai, kas Marijai Putkamerei nodevusi Polijas apmeklējuma ielūgumu, Rietumberlīnē nav neko labāka slava kā tādai pašai Čechoslovakijas iestādei. Tās ir spiegu centrāles, lai gan tieši šo iestāžu aizņemtajās ēkās aģentu un uzdevumu devēju sastapšanās nav domājama, jo tāda būtu samērā viegli kontrolējama Rietumberlīnes drošības iestādēm. „Diedziņu raustītāju" sakarnieki satelītvalstu militārajās misijās oficiāli, protams, ir cienījami savu valstu pārstāvji, par spīti tam, ka ne viena vien no šīm iestādēm un daža ne tikai reizi vien jau minēta sakarā ar pirms dažiem gadiem Rietumberlīnē samērā biežajām cilvēku nolaupīšanām. Rietumberlīnes laikraksti jau daudzkārt pacēluši balsis par šo militāro misiju, it sevišķi čechu, izraidīšanu no Berlīnes brīvās daļas. Visi šie saucieni līdz šim, diemžēl, izskanējuši tukšumā. **Ris.**

MAZPUTNIŅŠ

Nule iznācis bērnu žurnāla Mazputniņš 12. numurs.

Saturā: J. Raiņa dzejolis — Vile vaļā, M. Rotaļnieces — Komēs, bērni, darīsim (spēlēsim čiku), I. Karules — stāsta turpinājums, Trīs vāverēni. J. Širmaņa — Ķīmija (stāsts no krājuma „Lielās pasaules sākums"), V. Klētnieka — etnografisks apraksts Senā sagša, I. Bleitones — turpinājums, zaķēnu nedarbnieki, Pauks un Šmauks, V. Viestura — To es vēl nezināju. (Zemei līdzīgās planētas). Neskaitāmas reizes briesmās. Šerholmsa aģentu Jāņa un Jura jaunās dēkas. Zīmētie stāsti: — Lāčubērns un Rīgas zēni Tukumā. Gudro putnu krustmātes vēstule, mīklas, uzdevumi un pašu lasītāju darbi.

Illustrācijas zīmējuši: Jānis Žuntaks, Maira Dreimans, Harijs Celms, Valdis Klētnieks, Laima Loks, Pēteris Purmalis, Herberts Sīlis.

Žurnālu iekārtojusi: Ilze Porina. Atbildīgais redaktors: Laimonis Streips.

Mazputniņš maksā $6,00 gadā, $3,50 pusgadā; pasūtināms —879 Broadview Ave., Toronto 6, Ont.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W..
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
93½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

LE 6-0143
LE 5-4455

CENTRA RAJONĀ
$500,- iemaksa ar $8.500,- pilnu prasīto cenu 6 istabu mājai. Iebraucamais ceļš un garāža. Izdevīgs pirkums tam, kas pats var veikt mājas iekšējos remonta darbus. Zvanīt J. Veisam LE 6-0143 vai WA 5-5798.

$600,- iem. par 6 ist. dubultķieģeļu māju divos stāvos. Pilna cena — $ 1.000, garāža. Māja labā stāvoklī un atrodas GERRARD - PAPES rajonā. Zvanīt A. Bullem LE 6-0143.

$3.000,- iem. par 8 ist. dub. ķieģ. māju ar vienu veikalu un dubultgarāžu. Māja ļoti labā stāvoklī. Zvanīt A. Bullem LE 6-0143.

$4000,- iem. par 8 ist. dub. ķieģ., atsevišķu māju divos stāvos, HIGH PARK rajonā. Katrā stāvā pa 1 dzīvoklim ar vannas istabu. Zvanīt A. Bullem LE 6-0143

$700,- iem. par 6 ist. māju, divos stāvos, garāžas iespējas. Zvanīt A. Bullem LE 6-0143.

$3.900,- iem. par 7 ist. dubultķieģeļu atsevišķu māju ST. CLARENS - DUFFERIN rajonā. Māja ļoti labā stāvoklī ar hipotēku uz 13 gadiem.

$400,- iem par 7 ist. ķieģeļu māju, pilna cena $11.000, garāža, cietkoka grīdas. Māja labi izremontēta. Zvanīt A. Bullem LE 6-0143.

Mums ir mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām. Sekojiet mūsu speciālpiedāvājumiem Toronto Daily Star, The Telegram un Globe & Mail

HAMILTONAS DAUGAVAS VANAGI
rīko sestdien, 13. februārī, pl. 8,00 v. HAMILTONĀ,
ROYAL CONNAUGHT HOTEĻA Kristallu zālē

5. KARNEVĀLU PIGBRIDŽĀ

★ BUFETE. ROZES. BALONI, LARFAS un CEPURĪTES ★
MASKU GODALGOŠANA.
DEKORĒTAS TELPAS. ★ FENY BENNY DEJU KAPELLA.
Ieeja $1.50 no personas. Apmeklēt lūdz HAMILTONAS DV VALDE.

Māsa Latvijā meklē brāli LAIMONI, Miķeļa dēlu, BRIEŽI, dzim. 1911. gada 27. martā Ādažu pag. Žagaros.
Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt A. AUGULIS, 59 PRESLEY Av., SCARBOROUGH, ONT., CANADA.

Brālis meklē KĀRLI BALODI, dz. 1923. g. 5. 1., Kalsnavas rajonā, Madonas apr.
Cik zināms, viņš ieceļojis Kanadā 1948. gadā un dzīvojis Vinipegā. Ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt šīs av. kantorim.

Meklē ALVINI KURTS, dzim. CIKLE, un BERTU MANDVEILERS, kādreiz dzīvojušas Vinipegā.
Rakstīt šī laikr. kant. Nr. 78.

Meklēju ARNOLDU KRASTIŅU, Jāņa dēlu, no Rīgas, 50 g. vecu.
Lūdz ziņot H. EGLEI, 270 W 96 ST., NEW YORK 25, N. Y., U.S.A.
Tel. UN 5-3689.

IZĪRĒJAMA
liela, gaiša nemēbelēta istaba 2. stāvā, ielas pusē. Jauna grīda un jauns krāsojums. Vārīšanas un garāžas iespējas.
RO 6-5183,
198 Osler Ave., Toronto.

IZĪRĒJAMA
glīta istaba kungam.
154 RUSHOLME RD., netālu no COLLEGE ielas.
Tel. LE 7-3705, Toronto.
(Zvanīt pēc pl. 6 vakarā.)

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba, uz vēlēšanos pansija.
HO 6-8369, Toronto.

VISĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar
Alfred STIKUTS Real Estate
uzticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.
HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 3—8 vakarā.

KAKTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

TAUTIETIS
nopietnā precību nolūkā vēlas iepazīties ar tautietēm, vecumā līdz 48 g.
Vēstules lūdz adresēt šī laikraksta kantorim ar Z. Z.

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112. Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
ST. KATARINĒS
H. Greble, 85 Maple St.,
St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

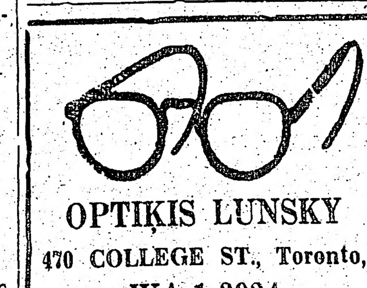
OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Cook Funeral Home 721 Bloor St., W. Toronto, LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC
F. Cook — vad.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 14. februārī četri dievkalpojumi: pl. 9.30 **Bronksā,** Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; plkst. 1 **Frīportā,** Kristus baznīcā māc. O. Gulbis, skolās draudzīgā aicinājuma akts; pl. 3 p.p. **Betlemes** baznīcā māc. R. Zariņš; pl. 5 p.p. **Džamaikā,** Mūsu Pestītāja baznīcā māc. R. Zariņš.

DETROITA

Detroitas ev. - lut. latviešu Kristus dr. dievkalpojums svētdien 14. februārī, plkst. 2 p.p. Sv. Marka baznīcā (1045 E. Grand Blvd.). Prāv. A.Skrodelis.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

14. februārī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 dievkalpojums. Iesvētes mācība.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. A. Sudars, 1030 — 30 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakarā, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.

un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S . 17th Ave

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 14. februārī, pl. 11 no rīta dievkalpojums.

Svētdien, 21. februārī, pl. 3 p. p. dievkalpojums.

Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas gadskārtējs draudzes vakars ar bazāru un loteriju.

Svētdien, 28. februārī, pl. 11 no rīta dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510.

14. februārī, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums, svētdienas skola, iesvētes mācība un Jauniešu kopas nodarbības.

21, februārī, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums, svētdienas skola un Jauniešu kopas nodarbības.

28. februārī, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums, svētdienas skola, iesvētes mācība un Jauniešu kopas nodarbības.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

21. februārī, plkst 2,30 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā un svētdienas skola.

28. februārī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā un svētdienas skola.

Bramptonā Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums: 14. februārī, plkst. 1,30 p. p., Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Ceturtdien, 11. februārī, plkst. 7 vakarā draudzes bībeles stunda baznīcas blakus telpās.

Piektdien, 19. februārī, plkst. 7,30 vakarā jaunatnes grupas stunda — 109 Ferguson Ave., S.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek **Stanley** Ave., baptistu baznīcā. **Sniedz** visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 1 Ontario. Tel.: RE 3-3906

SADBERIJĀ

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 14. februārī, plkst. 13 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.) dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 21. februārī, plkst. 13 anglikāņu b-cā dievkalpojums.

Norandā svētdien, 21. februārī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Timminsā svētdien. 28. februārī, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
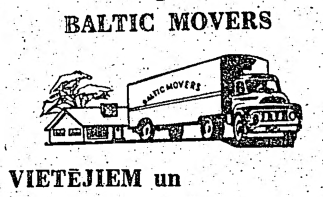
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

14. februārī, plkst. 2 p.p. jaunatnes dievkalpojums.

21. februārī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

28. februārī draudzes jaunatnes pulciņa sanāksme.

Māc. Arturs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

Trešdien, 10. februārī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda. Temats: Judaisms.

Svētdien, 14. februārī plkst. 1.00 p.p. Svētdienas skola, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums, plkst. 2.30 p.p. iesvētību mācību stunda

Svētdien, 21. februārī, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums. Dievkalpojumu vadīs draudzes pērminderis R. Goba.

Ceturtdien, 25. februārī, plkst. 8.00 vakarā Bībeles stunda.

Svētdien, 28. februārī, plkst. 1.00 p.p. Svētdienas skola, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums, plkst. 2,30 p. p. iesvētību mācību stunda.

Sestdien, 5. martā, Dāmu komitejas sarīkojums.

Svētdien, 6. martā, plkst 1.30 p. p. dievkalpojums.

ST. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums 14. februārī, plkst 1.30 p.p., Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - draudzē dievkalpojums 21. februārī, pl. 3,30 p. p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziedās no dziesmu grāmatām.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

Gatavo uz pasūtinājumu labas kvalitātes
STEREO - HI - FI
par stipri pazeminātām cenām.
Informācijai un demonstrēšanai zvaniet LE 5-4333, Toronto.

PAŠU PRIEKAM IEGĀDĀJIETIES
GRĀMATAS

J. Klīdzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tichovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — esejas — PILSĒTAS UN CILVĒKI, br.	$2.75
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻŠ	$2.30
Z. Mauriņa — TAGORES LIRIKA	$2.50
Z. Mauriņa — DZĪVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
A. Eglītis — ILZE	4.50
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, rom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITEŅIEM	3.40
A. Gailītis — DIENĀS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MĪLESTĪBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
V. Toma — dzejas — VĒL	$1.95
I. Leimane — VILKAČU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klīdzējs — DŽENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA MĪLESTĪBA	5.00
MANA PARADĪZE	6.00
I. Gubiņa — ZELTA IELEJA	3.00
DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
PERLES MAJORES DRAUGS	3.40
J. Kilītis — ES KAŖĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Klāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMĪNĒTĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBEŖAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
O. Duns — JUVIKAS ĻAUDIS, 3 gr.	10.00
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTĀS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Vīksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKNA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRIDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪRA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPĪGĀ RĪGA	2.80
P. Baka — DĒLI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MĪLESTĪBA	4.20
A. Niedra — KAD MĒNESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RĪGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO, dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi audumi, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNĪCA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:
DV GRĀMATNĪCAI,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas-Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

JĀNIS KONRADS

jaunajā sezonā labojis pirmo pasaules rekordu. 220 jardu peldējumu brīvā stilā Sidnejā viņš veisis 2:01,9 laikā. 200 metru peldējuma distancē gan rekords vēl palicis japāņa Yamanakas rokās. Cerams, ka tas ir sākums Konrada rekordu gāšanas virknei.

Aicinājums slēpētājiem

Kaut gan „svētdienas slēpētāju" - iesācēju Kanadas latviešu vidū netrūkst un, protams, starp viņiem būtu arī daudz tādu, kas labprāt piedalītos īpašās sacensībās iesācējiem, nekas šajā virzienā pēdējos desmit gados nav ticis darīts.

Pavisam cits stāvoklis ir ASV, kur vietējā latviešu sporta vadība ik gadus rīkojusi gan apgabalu, gan visu ASV latviešu meistarsacīkstes. Šajā ziemā galvenā vērība veltīta jaunu slēpētāju piesaistīšanai, un vairākkārtējais ASV latviešu meistars Reinis Upe dāvājis greznu „Alpu kausu" iesācēju sacensībām slalomā un nobraucienā.

Sacensības šī kausa izcīņai notiks reizē ar ASV Vidējo valstu meistarsacīkstēm 14. februārī, plkst. 10 no rīta Mount Mancelona (Mich.) Ski Area, kas atrodas pusjūdzi no Mancelonas pilsētas uz US Rt. 131. ceļa.

Uz šīm sacensībām aicināti arī visi Kanadas latviešu slēpētāji, kā arī slēpētājas, jo programmā sacīkstes arī sievietēm.

Vispārējā, iesācēju un sieviešu klasē paredzēts slaloms un nobrauciens. Pieteikšanās pie starta.

Tuvākai informācijai zvanīt L. Lūsaram, Saginaw, Mich., tālr.: PLesant 5-2729. (INFO)

Gunars Elmūts — Bostonas skolu hokeja zvaigzne

Bostonas skolu līgas ledushokeja spēles vietējos laikrakstos daudz aprakstītas, un šajos aprakstos visvairāk pieminēts ir latvieša — Bostonas latīņu skolas audzēkņa Gunara Elmūta vārds. Gunars ir ne vien savas skolas labākais hokejists, bet arī visas līgas labākais spēlētājs (iesisto vārtu un piespēļu vērtējumā). Katrā spēlē Gunars melno ripu ietriec pretinieka vārtos, un tādēļ cildinājumu ir daudz. Zinot Gunara nopietnību un mērķtiecību, var cerēt, ka viņš būs pirmā latviešu „zvaigzne" ASV koledžu hokeja sportā. Skolu viņš beidz šo pavasari. Vasarā Gunars interesējas par tenisa sportu un ir jau spēlējis latviešu sacensībās. Viņš ir arī teicams skolnieks un interesējas arī par mūziku. Gunara tēvocis ir bij. Latvijas valstsvienības basketbolists V. Elmūts.

DIVAS LATVIEŠU IZSTĀDES NUJORKĀ

Ņujorkā pašlaik notiek divas ievērojamas latviešu mākslinieku izstādes: Ludolfa Liberta piemiņas izstāde Barbizon Plaza mākslas galerijā, no 2.—16. februārim, un Jāņa Gaiļa izstāde Gallerie Internationale (1095 Madison Ave.), no 1.—15. februārim.

Liberta piemiņas izstāde notiek tanīs pašās telpās, kur jau vairākkārt notikušas Liberta izstādes, viņam vēl dzīvam esot. Liberta fonds un Liberta kundze bija izmeklējuši izstādei 41 gleznu, lai gan sākumā bija nodoms parādīt atklātībai ap 150 darbu, bet telpas to neatļauj. Visus šos darbus mākslinieks gatavojis pēdējā laikā pirms nāves, daudzi no tiem vēl palikuši nepabeigti. Arī izstādē bija redzami daži nepabeigti darbi, kas tomēr ļāva saskatīt mākslinieka personību.

Liberta fonds ir paredzējis vērtīgākos no Liberta atstātajiem darbiem nodot latviešu mūzejam, ko iekārtotu, ja latvieši iegādātos Ņujorkā savu namu.

Uz izstādes atklāšanu bija ieradušies kuplā skaitā latviešu mākslas cienītāji, to skaitā arī citu tautību piederīgie. Liberta fonda priekšsēdis A. Bļodnieks uzrunāja apmeklētājus, Liberta kundzei pasniedzot ziedus. Sakarā ar žurnālista H. Brunava pūlēm par Liberta izstādi parādījās plašāki raksti krievu avīzē „Novoje Russkoje Slovo" un vācu avīzē „Staatszeitung und Herald".

Jāņa Gaiļa izstādē redzami 54 darbi, kas radīti pēdējo 10 gadu laikā. Vairāki no tiem gleznoti vēl Vācijā. Viņa iemīļotais temats ir jūra, bet netrūkst arī dabas skatu. Šis gleznu klāsts ļauj izsekot Gaiļa stila meklējumiem un attīstībai. Šī ir viņa pirmā atsevišķā izstāde ASV.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

18. februārī V. Ruševiča koncerts Unitarian Church zālē, Koncertapvienības sarīkojumā.
19. februārī — Toronto latviešu studentu kopas karnevāls „Nakts Latīņu kvartālā", Poļu zālē, Claremont ielā.
26. februārī — Mākslinieku karnevāls.
27. februārī Latviešu katoļu apvienības jautrs priekšaizgavēņa vakars Columbus Hall apakšējā zālē.
6. martā Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību 9. gada svētki, darbu skate Sv. Andreja baznīcas telpās.
26. martā — Mūzeja zālē DV Teātris Kanadā izrādīs „Jo pliks, jo traks".
3. aprīlī, pl. 5 p.p. sv. Andreja baznīcā T. Ķeniņa mūzikas studijas audzēkņu vakars.
9. aprīlī 1. ev. - lut. draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

TLB SESTDIENAS SKOLAS SARĪKOJUMI

13. februārī Ūsiņa nakts (skolai par labu).

ST. KATARĪNES

12. martā Mednieku un makšķernieku sezonas noslēguma balle Atlanta kluba telpās.
23. aprīlī — vīru koŗa „Viesturs" koncerts Atlanta kluba telpās.

HAMILTONĀ

13. februārī — 5. Pigbridžas karnevāls Hamiltonā (DV).
20. februārī — prāv. A. Skrodeļa referāts, 47 Forest Ave.
27. februārī — Hamiltonas skautu un gaidu gada svētki.
13. martā — TLB teātŗa izrāde „Septiņas vecmeitas."
26. martā — Mūzikāli - literārs vakars.
2. aprīlī — Vīru koŗa „Viesturs" koncerts.
24. aprīlī — Hamiltonas Daugavas Vanadžu sarīkojums - bazārs.
7. maijā — HLB balle un naudas izloze.

LONDONĀ

Sestdien, 13. februārī — DV Londonas nodaļas gada svētki.
Svētdien, 14. februārī — ev. - lut. un katoļu dievkalpojumi.
Svētdien, 21. februārī — bērnu karnevāls.
Sestdien, 27. februārī — karnevāls.
Svētdien, 28. februārī — ev. - lut. un katoļu dievkalpojumi.
Svētdien, 28. februārī — LLJP pilnsapulce.

„SIGULDAS PULKS"

Mūsu dažādo globālo organizāciju saimē dažās darbojas pavisam klusu un gandrīz nemanāmi. Viena šāda „slēgta" organizācija saucas „Siguldas pulka piemiņas fonds". Tā savstarpējai draudzībai un palīdzībai un kareivisko tradiciju saglabāšanai apvieno kādreizējos 7. Siguldas kājnieku pulka kaŗavīrus.

Nesen šī Fonda apgādā un T. Miezīša, Ed. Sināta un R. Apenīša redakcijā iznāca glīts albums — „Siguldas pulks". Tas ir savdabīgs un trimdā, šķiet, pirmais šāda veida izdevums. Tanī sakopoti kādreizējo pulka sastāva kaŗavīru foto attēli, ainas no pulka dzīves ikdienā un svētku un svinību brīžos. Daudziem attēliem tagad jau vēsturiska vērtība, daudzi atgādina kādreiz mūsu valsts un tautas dzīvē ievērojamus brīžus un personas. Tādēļ ar šādu attēlu iemūžināšanu ir paveikts slavējams darbs.

Izdevuma teksta daļā pulka dibinātājs un pirmais komandieris ģen. O. Dankers sniedz interesantas atmiņas par pulka dibināšanās laikmetu. Īsu vēsturisku pārskatu par pulka gaitām atbrīvošanas cīņās un vēlāk — miera laikā sniedzis Ed. Sināts. R. Apenīša rediģētais „Kazarmju humors" — patiesi notikumi un epizodi savukārt jauki atspoguļo kādreizējo latviešu kaŗavīru dzīves gaisotni un tipus.

Domāts tikai galvenokārt pašu bij. pulka ļaužu vajadzībām, izdevums iznācis pavisam nelielā metienā un brīvā tirgū nav dabūjams. Tak interesenti, kuŗu dzīves gaitas krustojušās ar šī pulka gaitām un tā ierindā vai ierindu priekšgalos soļojušajiem, tāpat bibliofili par albuma iegādāšanās iespējām var painteresēties pie T. Miezīša, 309 St. John's Rd., Toronto 9, Ont., Canada. -rč.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Kanadiešu laikraksti ziņo, ka vislielākais naudas tērētājs Ontario provinces valdībā esot neviens cits kā pats premjērministrs Leslijs Frosts, kuŗa ceļa izdevumi gada laikā pārsniedzot 4.300 dol. robežu.

Drīzumā Toronto Yonge un Eglinton ielu tuvumā sāksies būvdarbi pie 13 stāvu apartamentu namu celšanas, 5 milj. dol. liela projekta ietvaros.

Patlaban visā Lielbritanijā esot 8.606.074 automašīnu, resp., ar 700.000 mašīnu pieaugumu divu gadu laikā.

TRĪSPADSMITĀ STUNDA

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

5. NE TIKAI POLIJA

Sosnovskim palaimējās iepazīties ar Reichsvēra ministrijas pulkvedi Bīdenfūru. Augstais vācu virsnieks savā studiju laibija pavadījis patīkamas dienas kādā poļu aristokratu ģimenē un likās, ka poļu slaviskā izšķērdība viņam tik ļoti imponēja tieši tādēļ, ka arī viņš mīlēja dzīvot tikai šaidienai. Diemžēl, pieklājīgā pulkveža alga kaŗa ministrijā bija par mazu, lai vīna skurbumā tik bieži viņš pats varētu atļauties segt uz eleganto Kasino klubu ielūgto draugu dzīŗu rēķinu. Sākumā pulkvedis nespēja vien apbrīnot, ar kādu mieru kāršu partijās viņa jaunais poļu paziņa šķīrās no tūkstoš, divi vai pat trīs un četri tūkstoši markām. Zīmīgā kārtā pēc šādām kāršu partijām lielākais laimētājs vienmēr izrādījās tieši viņš — pulkvedis Bīdenfūrs. Arī pulkveža kundzei tik ļoti imponēja rožu klēpji, ko pēc katras jautras kopā pavadītas nakts nākošā rītā tā saņēma no vīra aristokratiskā poļu drauga. Mums būtu gandrīz neiespējami pieņemt, ka Sosnovskis nezināja, ka pulkvedis Bīdenfūrs vācu Reichsvēra ministrijā ik dienas virināja Operatīvās daļas šefa kabineta durvis un, ka šīs daļas austrumu sektora slepenie dokumenti nebija nekāds noslēpums pulkv. Bīdenfūra acīm.

Tai pašā laikā kapteinis fon Sosnovskis atrada labu draugu arī vācu leitnanta Rotlofa personā. Šim godkārīgajam vācu jaunajam virsniekam drīz vien piederēs galvenie nopelni par neticamu svarīgu vācu politiku plānu nozagšanu no ģenerāļa Beka rakstāmgalda.

Pašam Sosnovskim patīkama, bet vēlāk liktenīga izrādījās iepazīšanās ar tikai deviņpadsmit gadus veco kaŗa ministrijas stenografisti fon Jēnas jaunkundzi. Šai skaistajai vācu ģenerāļa meitai Sosnovskis bija pirmais vīrietis dzīvē. Pēc tēva nāves fon Jēnas jaunkundze, kā jau katra krietna vācu jaunava, klusi un pieticīgi dzīvoja kopā ar savu māti Berlīnes pašā rietumu stūrī. Jau pirmajā izbraucienā uz Potsdamu kapteinis Sosnovskis kāpjot pa kādreizējās prūšu ķeizaru pils kāpnēm kautrīgi atzinās, ka fon Jēnas jaunkundze esot skaistākā sieviete, ko viņš savā mūžā saticis. Arī vācietei glītais polis izrādījās nebija vienaldzīgs. Tajā pašā gandrīz teātrāli - banālā mīlestības atklāšanas dienā ne Sosnovskis, nedz arī fon Jēnas jaunkundze neatgriezās atpakaļ Berlīnē. Metās jau krēsla, kad abi mīlnieki romantiskā sveču gaismā vēl ilgi sēdēja kādā Potsdamas viesnīcas vīna pagrabiņā. Tiem nebija kur steigties, jo augšējā stāvā viesnīcnieks tikko bija beidzis uzpost divas milzīgi augstas dūnu pēļu gultas.

Nepagāja ne divi mēneši, kad vācu ģenerālstāba tik rūpīgi glabātais noslēpums „Operācija Kama" visos sīkumos bija zināmi Varšavai. Kad krievu militārais atašejs Londonā ģenerālis Putna, caurbraucot Berlīnei augusta beigās palika veselas divas dienas vācu galvaspilsētā, poļi par šo maršala Tuchačevska uzticības vīra apmeklējumu bija labāk informēti nekā padomju sūtniecība Berlīnē. Poļiem nepalika noslēpts arī tas, ka balto krievu emigrantu pārstāvis ģenerālis Millers tajā pašā laikā pavisam klusu un neuzkrītoši bija ieradies Berlīnē no Parīzes.

Acīmredzot „Operācija Kama", kur tik sīkās detaļās bija precīzēta vācu slepeno ieroču izmēģināšana Padomju Savienībā, bija sākusi izvērsties kādā jaunā militāri - politiskā krievu un vācu sadarbībā. Ne par velti histeriskais Hitlera propagandas ministrs Dr.Gēbelss un baltvācu pilsoņu atvase Alfreds Rozenbergs bija sākuši klāstīt teoriju par jauno vācu dzīves telpu. Zīmīgā kārtā vācieši tāpat kā citi parastie zagļi aplaupīt taisījās tieši tos kaimiņus, kuŗu eventuāliem palīgā saucieniem laikā neatbildēs spēki, kam rūp miers un drošība Eiropā.

Hitlers gan fanātiskā muļķībā, vācu tautai līdzi aurojot, bija vienā elpas vilcienā pasludinājis kaŗagājienu pret starptautisko žīdu kapitālu un tad tūdaļ deklarējis, ka tam nav pa ceļam arī ar internacionālo komūnismu. Bet komūnistiskie un pretžīdiskie saukļi tīri labi varēja būt arī viltīga demagoga triks, kā nostiprināt varu pār vāciešu miljoniem!

No saviem draugiem Reichsvēra ministrijā kapteinis Sosnovskis drīz uzzināja, ka vācu tautas fīrera un veco militāristu rokās vēl stingri turētās bruņoto spēku vadības starpā jau radušās nopietnas domstarpības. Tiem vācu ģenerālstāba virsniekiem, kas atļausies pateikt arī savas domas, būs jau drīzumā jāpazūd no skatuves. Tas bija pulkvedis Bīdenfūrs, kas Sosnovskim nodeva informāciju, ka „Operācija Kama" tuvojas noslēgumam un, ka Hitlers nepielaidīs savas valsts ģenerālštābam vairs sadarboties ar sarkanās armijas vadību. Būs jāpaiet tikai dažiem gadiem, kad tas pats Hitlers tomēr paklausīs saviem ģenerāļiem un, uzspļāvis virsū savam sludinātam pretkomūnisma evanģelijam, lūgs Kremļa draudzību un mieru. Bet par kādu cenu? Kas gan tiks upurēts asiņainajam vīram Kremlī?

Kapteinis Sosnovskis un poļu izlūkošanas dienests varbūt bija pirmie, kas dabūja pacelt noslēpumu plīvuru plāniem, pie kuŗu reālizēšanas vācieši jau 1934. gadā bija sākuši iesaistīt savus labākos kaŗavīrus, muļķīgākos politiķus un naīvākos diplomātus.

Poļu aģenta rokās bija nonākuši ģenerāļa fon Frīčes un ģenerāļa Beka apspriedes protokola izvilkumi. Abi augstie virsnieki, kas drīz ieņems armijas komandieŗa un ģenerālštāba priekšnieka amatus, zem četrām acīm bija pārrunājuši savus iespaidus pēc divu stundu ilgās apspriedes ar fīreru un tā tuvākajiem līdzstrādniekiem. Liktenīgā kārtā ģenerālis Beks savā vācu akurātībā pēc tam savā dienas grāmatā bija rekonstruējis neoficiālu šīs apspriedes protokolu.

„Mani kungi," Hitlers bija sācis savu hipnotizējošo lekciju vācu militārisma augstākajiem pārstāvjiem, „Liktenis un Dievs jums piešķīris godu dzīvot šajās slavenās vēsturiskajās dienās, kuŗu tuvumu jau jūt mana vāciskā sirds! Jums, kungi, būs dota iespēja nomazgāt no vācu tautas goda netīro Versaļas kauna traipu. Eiropā un visā pasaulē nav spēka, kas vācu dzimtenes klēpī varēs aizkavēt atgriezties mūsu brāļus un māsas Reinzemē un Sārā. Mēs rīkosimies ar visu vācisko gudrību. Nokārtojuši vienu lietu, mēs ar visu mūsu tautas milzīgo potenciālu liksim izdevīgā brīdī svaru kausiem nosvērties mūsu labā tūr, kur mūsu centieni pēc nepieciešamās dzīves telpas sastaps vismazāko pretestību. Es negatavoju vācu tautai kaŗu, nē! Es gribu stiprus vācu bruņotos spēkus. Tik stiprus, lai neviena tauta vai valsts pasaulē neiedrošinātos runāt man pretī, kad es vācu tautai prasīšu tikai to, kas tai taisnīgi pienākas. Mēs būsim tik stipri, ka mēs dabūsim visu! Visu, — jo pirmo, kas mums iedrošināsies pretī runāt, mēs, brīdinājuma dēļ, samīsim bez žēlastības.

. . . Mums būs jādara gals čechu varmācībām Bohēmijā un Morāvijā.

Varbūt, ka ātrāk, kā es to pats ceru, mēs varēsim no kartes izdzēst šo poļu koridoru, kas kā indīga sarūsējusi nagla iedzīta vācu tautas miesā.

. . . lai atgrieztu Mēmeli atpakaļ pie mūsu valsts, man jau šodien nebūtu pat jāapgrūtina mūsu sūtnis Kauņā. Man pietiktu ar apdrošinātas vēstules nosūtīšanu lietuviešu prezidentam, un jau rīt Mēmelē plīvotu mūsu karogi. Ja man jau šodien patiktos pakustināt tikai mazo pirkstiņu — vecās Hanzas pilsētas Rīga un Rēvele saimnieciski un politiski nostātos to karogu pusē, kas vēstī par vēl nepiedzīvotu saimniecisku un kultūrālu vācu ziedu laiku Eiropā.

. . . Kad poļu panu nekaunības mēram ūdens tuvosies malām, — mēs šos uzpūtīgos kaimiņu puikas vienkārši piepērsim!

. . . Somi vienmēr būs mūsu pusē. Ar zviedriem un norvēģiem mēs taču nākam no vienas cilts . . .

. . . ja angļi negribēs paklausīt mūsu diktātam, tiem būs rūgti jānožēlo.

. . . Es zinu, ka katrā vietā ir nepieciešams īstais vīrs, kas pārzina savu amatu. Tādēļ es esmu izšķīries neapbruņot savus cīņu biedrus, kuŗus jūs, ģenerāļu kungi, esat paspējuši iesaukt par brūnkrekliem. Partijas ideologiem un cīnītājiem būs citas frontes. Bet jums, mani kungi, es dodu trīs gadus laika, lai jūs man varētu ziņot, ka vācu tauta ir apbruņota un gatava soļot pakaļ vadonim tur, kur slavas pilnos ceļos liktenis ir paredzējis tai iet! . . ."

Slepenās ģenerāļa mazās piezīmes bija pirmie norādījumi, ka vācu militāristu grupa, kas alka pēs atmaksas kaŗa, ir atradusi Hitlera personā lielisku sabiedroto.

Kapteinis Sosnovskis iegūtos slepenos dokumentus parasti pārfotografēja poļu sūtniecības otrā stāva vannas istabā, kas bija pārveidota par fotolaboratoriju. Viņš bija ļoti pārsteigts, kad nākošā rītā žāvēšanai uzliktās filmas vairs nebija atrodamas.

Taijā dienā uztraukuma pilnas stundas bija ne vien kapteinim Sosnovskim, bet arī tā laika vācu izlūkošanas dienesta šefam kapteinim Patcigam un divām dāmām, kas aizraušanos ar poļu virsnieku samaksās ar savām galvām.

Nākošā turpinājumā:

6. VARŠAVA BRĪDINA

Uz kurieni tik steidzīgi jāj Lampatāns? Nav vairs daudz laika atlicis. Viņš dodas uz 5. karnevālu Pigbridžā, kas notiks sestdien, 13. februārī, pl. 8-os Hamiltonā. Visiem tur jābūt laikā klāt.

KIMASABI MUCHKS DZĪVS

Ja neesat to vēl izdarījuši, tad pirmā izdevīgā brīdī pametiet sievu un bērnus un pa tuvāko ceļu skrieniet uz izstādes laukumu, lai redzētu gadskārtējo laivu skati. Šī lielā izstāde Kolizeja celtnē, būs vēl atvērta līdz pat vēlai sestdienas stundai. Vairāk kā 400 dažāda lieluma un dārguma laivas arī jums droši vien sagrozīs galvu un nākošajā vasarā bez jaunas laivas un motora jūs droši vien justos kā pļāpīgais Kubas diktātors Fidels bez bārzdas.

Diezgan pieklājīgu laiviņu, ko var labi pārvadāt uz jūsu mašīnas jumta, jūs jau dabūsit par pāris simts dolariem. Interesanti atzīmēt, ka aiŗu laivas savu laiku ir pārdzīvojušas un pat kanu laiviņām pakaļējais gals tagad tā iekārtots, ka viegli var pieskrūvēt 1½ zirgspēka motoru. Protams, ka kanu laiviņām vēl gan nāk līdzi rīki, ar kuŗiem jūs, lietojot savu muskuļu spēku, varēsit itin klusi pairties pa kādas ilgi nekuģotas upes klusajiem ūdeņiem.

Laivu pērkot, tāpat kā mašīnu vai sievu iegādājoties, jāzina kādām vajadzībām tā kalpos. Ja gribat izbraukāt lielus gaisa gabalus, būs nepieciešama lielāka laiva un spēcīgāks motors. Caurmērā normāla makšķernieka vajadzībām piemērotākā būs viegla aluminija vai „fiberglas" 14 — 16 pēdu gaŗa laiva. 7½ zirgu spēka motors jūs ātri un lēti izvizinās no viena ezera krasta līdz otram un pa visiem upju līčiem.

Pārāk smaga laiva jums kādreiz var sagādāt tādu staipīšanos, ka jūs gandrīz ar mieru būtu uzdot veselīgo makšķerēšanas sportu.

Laivu pērkot pārdomājiet, kur jūs viņu liksat ziemas mēnešos, jo ne visiem ir tik plašas un modernas virtuves, ka ziemas laikā personīgo motorlaivu var uz blokiem uzvilkt pie griestiem virs jaunās elektriskās plīts un izlietnes.

Nav nemaz jābūt pareģim, lai teiktu, ka vēl šogad simtiem mūsu tautiešu iekāps vēl drusku dziļāk mazos parādos un tanī pašā laikā būs lepnu un jaunu laivu īpašnieki. Ja esat nodomājuši taupīt un pirkt ko lietotu, tad sevišķi uzmanieties ar laivu motoriem. Kāda firma, kas savā laikā ražojusi petrolejas ķēķus, ir pārslēgusies uz laivu motoriem. Motori ir diezgan glīti, bet tiem piemīt nelāga īpašība kādreiz pašā ezera vidū aizdegties. Ir ļoti nepatīkama jušana tādā gadījumā, jo benzīnu ar ūdeni vairs apdzēst nav iespējams!

***

No mana izmisuma sauciena tālos ziemeļos negaidot pamodies un no ziemas miega laukā izrausies mūsu draugs T. Muchks. Izslaucis ziemeļbriežu govis un aizsmēķējis no ziemeļu tundras bērza tāsīm paštaisītu cigāru kimasabi, T. Muchks pasaucis savu indiāņu sekretāri un sācis tai diktēt vēstuli mūsu laikraksta lasītājiem skaidrā latviešu valodā:

„Kā man iet šeit ziemeļos, paši varat iedomāties. Kur tu cilvēks iesi, kad sniegs līdz kaklam. Pagājušo sestdienu negāju draugiem līdzi pabļitkot. Un ko domājat, draugs pārnesa mājā astoņas mārciņas smagu foreli! Bet tā tas jau ir visur — iet labi, kur pats neesi klāt.

Šoruden še bija ļoti vāja stirnu sezona, bet toties ļoti laba platradžiem. Tos gan šāva, gan sita nost ar mašīnām. Vienā gadījumā iznāca drusku otrādāk. Tā netālu no manis divi fiksie ar to mazo vācu autiņu iebrauca tieši starp kājām kādam 1500 mārciņu smagam platradzim. Rezultāti jau zināmi, kad ar mazu autiņu brauc virsū varenam tēvainim. Briedis gan arī sadauzīts, bet kad policisti izvilkuši tos abus vecīšus no autiņa, abi bijuši jau auksti un cits nekas neatlicis kā aizspiest acis.

Te ziemeļos ar tādiem ragaiņiem iznāk pavisam bieži satikties. Tad, kad nav vairs sezona, tie nemaz kauna neprot. Tā vienam letiņam te gandrīz brieža dēļ iznācis apakšveļu mainīt, jo uzskrējis varenam bulim virsū tieši auru laikā. Briedis ceļu nemaz nav domājis griezt, tādēļ mūsu vecītis piesitis pēdu uz ātrāko.

Man pašam bija šāds gadījums. Mēs, divi veči, iesim uz platradžiem. Prom uz ezeru. Tad vēl ar laivu kādas astoņas jūdzes. Tas viss notiek mēness gaismā. No rīta otrā pusē tam ezeram tā medīšana. Izstaigājam visu dienu. Nekā — tukšā! Noguruši atgriežamies tajā pašā vietā, kur ielaidām laivu. Skatāmies, divi veči priecīgi berzē rokas. Izrādījās nošāvuši brangu ragaini, tepat kādus 100 soļus, kur uz labo medību vietu braucot, biju atstājis savu pustonnīgo. Mēs no tiem lieliem kreņķiem ar draugu pārbraucām mājā un sākām nodarboties ar vienrocīgo raušanu. Vēl tagad labā roka no tās raušanas pastīva. Redziet, tā iet medniekiem.

Kad jūs taisāt to lielo zušu ķeršanu pavasarī, vai jūs man nevarētu paziņot! Man arī gribētos būt klāt. Pēdējo reizi, kad iebraucu Toronto, gribēju sapirkt grāmatas, ko palasīt pa ziemas vakariem. Grāmatas nenopirku, jo sapinos ar bijušiem kaŗa kalpiem un bija daudz ko stāstīt un šaut, jo pēc ilgiem gadiem atkal jutāmies kā kādreiz Kurzemē pie Skaistlauka smagās baterijas.

Pie Sidraba Āvas brālības nepiederu, bet esmu diezgan labs brālis, kas redzējis kā baltas, tā nebaltas dienas.

Visu labu — jūsu T. Muchks,
768 Government Rd. W.,
Chaput Huges, Ont."

***

Žibulētājiem par lielu prieku varam atzīmēt, ka pie Simpsona par $42,95 tagad dabūjama divvietīga bieza brezenta žibulēšanas telts. Telts sienā asbesta caurums, pa kuŗu izlaist krāsniņas dūmeni. Grīdā paceļams caurums āliņģim. Aukstā laikā durvis var ar rāvējslēdzēju noslēgt kā tābakas maku un dzīvot iekšā vienos priekos. Telti vasaras laikā ļoti labi arī var izlietot pārkāpšanai no slapjām peldbiksēm uz sausāku veļas gabalu.

Nākošā gadā tirgū parādīsies arī mazas motorkamaniņas, kas jūs aizvedīs pāris minūtes uz vajadzīgo vietu pa visnedrošāko ledu. Motorkamanas būšot apgādātas ar radiotelefonu. Tā, ja gadījumā jums žibulējot, piemēram, uzreiz aptrūkstas ēsma vai atspirdzinājumi, uzsauciet tikai savā radiotelefonā: „Voldi! Izņem no mašīnas pakaļējā sēdekļa to brūno tūtu ar divām pudelēm un brauc tūliņ šurp!" Pēc brīža pie jums ar citām motorkamanām klāt būs Voldis un brūnā tūta.

***

Nezin kādēļ daži tautieši iedomājas, ka es, rakstot par medniekiem un makšķerniekiem, grozos tikai uzņēmēju, direktoru un akciju sabiedrību prezidentu aprindās un tādēļ saprotamā kārtā man lūguši vienu otru reizi palīdzēt ar labākas vietas sagādāšanu. Man pašam par lielu prieku jāatzīmē, ka ņemot palīgā telefonu, šogad patiešām diviem vecīšiem izdevies sagādāt darbu. Vienam par galdnieku un otram par naktssargu. Nav jau nekādas zelta bedres, bet liekas, ka tas ir tomēr labāk kā sēdēt bez kāda darba mājā. Ja kādam tautietim savukārt būtu padomā kāda labi atalgota vieta, kur paredzēta laba alga un nekas nav jādara, laipns lūgums to pieteikt man personīgi, jo arī es jau desmito gadu Kanadā laiku pa laikam skatos pēc auglīgākiem un labākiem medību laukiem. A. Pelēkais.

Tiesnesis protestē

Montreālas tiesnesis I. Lagarde šinīs dienās asi kritizēja Montreālas policiju, kas „lietojot nacīstu un komūnistu metodes", lai izspiestu atzīšanos no apcietinātā. Tiesā bija nonācis 36 g. v. Fernands Jalberts par kādu sīku zādzību. Trīs detektīvi to pēc apcietināšanas ieveduši mazgājamās telpās un piekāvuši tā, ka apsūdzētais bijis tūlīt jānogādā slimnīcā.

Gloor - Ossington rajonā

IZĪRĒJAMAS

viena vai divas nemēbelētas istabas un virtuve.

Zvanīt LE 4-0563, Toronto.